

1 LM-10 Politiske uttalelser

2 Det er kommet inn 56 forslag til uttalelser innen fristen 25. mars. Ytterligere 2
3 uttalelser, uttalelse 57 og 58, har kommet inn etter fristen. Disse er ikke behandlet av
4 redaksjonskomitéen og vil kreve 2/3 flertall i landsmøtet for å tas opp til behandling. I
5 tillegg er det en åpen plass for evt. generell politisk uttalelse (nr. 1).

6 I henhold til den foreslåtte forretningsorden behandles de seks uttalelsene i to ulike
7 bolker á tre parallellsesjoner. Redaksjonskomitéen fremmer også forslag (se under)
8 om hvilke uttalelser som skal behandles i den enkelte parallellsesjon slik at det blir
9 enklere for de ulike delegasjoner å plassere delegater på de ulike parallellsesjoner.

10 Endringsforslag må leveres elektronisk innen den fristen som settes i dagsorden (se
11 LM-3). Skjema for elektronisk levering av endringsforslag til sak LM-10 Politiske
12 uttalelser finnes her:

13 <http://www.venstre.no/lm2016/LM-10>

14 Skjemaset åpnes for innsending mandag 11. april.

15 **Merk særlig:**

16 Det presiseres at delegasjonene ihht forretningsorden punkt 10 d plikter å fordele
17 sine delegater representativt på sesjonene i hver bolke.

18 I det foreslåtte programmet for landsmøtet er det lagt opp til to bolker med
19 parallellsesjoner på lørdag: Kl. 09:15-10:30 og kl. 10:40-12:00. Det legges fra
20 redaksjonskomitéens side opp til at parallellsesjon 1 skal behandle tre uttalelser og
21 parallellsesjonene 2 og 3 skal behandle to uttalelser hver..

22 Det er lagt opp til at delegatene deltar på den samme parallellsesjonen i begge
23 bolkene, slik at sesjonen selv kan prioritere tiden som brukes på de to uttalelsene
24 hver sesjon har til behandling.

25 Redaksjonskomitéen fremmer følgende forslag til hvilke uttalelser som skal
26 behandles og i hvilke sesjoner:

27 Redaksjonsnemnda foreslår enstemmig at følgende 6 behandles:

28 A Norge kan bli verdens første fossilfrie velferdssamfunn (Basert på uttalelse nr. 32,
29 med elementer fra uttalelsene nr. 33 og 49)

30 B Venstre ønsker delingsøkonomien velkommen (Basert på uttalelse nr. 45)

31 C Arbeid til alle (Basert på uttalelse 50, med elementer fra uttalelse nr. 47)

32 D Arbeid og frivillighet gir inkludering (Basert på uttalelse nr. 26, med elementer fra
33 uttalelse nr. 24 og 27)

34 E Dyr har egenverdi (Basert på uttalelse nr. 53)

35 F Digitaliser skolen (Basert på uttalelsene nr. 4, 8 og 10).

36

37 Når det gjelder den 7. Uttalelsen er det delt innstilling fra redaksjonsnemnda mellom
38 uttalelsene om

39 G1 Jernbanen må bli vinnaren i neste NTP (basert på uttalelsene nr. 40 og 43) og

40 G2 Venstre vil slå ring kring det europeiske samarbeidet (basert på uttalelse nr. 31)

41 **Parallellsesjon 1 (lørdag kl. 09:15-10:30 og kl. 10:40-12:00).**

42 Sted: Landsmøtesalen

43 A. Norge kan bli verdens første fossilfrie velferdssamfunn (Basert på uttalelse nr. 32
44 samt deler av nr 33 og 49)

45 B. Venstre ønsker delingsøkonomien velkommen (Basert på uttalelse nr. 45)

46 Samt en av følgende, avhengig av landsmøtets prioritering:

47 G1. Jernbanen må bli vinnaren i neste NTP (Basert på uttalelse nr. 40 og 43) og

48 G2. Venstre vil slå ring kring det europeiske samarbeidet (Basert på uttalelse nr. 31)

49

50 **Parallellsesjon 2 (lørdag kl. 09:15-10:30 og kl. 10:40-12:00).**

51 Sted: Ormen lange 1

52 C. Arbeid til alle (Basert på uttalelse nr. 50 og deler av 47)

53 D. Arbeid og frivillighet gir inkludering (Basert på uttalelse nr. 26 og 30)

54

55 **Parallellsesjon 3 (lørdag kl. 09:15-10:30 og kl. 10:40-12:00).**

56 Sted: Ormen lange 2

57 E. Dyr har egenverdi (Basert på uttalelse nr. 53).

58 F. Digitaliser skolen (Basert på uttalelse nr. 4, 8 og 10)

59 Redaksjonskomitéen har ikke lagt opp til en behandling av en generell politisk
60 uttalelse på dette landsmøtet. Dersom Sentralstyret ønsker å behandle en generell
61 politisk uttalelse om overordnede politiske prioriteringer, legges det opp til at denne
62 behandles i plenum.

63 Redaksjonskomitéen har i sitt arbeid lagt til grunn at uttalelsene nr. 1, 11, 12, 13, 14
 64 kan relateres til dokumentet om oppvekst som er egen sak til landsmøtet og
 65 oppfordrer forslagsstillerne til å rette realitetsinnhold i disse uttalelsene som
 66 eventuelle endringsforslag til dette dokumentet dersom det ikke allerede er ivaretatt.

67 Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at forslagene nr. 13 og 14 er identiske i
 68 meningsinnhold. Det samme gjelder for forslagene nr. 17 og 56. Forslag nr. 18 er
 69 trukket fra forslagsstiller, men er vedlagt slik at det eventuelt kan opprettholdes av
 70 andre all den tid det er innsendt innen fristen.

71 **Temamessig sortering av uttalelser som er kommet inn innen fristen**

Skole og barnehage

Nr. 1	Likeverdig opplæring og tidlig innsats også for tegnspråklige barn	Forslagstiller Oslo Venstre
Nr. 2	Ja til skuleinternat	Telemark Venstre
Nr. 3	Lærerutdanningen bør være mer praktisk rettet	Akershus Venstre
Nr. 4	Ja til digitale alternativer	Buskerud Unge Venstre
Nr. 5	Nei Takk til Kroppsøvingsfaget	Buskerud Unge Venstre
Nr. 6	Alle skoler skal være gratis!	Buskerud Unge Venstre
Nr. 7	Innfør "Mennesket i Livet" nå!	Buskerud Unge Venstre
Nr. 8	Fremtidens skole	Buskerud Unge Venstre
Nr. 9	Eksamen: En Utdatert Vurderingsform	Buskerud Unge Venstre
Nr. 10	Lær kids koding	Akershus Venstre

Barn og familie

Nr. 11	Gjennomgå barnedødsfall etter omsorgssvikt	Forslagstiller Solveig Schytz og Odd Einar Dørum
Nr. 12	Hvem ser de barna som har det vondt?	Oslo Venstrekvinnelag
Nr. 13	Likestilte foreldre	Oslo Venstrekvinnelag
Nr. 14	Likestilte foreldre	Norges Venstrekvinnelag

Liberale rettigheter

Nr. 15	En human og kunnskapsbasert narkotikapolitikk	Forslagstiller Norges Unge Venstre
Nr. 16	Edward Snowden må sikres adgang til selv å motta Ossietzky- prisen	Geir Kjell Andersland
Nr. 17	Brudd på kvinners rettigheter aksepteres ikke	Norges Venstrekvinnelag
Nr. 18	Likestillingsloven	Norges Venstrekvinnelag

Demokrati og forvaltning

Nr. 19 Mer politisk styring over Statens veivesen

Forslagstiller

Buskerud Venstre

Justis og beredskap

Nr. 20 Vekk med tankepoliti og sikkerhets-
tyranni!

Forslagstiller

Parissa Hamedan-
Nejad

Kultur og informasjon

Nr. 21 Desentralisering av Norsk Kulturråd nå!

Nr. 22 Venstre vil ta et krafttak for barn- og
unges oppvekstvilkår

Nr. 23 Venstre vil styrke den frie og
egenorganiserte idretten

Forslagstiller

Rogaland Venstre

Rogaland Venstre

Hallstein Bjercke

Innvandring og integrering

Nr. 24 Aktive flyktninger gir god integrering

Nr. 25 Slå ring om asylretten!

Nr. 26 Arbeid og frivillighet gir inkludering

Nr. 27 Kjønnssensitive flyktningpolitikk for
kvinner på flukt!

Forslagstiller

Oslo Venstre

Styret i St. Hanshaugen
Venstre

Akershus Venstre

Norges

Venstrekvinnelag

Forsvars- og sikkerhetspolitikk

Nr. 28 Norges forsvarsevne i nord

Nr. 29 Kjøp færre JSF-kampfly – bruk ressursene
på å styrke Forsvaret

Forslagstiller

Finnmark, Troms og
Nordland Venstre

Styret i St. Hanshaugen
Venstre

Internasjonal politikk

Nr. 30 Stans det syriske folkets lidelser

Nr. 31 Venstre vil slå ring om det europeiske
samarbeidet

Forslagstiller

Styret i St. Hanshaugen
Venstre

Internasjonalt utvalg

Klima og energi

Nr. 32 Norge kan bli verdens første fossilfrie
velferdssamfunn

Forslagstiller

Rebekka Borsch, Guri
Melby, sentralstyret

Miljø

Nr. 33 Vern Nordland VI

Forslagstiller

Nordland Venstre

Nr. 34	Erstatt plastemballasje med morgendagens løsninger!	Vestfold Venstre
Nr. 35	Miljøtiltak må gi miljøeffekt	Finnmark Venstre
Nr. 36	Nei til omkamp av vernevedtak for vassdrag	Vefsn Venstre
Nr. 37	ROVDYRFORVALTNINGEN - ULEMPER MÅ KOMPENSERES	Hedmark Venstre

Transport og kommunikasjon

Nr. 38	Nord-Norge-banen - for en bærekraftig og verdiskapende framtid	Forslagstiller Nordland Venstre, Troms Venstre og Finnmark Venstre
Nr. 39	Venstre vil ha lyntog over Haukeli	Rogaland Venstre
Nr. 40	Jernbane – fullt og helt, ikke stykkevis og delt!	Telemark, Sør-Trøndelag og Oppland Venstre
Nr. 41	Co2-utslipp fra flytrafikk må ned: • AVINOR må splittes. • Gardermoenes tredje rullebane ligger på Rygge og Torp	Vestfold Venstre og Østfold Venstre
Nr. 42	Staten må ta 80% av investeringskostnadene for store kollektivprosjekter i storbyene!	Storbynettverket
Nr. 43	Bygg en miljøvennlig transportløsning - fullfør InterCity (IC)-satsingen nå	Vestfold Venstre

Næringsliv

Nr. 44	Bruk kapitalen der den trengs	Forslagstiller Anders Wengen
Nr. 45	En spennende framtid med delingsøkonomi	Oslo Venstre
Nr. 46	Et arbeidsliv for framtida	Sør-Trøndelag Venstre
Nr. 47	Mulighetenes marked	Hordaland Venstre
Nr. 48	Et bærekraftig landbruk	Nordstrand Venstre, Nordre Aker Venstre, Søndre Nordstrand Venstre, Frogner Venstre
Nr. 49	Skogen i det grønne skiftet	Hedmark Venstre

Økonomi og marked

Nr. 50	Arbeid til alle	Forslagstiller Norges Unge Venstre
Nr. 51	Naturressursene tilhører folket	Akershus Venstre

Helse

Nr. 52 Arbeidsplasser med fokus på psykisk helse får gode arbeidsmiljøer og lavt sykefravær

Forslagstiller

Frogner Venstre og Nordre Aker Venstre

Velferd

Nr. 53 Universell livsverdi

Forslagstiller

Norges Unge Venstre

Generelt

Nr. 54 Opplevelsessenter for teknologi

Nr. 55 Sats på gammelt håndverk til unge håndverkere

Nr. 56 Brudd på kvinners rettigheter aksepteres ikke

Forslagstiller

Sør-Trøndelag Venstre
Akershus Venstre

Oslo Venstrekvinnelag

72

73 Følgende uttalelser ble sendt inn 31. mars, etter fristen som var den 25. mars. For at
74 disse skal kunne behandles kreves 2/3 flertall i landsmøtet. Redaksjonskomitéen har
75 ikke behandlet disse.

Nr. 57 Rett til å bestemme over egen kropp (om kjønnslemlestelse)

Østfold Venstre

Nr. 58 Grønn Eiendomsskatt - enkel klimapolitikk

Østfold Venstre

76

Forslag nr. A**Basert på forslag nr. 32, samt deler av nr. 33 og 49.**

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

Norge kan bli verdens første fossilfrie velferdssamfunn

77
78
79 I lys av den globale klimaavtalen som ble inngått i desember, bør Norge trappe opp
80 innsatsen for å øke tempoet i det grønne skiftet. Venstre mener at Norge bør bli
81 verdens første nasjon som legger den fossile tidsalder bak seg og samtidig
82 opprettholder høy verdiskaping og høy velferd.
83

84 Paris-avtalen er et kraftfullt signal til verden om å kutte utslippene for å løse
85 klimakrisen. Norge har i etterkant av klimatoppmøtet sendt inn en utslippsplan til FN,
86 men denne holder ikke for å møte de nye ambisjonene om å begrense den globale
87 oppvarmingen til 1,5 grader. Norge må skjerpe klimapolitikken sin: Målene i Paris-
88 avtalen, som ligger til grunn for norsk klimapolitikk, kan ikke nås uten en full
89 transformasjon av energiproduksjon, energidistribusjon og energibruk i bygg, industri
90 og transport her hjemme. Venstre vil kjempe for at denne energitransformasjonen
91 skjer raskest mulig og billigst mulig, og at utslippskutt blir lønnsomt. For å lykkes med
92 det, må klimamålene gjennomsyre alle deler av politikken.
93

94 Venstre mener at Norge må gjennomføre et storstilt grønt skattesifte som belønner
95 klimavennlige løsninger og setter en prislapp på forurensing. Innovasjon innen energi-
96 og klimateknologi går fortsatt for sakte fordi kostnaden for bruk av fossile
97 alternativer er kunstig lav. Derfor bør CO₂-avgiften økes for alle sektorer og
98 bruksområder, også i kvotepliktig sektor.
99

100 Klimagassutslippene fra oppvarming av bygg kan bli det første store området hvor vi
101 kan få til full utfasing av fossile løsninger raskt. Det eksisterer fullgode alternativer til
102 fossile energikilder i bygg, som biobasert varme, varmepumper, fornybar fjernvarme
103 og sol. Det vedtatte forbudet mot kull-, olje- og gass- for oppvarmingsformål som er
104 blitt innført fra 2020, bør fremskyndes til 2018, og CO₂-avgiften på all fossil
105 oppvarming i Norge må økes slik som i Sverige.
106

107 Transport representerer en betydelig del av Norges klimagassutslipp, og skal vi ha en
108 mulighet for å nå ambisiøse klimamål, må hele transportsektoren omstilles. I neste
109 Nasjonal Transportplan trenger vi en enda sterkere prioritering av de miljøvennlige
110 transportformene, som jernbane, kollektivsatsing og sykkel og gange, foran vei.
111 Fokuset for avgiftspolitikken på transportområdet fremover må være å gjøre de
112 utslippsfrie og fornybare alternativene konkurransedyktige. Dagens avgifter på
113 fossilt drivstoff og forurensende transportmidler bør økes gradvis, mens null- og
114 lavutslippsløsninger fortsatt bør belønnes slik at det blir enklere for folk å velge
115 miljøvennlig.
116

117 Norge trenger mange flere klimavennlige arbeidsplasser over hele landet. For å
118 oppnå det, vil Venstre ha en offensiv satsing på skog i den varslede
119 bioøkonomistrategien fra regjeringen. En samlet skognæring står bak en ambisjon

120 om omsetningsvekst til 180 milliarder kroner innen 2045. Venstre stiller seg bak
121 denne ambisjonen og vil legge til rette for at norsk næringsliv kan være i front på
122 innovativ bruk av biomasse fra skogen i bygninger, energiforsyning og
123 produksjonsprosesser.

124
125 For å realisere fangst og lagring av CO2 raskere, bør Norge etablere en ordning for
126 returordning for CO2 – som pantestystemet på flasker. Kjøperne betaler en
127 panteavgift og får panten tilbake når de leverer tilbake CO2 til et etablert godkjent
128 lager.

129
130 For å realisere innenlands klimakutt raskere, oppfordrer Venstre regjeringen om å
131 fremskynde forhandlingene med EU angående samarbeidet om 40 prosent
132 utslippskutt innen 2030. Målet bør være å legge dette samarbeidet inn under EØS-
133 avtalen istedenfor å framforhandle en bilateral avtale som kan ta mange år å få på
134 plass. Slik kan man gjennomføre nødvendige kutt mye raskere og effektivt, samt at
135 nødvendige kontrollmekanismer allerede er på plass.

136
137 Venstre mener også at det påbegynte arbeidet med en klimalov bør trappes opp og
138 konkretiseres. En norsk klimalov bør inneholde bindende karbonbudsjetter som viser
139 hvor mye som skal kuttes og i hvilke sektorer kuttene skal skje.

140
141 I lys av den globale klimaavtalen bør Norge dessuten stanse prosessen med å tildele
142 nye leteområder for olje og gass i Barentshavet gjennom 23. konsesjonsrunde. Norge
143 kan ikke lenger late som om klimapolitikken ikke har betydning for oljesektoren.
144 Oljefeltene det er snakk om å utvinne, ligger i mer sårbare og vanskeligere
145 tilgjengelige områder enn noen gang før. Utvinning av olje og gass i de arktiske
146 områdene vil ha store miljømessige konsekvenser og bidra mest til klimaendringer
147 sammenlignet med andre utvinningstillatelser. 23. konsesjonsrunde er heller ikke
148 politisk fornuftig ut fra et økonomisk perspektiv. Lønnsomheten i fossil utvinning er
149 allerede svekket og vil bli svekket videre fremover, i takt med svekket etterspørsel.

150
151 Venstre mener videre at muligheten for åpning av deler av Nordland VI på bakgrunn
152 av konsekvensutredningen fra 1994 må reverseres og at området lukkes for
153 petroleumsvirksomhet i henhold til oppdaterte faglige råd.

154
155 Gjennom oljeskattesystemet bærer skattebetalerne den største delen av den
156 finansielle risikoen knyttet til mer utbygging. Venstre mener derfor at Norge bør la
157 oljeressurser i nord ligge, både fordi det kan innebære en stor økonomisk risiko for
158 staten og fordi det er riktig på grunn av den eksistensielle trusselen klimaendringene
159 utgjør.

160
161 Det er store muligheter for grønn vekst og verdiskaping i norske bedrifter som kan
162 bidra til å møte klima-, energi- og bærekraftutfordringene. Hvis vi endrer samfunnet
163 vårt i klimariktig retning nå, vil dette ikke ramme den økonomiske veksten, men tvert
164 imot stimulere til innovasjon og fremveksten av nye jobber og samtidig gi bedre
165 helse på grunn av redusert lokal forurensing.

166

Forslag nr. B**Basert på forslag nr. 45**

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

Venstre ønsker delingsøkonomien velkommen

167
168
169 Delingsøkonomien gjør tilgangen til produkter som bildeling, transporttjenester, utleie
170 av bolig, ulike tjenester og kompetanse enklere. Enkle og lett tilgjengelige
171 teknologiske løsninger har forkortet og effektivisert veien mellom tilbyder og kunder.
172
173 Sømløs tilknytting mellom kunde og leverandør er en av vår tids viktigste
174 økonomiske endringer.
175 Delingsøkonomien omfatter deling, men også bytting, tjenesteleveranser og salg av
176 varer og tjenester. Felles for elementene i delingsøkonomien er fremveksten av
177 tilliten mellom brukerne, uten andre mellomledd enn den digitale plattformen.
178
179 Informasjonsteknologi knytter oss tettere sammen og lar oss utnytte ressursene
180 bedre. Ved å dele ressursene, kan vi redusere materialforbruk og ressurssslitasje,
181 klimagassutslipp og kostnader. Delingsøkonomien lar folk benytte seg av goder
182 mange ellers ikke har råd til, eller ikke har noen langtidsinteresse av å eie. Vi har nå
183 en mulighet til å øke fleksibiliteten, uavhengigheten og tilgangen på en rekke varer
184 og tjenester.
185
186 Delingsøkonomien kan gi grobunn for nye bedrifter, og i arbeidsmarkedet kan den
187 øke deltakelsen til personer som ikke kan eller vil ha fast jobb. Norge må derfor gripe
188 muligheten til å ta en posisjon i den framvoksende globale delingsøkonomien.
189
190 Fremveksten av digitale delingsløsninger for varer og tjenester utfordrer bestående
191 strukturer for regulering, skattelegging og tradisjonelle arbeidslivsorganiseringer. I
192 tillegg oppstår nye problemstillinger knyttet til forbrukerrettigheter, sikkerhet og
193 ansvarsfordeling. Hvilket ansvar tilbydere og formidlingstjenester har, må reguleres.
194 Trygghet for forbrukere er vesentlig for at nye tjenester skal kunne lykkes i markedet
195 på sikt, fordi markedet er avhengig av tillit.
196
197 Selskap som tilbyr kobling mellom tilbyder og konsument, må skattlegges på likt
198 grunnlag som annet tradisjonelt næringsliv. Det trengs internasjonale løsninger på
199 internasjonale problemer, og Venstre mener Norge må ta del i utviklingen av
200 internasjonale skatteordninger, slik som EUs Common Consolidated Corporate Tax
201 Base (CCCTB). Det må også utvikles enkle måter for den enkelte tilbyder å
202 innrapportere regnskapstall til Skatteetaten.
203
204 Mange har også påpekt faren for pulverisering av arbeiderrettigheter når flere går fra
205 tradisjonelle ansettelsesforhold til å operere som freelancere i en ny digital økonomi.
206 Venstre er tilhengere av et godt organisert arbeidsliv, og mener det bør tas initiativ
207 til å finne gode løsninger for blant annet sykelønn, pensjonssparing og
208 velferdspermisjoner også for freelancerne. Det er problematisk at gründere og

209 freelancere ikke har de samme rettighetene som vanlige arbeidstakere, selv om
210 begge gruppene er forpliktet til å betale skatt og trygdeavgift.

211
212 En av de mest omtalte tilbydere av digitale delingsløsninger er selskapet Uber, som
213 lar bileiere bruke sin egen bil til å transportere kunder. Det er viktig at Uber-sjåførere
214 har et avklart grunnlag for sin virksomhet, og Venstre ønsker å gjennomgå
215 regelverket for persontransport. Per nå kan likevel ikke de nye tilbyderne av
216 persontransport oppfylle alle de kommunale oppgavene som taxinæringen gjør.
217 Derfor er det viktig at kommunene og fylkeskommunene fortsatt anerkjenner
218 viktigheten av gode avtaler med tradisjonelle persontransportører for å oppfylle
219 disse.

220
221 Venstre vil:

- 222 ✓ Stille seg grunnleggende positivt til innovasjon gjennom delingsløsninger.
- 223 ✓ Utrede hvordan skatteleggingen av digitale delingsaktører skal foregå, i tett
224 samarbeid med EU og andre internasjonale skatteaktører.
- 225 ✓ Gå gjennom reguleringene for utleie av personlige eiendeler og tjenester, som
226 bolig, bil og arbeidskraft med sikte på å finne bærekraftige, trygge løsninger som
227 tillater nåværende og fremtidige delingsøkonomiske samarbeidsstrukturer.
- 228 ✓ Skille mellom yrkes og hobbyvirksomhet f.eks. når det gjelder rapportering og
229 skatteregler.
- 230 ✓ Innføre pålegg om elektroniske transaksjoner mellom bruker og
231 tjenesteyter/leverandør.
- 232 ✓ Skille mellom by og distrikt for transporttjenester.
- 233 ✓ Utrede løsninger for å ivareta og forbedre rettighetene til freelancere og
234 gründere.

Forslag nr. C

Basert på forslag nr. 50 og deler av 47

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

235 Arbeid til alle

236
237 Vi står i dag overfor den mest dramatiske arbeidsledighetssituasjonen på lang tid. I
238 januar i år var 4,8 prosent av arbeidsstyrken på jakt etter nytt arbeid, og Vestlandet
239 opplever nå den høyeste arbeidsledigheten på over 20 år. Vi er vitne til hyppige
240 pressemeldinger om oppsigelser, supplybåter i opplag og synkende boligpriser i
241 oljehovedstaden Stavanger. 38.000 jobber innen oljen har forsvunnet allerede, og
242 12.000 flere arbeidsplasser er ventet å forsvinne i 2016 og 2017. Som en konsekvens
243 av dette er det i ferd med å forsvinne ytterligere 30.000 arbeidsplasser også utenfor
244 den direkte petroleumsrelaterte virksomheten og i de direkte berørte områdene.
245

246 For å bidra til at de ledige kommer raskt tilbake i arbeid mener Venstre at det er
247 behov for å se på hvordan de ulike trygdeordningene er innrettet og utformet og
248 prøve ut ulike endringer som kan stimulere til å få flere i arbeid, og ordninger som
249 også kan føre til mer nyskaping og flere bedriftsetableringer. Erfaring fra Frankrike
250 viser at dersom arbeidsledige, som velger å starte egne bedrifter, får beholde retten
251 til dagpenger de første årene av bedriftens levetid, kan dette øke framveksten av
252 lønnsomme bedrifter. Gründerne får på den måten mulighet til å motta dagpenger
253 dersom bedriften enten skulle gå konkurs eller ha lavere inntjening enn hva en har
254 rett på i dagpenger. Venstre tror at tilsvarende regler i Norge kan senke terskelen for
255 å starte egen bedrift. Dette er spesielt viktig i en tid der vi har mange erfarne og
256 kompetente arbeidsledige som i utgangspunktet har alle forutsetninger for å kunne
257 skape sin egen og andres arbeidsplass, men som vegrer seg på grunn av risikoen.
258

259 Forskning fra Frisch-senteret viser at andelen som finner arbeid øker betydelig i den
260 aller siste måneden før trygdeperioden går ut, selv om en annen trygdeytelse tar
261 over. I dag har arbeidsledige rett på 62,4 prosent av inntektsgrunnet opp til 6G i
262 dagpenger i enten ett eller to år, avhengig av hvor mye man tjente før man ble
263 arbeidsledig. Venstre ønsker å teste ut ulike modeller med differensiert
264 dagpengeytelser, hvor satsen suksessivt reduseres fra f.eks. 80 til 60 pst i løpet av
265 perioden for å se om det har effekt på hvor raskt ledige finner ny jobb. Samtidig som
266 motivasjonen til å søke arbeid styrkes, vil en slik omlegging av
267 arbeidsledighetstrygden også kunne bidra til at færre velger «helseveien» til NAV.
268 Dagens sykkelønsordning sikrer 100 prosent lønn under sykdom, mens
269 dagpengeordningen bare sikrer 62,4 prosent hvilket gir få insentiv for å «skifte»
270 NAV-ytelse og komme seg raskt tilbake til arbeid.
271

272 Også på skattesiden er det mulig å tenke nytt. Ordninger der det gis skattestimuli til
273 arbeidstakere for å være i inntektsbringende arbeid, såkalte jobbskattefradrag, har i
274 land som Sverige og USA vist seg å være svært effektive måter å få flere i arbeid.
275 Ved å senke den reelle marginals-katten, gjør slike skattefradrag det mer lønnsomt å
276 arbeide, noe som særlig har betydning for dem med lavt inntekspotensial. Venstre
277 mener derfor at det må utredes ulike modeller for jobbskattefradrag (eventuelt

278 endringer i minstebrøddrag eller trinnskattsystemet), slik at den modellen som passer
279 best for norske forhold kan innføres.

280
281 Det høye norske lønnsnivået gjør terskelen inn i arbeidslivet høy. Særlig de med hull i
282 CV-en og manglende utdanning risikerer å bli stående utenfor. For å senke
283 terskelen inn i arbeidslivet er et aktuelt virkemiddel en oppmykning av regelverket
284 for allmengjorte tariffavtaler. Det er særlig bransjer som krever liten formell
285 kompetanse der tariffavtalene er allmengjort. Dette skaper en rigiditet hvor dem som
286 er innenfor får rimelig godt betalt, mens dem som arbeidsgiverne av ulike grunner
287 ikke kan tilby tarifflønn skyves over på trygdeytelser. Denne negative effekten kan
288 en bøde på ved å la personer som har stått lenge utenfor arbeidslivet, samt
289 nyankomne flyktninger, få jobbe for en lavere lønn i maksimalt to år, med forbehold
290 at det kun gjelder de første årene av en fast ansettelse. Derfor mener Venstre at
291 også en ordning med introduksjonslønn bør vurderes.

292
293 Kunnskapsintensive næringer vil fortsatt være bærebjelken i norsk økonomi.
294 Mennesker med høy kompetanse må få mulighet til å tilpasse sin kompetanseprofil
295 til en ny virkelighet i norsk arbeids- og næringsliv. Derfor ønsker Venstre å endre
296 dagpengeordningen slik at det blir lagt minst mulig begrensninger på mulighetene til
297 å kombinere dagpenger med å fullføre påbegynt utdanning eller gjennomføre
298 relevant etter- og videreutdanning. Dette er særlig viktig for de mange som nå
299 mister jobben i petroleumsrelaterte næringer, og som må omskoleres til å jobbe i
300 andre sektorer.

301
302 Samtidig er det behov for tilpasninger i opptakssystemet for høyere utdanning
303 (samordnet opptak). I dag må alle vente på det ordinære opptaket i august, men
304 dette hindrer mange arbeidsløse fra å komme ut i utdanning så fort som mulig.
305 Venstre ønsker derfor å innføre et rullerende opptak til utdanningsinstitusjonene for
306 dem som av ulike årsaker går ut av arbeidslivet.

307
308 I dagens situasjon er etter- og videreutdanning en investering i et fremtidig levebrød
309 og en ny karrierevei for mange. Da er det viktig for den enkelte at incentivene finnes
310 også i skattesystemet. De som mottar sluttvederlag fra tidligere arbeidsgiver må få
311 skattefritak på dokumenterte utgifter når de investerer midlene i kurs og utdanning.
312 Arbeidsgiverbetalt etter- og videreutdanning er en skattefri fordel innenfor visse
313 rammer i dag, arbeidsledige med sluttvederlag bør få den samme muligheten.

314
315 Venstre vil:

- 316 • La arbeidsledige som starter egen bedrift få beholde retten til dagpenger i inntil
317 to år, etter fransk modell.
- 318 • Teste ut modeller med differensierte ytelser av dagpenger etter varighet.
- 319 • Utrede modeller for jobbskattebrøddrag, og innføre den mest hensiktsmessige.
- 320 • Åpne for introduksjonslønn i en kortere periode i faste ansettelser for nyankomne
321 flyktninger og personer som har stått lenge utenfor arbeidslivet.
- 322 • Gjøre det enklere å kombinere dagpenger med utdanning.

LM-10

- 323 • Innføre rullerende opptak på utdanningsinstitusjoner for mennesker som av ulike
324 grunner går ut av arbeidslivet.
- 325 • Gjeninnføre skattefritak på sluttvederlag knyttet til dokumentert bruk av
326 sluttvederlag til kurs og utdanning.

Forslag nr. D**Basert på forslag nr. 26 og 30**

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

327 Arbeid og frivillighet gir inkludering

328 Yrkesdeltakelse og frivillig innsats er bærebjelker i det norske samfunnet. Dette er
329 også veien til inkludering av flyktninger og asylsøkere. Nå bor det nesten 30 000
330 personer i mottak i Norge. Skal vi lykkes i inkluderingsarbeidet, må beboere i mottak
331 tidlig ta del i samfunnet gjennom arbeid, aktivitet og språkopplæring.

332
333 Flyktningenes egen innsats og kunnskaper har alt for lenge blitt nedprioritert i
334 integreringsprosessen ved norske flyktninge- og asylmottak. Rask integrering i
335 samfunnet og arbeidslivet har blitt stanset av for svak politisk vilje og for lite
336 handlingskraft. Resultatet er mennesker som venter flere år på mottak, og mister
337 verdifull yrkeskompetanse og motivasjon. Samtidig har staten store utgifter til
338 administrasjon, kost og losji. Med det historisk store antallet flyktninger som kom til
339 landet i fjor, har vi ikke råd til å fortsette på denne måten.

340
341 For flyktninger som kommer til Norge, er det viktig tidlig å få se hva som er veien
342 videre ut i arbeidslivet. Det er viktig å kunne bidra og være til nytte også på veien dit.
343 Det er også det beste grunnlaget for god og rask integrering i det norske samfunnet.
344 Dette handler om å stille krav, men like ofte om å gi muligheter.

345
346 God inkludering forutsetter at språktrening og aktiviteter starter fra første dag.
347 Norges mottak av flyktninger går i stikk motsatt retning. Folk i asylmottak kan gjøre
348 en innsats, de har både kompetanse og ønske om å få bidra til samfunnet rundt seg.
349 Både det statlige rammeverket, kommunene og frivilligheten må legge opp arbeidet
350 slik at de får sjansen.

351
352 Erfaring fra Restad Gård mottak i Sverige viser at rask integrering er mulig, og at
353 beboerne på asylmottak selv har kompetansen og energien som skal til for å skape
354 aktivitet. Betingelsen er at flyktningene selv blir hørt, og blir møtt på en måte som
355 gjør at de kan begynne å se for seg hvordan de selv kan bli en del av samfunnet de
356 kommer til. Bidrag fra frivillige organisasjoner og et lovverk som gjør at det er mulig å
357 delta i arbeidslivet er også sentralt.

358
359 Blir for mange sittende for lenge i mottak mislykkes vi i integreringen. Det har vi som
360 samfunn ikke råd til. Derfor må det etableres et hurtigspor for klare innvilgelsessaker,
361 og omreisende saksbehandlerteam fra UDI må etableres. Det må også snarlig
362 etableres en todeling av mottaksstrukturen med integreringsmottak for de som skal
363 bli, og returmottak for personer med avslag.

364

365 Måten kvinner rammes av konflikt, krig og flukt kan også være forskjellig fra menns.
366 Derfor må mottaksapparat og integreringspolitikken også ha et klart uttalt
367 kjønnsperspektiv som tar spesielle hensyn.

368
369 Venstre vil:

- 370 • Få folk raskt i arbeid og aktivitet gjennom å kartlegge kompetansen folk har med
- 371 seg. Spesielt er det viktig å kartlegge kvinners kompetanse og utdanning.
- 372 • Gi arbeidstillatelse til asylsøkere mens søknaden behandles.
- 373 • Åpne for arbeidspraksis uten lønn, gjerne i kombinasjon med språkopplæring.
- 374 Arbeidspraksis gir en mulighet til å få verdifull erfaring fra arbeidslivet. Flere
- 375 kommuner har dessuten veldig gode resultater av å kombinere språkopplæring og
- 376 lønn.
- 377 • Innføre en ordning med offentlig praksisplass for relevante yrkeskategorier mens
- 378 søknaden behandles, for eksempel lærere og helsepersonell.
- 379 • Samarbeide med bemanningsbyråene i arbeidet med å få flyktninger i jobb, for å
- 380 dra nytte av deres erfaringer med å integrere arbeidskraft fra utlandet i norsk
- 381 arbeidsliv.
- 382 • Veiledning for flyktninger som vil etablere egen arbeidsplass (gründere).
- 383 • Tilrettelegge for nettundervisning på mottakene i samarbeid med relevante
- 384 skoler (videregående, fagskoler, høyskoler eller universitet).
- 385 • Gi inntil 50 % tidsbegrenset lønnstilskudd i inntil 2 år gjennom NAV til
- 386 arbeidsgivere som ansetter folk som ennå ikke er konkurransedyktige på
- 387 arbeidsmarkedet.
- 388 • Prioritere ressurser til frivillige organisasjoner og vertskommuner som driver
- 389 inkluderingsarbeid der folk i mottak driver aktivitet sammen med
- 390 lokalbefolkningen.
- 391 • Bruke arbeid og frivillighet som arena for språkopplæring gjennom å tilpasse
- 392 språkopplæringen til den enkeltes forutsetninger. La beboere, lokale frivillige og
- 393 voksenopplæringen samarbeide om språkopplæringen.
- 394 • Tilpasse språkopplæringen til den enkeltes nivå og i større grad gis som del av
- 395 praksis i arbeidslivet, og i samarbeid med frivilligheten.
- 396 • Opprette barnepassordninger på mottakssenter, slik at foreldre med små barn får
- 397 mulighet til å engasjere seg i aktivitetene.
- 398 • At barn av asylsøkere skal få plass i barnehage (utenfor mottaket) og skole så
- 399 raskt som mulig.
- 400 • Dekke kostnader til barnehage- og skoleplasser over statsbudsjettet, og gi
- 401 ekstra tilskudd til kommuner med et relativt stort antall mottaksplasser.
- 402 • Legge til rette for selvhushold for alle beboere på mottak der det er praktisk
- 403 mulig. Selvhushold vil bety bedre mat, sysselsetting og verdighet for beboere og
- 404 lavere kostnader for samfunnet.
- 405 • Sikre tilgjengelige arealer på alle mottak som kan brukes til aktiviteter for
- 406 beboere og frivillige, og til møter mellom beboere, lokalbefolkning og andre.
- 407 • Innføre obligatorisk holdningsskapende opplæring i kvinners rettigheter og norske
- 408 demokratiske institusjoner.

LM-10

- 409 • Gjøre Introduksjonsprogrammet mer fleksibelt, og tilpasset den enkeltes behov
- 410 og ressurser for å komme ut i arbeidslivet eller videreutdanning.
- 411 • Sette sterkere krav til god kvalitet og resultater i introduksjonsprogrammet.

Forslag nr. E

Basert på forslag nr. 53

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

412 Dyr har egenverdi

413

414 Da dyrevelferdsloven ble vedtatt i 2009, slo den fast at «dyr har egenverdi,
415 uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker». Dette var en seier for
416 dyrevelferden i Norge, men respekt for dyr krever mer enn flotte formuleringer. I
417 Norge ser vi dessverre fortsatt eksempler på dyr som lever under uholdbare forhold.
418 Samtidig er mange dyrearter i Norge truet i sin eksistens fordi samfunnet ikke tar
419 nok hensyn til andre arters rett til å leve.

420

421 Venstre mener at dyr har krav på grunnleggende rettigheter som sikrer dem rett til å
422 leve et liv for deres egen del, i tråd med egne behov. Dette innebærer at vi må
423 erkjenne vår plikt til å behandle og respektere dyr som følende skapninger, fremfor
424 nyttegenstander for mennesker eller vakker pynt i naturen der vi fortsatt måtte
425 finne plass til ville dyr.

426

427 Det trengs to viktige grep for å øke respekten for dyr: Sikre dem arealet og
428 rammevilkårene de trenger for å overleve i norsk natur og skjerpe inn lovgivningen
429 eller sanksjoner på områder der dyr i dag utsettes for mishandling eller uforsvarlig
430 hold fra menneskers side.

431

432 Globalt er tapet av naturmangfold og utryddelsen av arter en av de største
433 miljøutfordringene vi står overfor. Dette gjelder også Norge som ikke klarer å stanse
434 tapet av truede arter til tross for ambisiøse mål. Menneskeheten utrydder opp til
435 1000 arter hvert år. Denne masseutryddelsen er en billedliggjøring av vår manglende
436 respekt for den grunnleggende verdien til livet rundt oss, og den er til syvende og sist
437 også en alvorlig trussel mot oss selv.

438

439 Dyrenes muligheter til å overleve påvirkes av en rekke faktorer, som tap og
440 fragmentering av leveområder, overbeskatning av arter og klimaendringer. Til
441 sammen skaper dette et stort press på naturen. En høy andel av artene i Europa (60
442 prosent) viser en negativ utvikling. Høyt forbruk per innbygger er en underliggende
443 årsak for tap av biologisk mangfold. Venstre ønsker å stramme inn på bruken av
444 areal som går utover truede dyre- og plantearter. Vi trenger å verne mer av naturen
445 der mange av de norske artene har sitt naturlige leveområde, det gjelder både til land
446 og ikke minst ved kysten og til havs. For at de store rovdyrene i Norge skal ha en
447 trygg framtid må de få lov å bli flere.

448

449 Også når det gjelder husdyrhold, forsøksdyr og hold av kjæledyr, trengs det nye grep
450 for å øke respekten for dyrs egenverdi. Stortingsmeldingen om dyrevelferd
451 («dyrevelferdsmeldingen») fra 2002, fastslår løsdrift som et mål for alle
452 matproduserende dyreslag. Løsdrift er likevel fortsatt ikke gjennomført. Å endre
453 produksjonsmåtene slik at løsdrift blir en realitet for alle dyr i norsk landbruk, vil ha

454 store velferdsgevinster for dyrene i form av aktivitet, muligheter for miljøberikelse,
455 artstypisk sysselsetting og sosial adferd.

456
457 De vanligste kylling- og kalkunrasene som er i bruk i Norge, er avlet for ekstrem
458 vekst. Slaktekyllingens enorme tilvekst gjør at den får beinproblemer og
459 hjerte/karproblemer. Slaktekalkuner utvikler gjennom for rask vekst en så unaturlig
460 kropp at de er ute av stand til å pare seg. Venstre ønsker at kylling- og
461 fjærekrenæringen skal stimuleres til å gå over til raser med lavere intensitet og
462 lavere produksjon.

463
464 Venstre mener det er nødvendig å belønne bønder som satser på dyrevelferd og
465 mener støtteordningene i landbruket bør gjennomgå med sikte på å gi økte
466 incentiver for å bedre dyrevelferden. Dette gjelder også tiltak for å omstille
467 landbruket i særlig rovdyrutsatte områder for å redusere tap av husdyr.

468
469 I dyrevelferdsloven er det gitt adgang til å regulere og stille krav til import av
470 dyreprodukter. Problemet er at denne muligheten ikke enda har blitt benyttet. Blant
471 annet ser vi store mangler i krav til gjennomsiktighet og innsyn i produksjon av
472 dyreprodukter som importeres. Venstre mener at dette må på plass både for å sikre
473 forbrukerens mulighet til å ha kunnskap om produksjonen, og samtidig sikre at
474 importerte produkter holder minst samme standard som etter norske krav til
475 dyrevelferd. Venstre vil derfor forby import av gåselever produsert ved tvangsforing
476 på samme måte som slik produksjon er forbudt i Norge.

477
478 Når det kommer til hold av kjæledyr har vi også sett eksempler på grove brudd med
479 god dyrevelferd. Hvorvidt sakene blir fulgt opp rettslig er i stor grad et
480 ressurssspørsmål. Brudd på dyrevelferdsloven ender ofte med henleggelse eller bøter
481 fremfor strengere bruk av lovens strafferammer. Økokrim har i dag det øverste
482 nasjonale ansvar for å koordinere innsatsen mot kriminalitet mot dyr. Venstre vil
483 styrke Økokrims evne til å effektivisere og koordinere politiets innsats mot grov
484 dyrekriminalitet. Med marginale ekstra ressurser (anslagsvis to stillinger) kan det
485 utvikles maler for etterforskning og påtalemessige vurderinger. Dette vil være
486 ressursbesparende for det offentlige, og øke kvaliteten på arbeidet som utføres av
487 dyrepolitiet som er opprettet i noen distrikter samt annet lokalt politi.

488
489 Respekten for dyret krever at vi også har et gjennomarbeidet regelverk i de tilfeller
490 dyr brukes til alternative formål. Vitenskapelige gjennombrudd har i løpet av de
491 senere årene bidratt til å erstatte bruk av dyreforsøk. Større sikkerhet for statistisk
492 riktige resultater er en positiv konsekvens, i tillegg til den etiske fordel som ligger i
493 at færre dyr må lide. EU har i 2015 bevilget 30 millioner euro (tilsvarende ca. 280
494 millioner kroner) til et prosjekt som har som formål å erstatte dyreforsøk i
495 giftighetstesting. Venstre mener at Norge bør bidra til denne utviklingen ved å støtte
496 forskning på og utvikling av metoder som kan erstatte dyreforsøk.

497
498 Stadig flere land blir bevisst sirkusdyrenes lidelser og innfører forbud og restriksjoner
499 ved bruk av dyr på sirkus og i underholdning. I Norge ble forbud mot sirkuselefanter
500 stoppet av Landbruksdepartementet (LMD) ved tidligere landbruksminister Trygve

501 Slagsvold Vedum. Forbudet ble stoppet uten faglig begrunnelse på tross av råd fra
502 elefanteksperter, veterinærer, vitenskapskomiteen, mattilsynet og
503 dyrevernsorganisasjoner. Det er en rekke dyrevelferdsproblemer ved å holde
504 elefanter i sirkus. Venstre vil derfor innføre et forbud mot bruk av eksotiske dyr i
505 sirkus.

506
507 Venstre vil:

- 508 • Stramme inn på arealbruk som går utover truede arter eller deres leveområder.
- 509 • Øke innsatsen for at Norge oppfyller nasjonale mål og internasjonale forpliktelser
510 om å stanse tap av biologisk mangfold innen 2020.
- 511 • Verne mer av norsk natur både til land og til havs.
- 512 • At artstypisk atferd bør være et overordnet hensyn i landbruket.
- 513 • At dagens kyllingrase og kalkunrase fases ut og erstattes av en saktevoksende
514 og sunnere raser.
- 515 • Gjennomgå landbrukets støtteordninger med sikte på å gi økte incentiver for å
516 bedre dyrevelferden, herunder tiltak for å omstille landbruket i særlig
517 rovdyrutsatte områder for å redusere tap av husdyr.
- 518 • Gjennomgå dyrevelferdslovens eksisterende importforskrifter med sikte på å
519 sikre strengere krav til gjennomsiktighet og innsyn i produksjonen av
520 dyreprodukter som importeres.
- 521 • Forby import av gåselever produsert ved tvangsforing.
- 522 • Som ledd i et forbud mot pelsdyroppdrett i Norge, også vurdere forbud mot å
523 importere pelsprodukter fra oppdrett.
- 524 • Støtte utvikling og forskning på metoder som kan erstatte dyreforsøk.
- 525 • Styrke Økokrims evne til å effektivisere og koordinere politiets innsats mot grov
526 dyrekriminalitet.
- 527 • Opprette flere enheter med dyrepoliti.
- 528 • Avgrense dyreforsøk til medisinsk forskning.
- 529 • Innføre et forbud mot bruk av eksotiske dyr i sirkus.

Forslag nr. F**Basert på forslag nr. 4, 8 og 10**

Forslagstiller: Redaksjonsnemnda

530 Digitaliser skolen

531
532 Norsk skole står foran en digital revolusjon. Mens store deler av det norske
533 samfunnet i større eller mindre grad har blitt digitalisert, henger skolen mange steder
534 etter. Framtidens skole skal utdanne elever i en stadig mer digitalisert hverdag, og
535 for å kunne delta i et arbeidsliv og samfunnsliv i konstant endring og utvikling er
536 digital kompetanse en forutsetning. For å fremme digitaliseringen av skolen bør
537 undervisningsopplegg, tekstarkiv og tekstbanker gjøres digitalt tilgjengelige i langt
538 større grad enn i dag, og det må sikres videreutdanning som gir lærere med
539 tilstrekkelig digital kompetanse.

540
541 SMIL-studien (Sammenhengen mellom IKT-bruk og læringsutbytte i videregående
542 opplæring) fra 2013 viser at det er mye IKT-bruk i skolen, men at den er for lite faglig
543 orientert. Videre ble det avdekket at elevene ikke mestrer faglig IKT-bruk godt nok,
544 og at det er nødvendig med kompetansehevingstiltak for lærerne. Hele 75 % av
545 lærerne i studien rapporterte at de manglet etterutdanning innen IKT. Det er med
546 andre ord behov for en langsiktig og systematisk satsing på digital
547 kompetanseheving både for lærere og elever, og dette arbeidet bør starte tidlig i
548 grunnskolen. Den internasjonale undersøkelsen ICILS (International Computer and
549 Information Literacy Study) fra 2013 viste at kun åtte prosent av norske elever i
550 ungdomsskolen bruker daglig datamaskin på skolen, mens 75 prosent av elevene gjør
551 det hjemme.

552
553 For å skape en fremtidsrettet skole må vi anerkjenne at dagens
554 undervisningsmateriell i norsk skole ikke alltid er hensiktsmessige, og at vi trenger
555 varierte og oppdaterte digitale alternativer. Venstre vil derfor at det opprettes en
556 gratis, digital tekstbank som alternativ til de tradisjonelle lærebøkene for hele den
557 norske offentlige skolen.

558
559 Venstre vil også styrke den digitale kompetansen ved å gi barn flere muligheter til å
560 lære programmering. Den nye digitale hverdagen krever at innbyggerne forstår
561 hvordan digitale hjelpemidler brukes, men også hvordan de virker og
562 skapes. Programmering kan anvendes i alt fra webdesign og spillutvikling, til å utvikle
563 fremtidens apper og datasystem. I tillegg er det en effektiv måte å utvikle
564 ferdigheter som språkforståelse, logikk og matematisk forståelse på.

565
566 Mens læring i informatikk spiller en stadig større rolle i grunnskolen til land som Kina,
567 Estland, Storbritannia og Australia, tilbyr svært få grunnskoler i Norge undervisning i
568 programmering. Venstre vil derfor innføre programmering som valgfag i grunnskolen
569 og legge mer til rette for at barn og unge skal kunne få tilbud om
570 programmeringskurs gjennom bl.a. bibliotek og kulturskole. For å få til et bedre tilbud
571 for barn og unge kreves det også at kompetansen heves blant de som underviser.
572 Det krever mer dialog mellom fagmiljøene i informatikk og

573 utdanningsinstitusjonene. Det er ikke teknologien i seg selv som vil være avgjørende,
574 men at pedagogene ser hvordan teknologien kan brukes til å øke elevenes
575 motivasjon og læringsutbytte.

576

577

578 Venstre vil:

- 579 • Opprette en digital tekst- og undervisningsbank, der lærere og elever kan finne
580 oppdatert, variert informasjon som dekker aktuelle fag og temaer for alle trinn i
581 skolen, gratis tilgjengelig i digital form.
- 582 • Innføre programmering som en del av læreplanen for grunnskolen, i første omgang
583 som valgfag.
- 584 • Legge til rette for mer samarbeid mellom fagmiljøer i informatikk og
585 utdanningsinstitusjonene.
- 586 • Øke den digitale kompetansen i lærerutdanningen.
- 587 • Tilby IKT-sommerskole for lærere etter modell fra Oslo-skolen.

Framlegg nr. G1**Basert på framlegg nr. 40 og 43**

Framlegg frå: Redaksjonsnemnda (delt innstilling)

588 Jernbanen må bli vinnaren i neste NTP

589
590 For å nå målet om kutt i Noregs klimautslepp med 40 % innan 2030, er det naudsynt
591 å elektrifisere store delar av dagens fly-, bil- og trailertrafikk. Utsleppa frå
592 transportsektoren må betydeleg ned, dersom vi skal nå klimamåla. Venstre meiner at
593 ei utbygging av eit nasjonalt nett av høgfartsbaner for gods- og persontrafikk er den
594 mest effektive løysninga på denne utfordringa. Då må jernbanen verte underlagt
595 overordna og heilskapleg planlegging og bli den store vinnaren i neste nasjonal
596 transportplan (NTP) som Stortinget skal handsame neste vår.

597
598 Til no har planlegging og bygging av jernbane skjedd stykkevis og delt. Dagens
599 organisering har gjeve et stort vedlikehaldsetterslep, klattvise investeringar og ikkje
600 minst ei stadig større overføring av gods frå bane til veg. Resultatet er mange
601 unødvendig dyre investeringar, men dessverre også direkte feilinvesteringar. Til
602 dømes vert ikkje Inter City-strekningane bygd med ein standard som gjer det
603 mogleg å seinare gå inn i eit framtidig høgfartsnett.

604
605 Jernbanesatsinga med fullt utbygd Inter City kan ifølgje Jernbaneverket stå ferdig
606 innan 2028. Det framlagde NTP-forslaget frå fagetatane manglar midlar til ei slik
607 fullføring, noko som gjer at utviklinga om den framtidige banen stoppar opp, både for
608 næringsliv, kommunal planlegging og bustadbygging. Tida er overmoden for å
609 komme opp med nye finansieringsmodellar og organisering av jernbaneprojekt i
610 denne storleiken. På same måte som det statlege utbyggingsselskapet Nye Veier AS
611 såg dagens lys i år, vil ein modell med Nye Baner AS òg kunne bli eit instrument for
612 større jernbaneinvesteringar.

613
614 Ein føresetnad for at ei slik satsing skal lukkast er at det vert løyvd like mykje til
615 bane som til veg – ikkje berre i prosentvis vekst, men i kroner.

616
617 Manglande kapasitet i jernbanenettet fører til eit sterkt press for å bygge ut
618 stamvegnettet for å få fram gods, medan eit påstått behov for ei tredje rullebane på
619 Gardermoen skuldast manglande utbygging av moderne jernbanestrekningar.
620 Heilskaplege og framtidiretta løysingar må på plass og Venstre går framfor i
621 arbeidet for utbygging av eit nasjonalt nett av høgfartsbaner for gods- og
622 persontrafikk. Dette vil styrke norsk konkurransevne, nærings- og samfunnsliv og
623 vere eit sterkt tilskot til det grøne skiftet.

Framlegg nr. G2*Basert på framlegg nr. 31*

Framlegg frå: Redaksjonsnemnda (delt innstilling)

624 Venstre vil slå ring kring det europeiske samarbeidet

625
626 Europa og EU står overfor den største krisa i det europeiske samarbeidet si historie.
627 Dei siste års økonomiske krisar har allereie tært på Europa, og no slit samarbeidet
628 tungt med å handtere flyktningkrisa, samstundes som sterke krefter i Storbritannia
629 jobbar for «Brexit». Kontinentet vårt er under åtak av terroristar frå IS. Framandfrykt
630 og nasjonalisme er meir utbreidd og uttalt enn på lenge, og høgrenasjonalistiske,
631 anti-europeiske parti er på frammarsj i gamle og nye medlemsland.
632

633 Venstre meiner at det er viktigare enn nokon gong å støtte opp om eit forpliktande
634 samarbeid på tvers av landegrenser i Europa, fordi håpet om ei løysing på mange av
635 Europas og nokre av verdas store, grenseoverskridande utfordringar ligg i dette
636 samarbeidet. Europa si framtid er også vår sak. Difor må vi i Noreg snakke om kva
637 slags EU vi ønskjer oss, og korleis vi kan bidra.
638

639 For Venstre er det europeiske samarbeidet noko langt meir enn den frihandelssona
640 Storbritannias konservative statsminister David Cameron ønskjer seg. EU er ein
641 arena for økonomisk og politisk samspel og for freds- og demokratibyggning over
642 landegrensene i Europa. Men EU-samarbeidet er også eit verdifelleskap og eit
643 samarbeid til vern for humanisme, rettsstat og demokrati, og for liberale verdiar som
644 rørslefridom, ytringsfridom, religionsfridom, likestilling, likeverd og vern av
645 minoritetar. Den aukande nasjonalismen undergravar det europeiske
646 verdifelleskapet og dermed Europas politiske stabilitet: Minoritetsgrupper opplever
647 trakassering og diskriminering i mange land, og grunnleggjande menneskerettar blir
648 broten dagleg. Høgrepopulistiske styresmakter strammar grepet om den frie pressa
649 og om uavhengige domstolar i for eksempel Ungarn og Polen. Mykje står på spel
650 dersom samarbeidet i Europa bryt saman.
651

652 Om Schengen-systemet kollapsar, vil det kunne skape uhandterlege problem både
653 økonomisk og menneskeleg. Om britane stemmer nei til EU ved folkerøystinga i juni,
654 kan det bety slutten for det europeiske samarbeidet slik vi kjenner det.

655 Venstre ønskjer eit Europa med eit stabilt og sterkt EU, uavhengig av spørsmålet om
656 norsk medlemskap. Vi meiner at EU er ein sentral arena for å nå ambisiøse miljø- og
657 klimamål, for å handtere internasjonale utfordringar og for å skape eit europeisk
658 felleskap på tvers av språk, religion og nasjonalitet som tek vare på verdiar vi er
659 stolte av. Den grunnleggjande tanken, som handlar om eit Europa som er bunden
660 saman gjennom avtalar og institusjonar og som gjer det umogeleg å gå til krig mot
661 kvarandre, er framleis gyldig.
662

663 I tillegg til EU er det mange andre europeiske institusjonar som det også er viktig å
664 slå ring om i desse urolege tidene, inkludert Europarådet, Organisasjonen for
665 Sikkerhet og Samarbeid i Europa (OSSE), Den europeiske menneskerettsdomstolen
666 og fleire andre. På ulike, men komplementære måtar er desse felles europeiske

667 institusjonane avgjerande for å verne alle europearar, men kanskje særleg
668 minoritetar mot ei illiberal utvikling innanfor mange av dei europeiske statane. Utan
669 desse institusjonane risikerer vi at Europa igjen byggjer murar mellom folk, og at
670 verdjar og eit overnasjonalt samhald vi er stolte av, forvitrar.

671
672 Venstre vil:

- 673 • Invitere til ein open debatt om kva slags samarbeid i Europa vi ønskjer oss og
674 korleis det kan vidareutviklast, uavhengig av spørsmålet om norsk EU-
675 medlemskap.
- 676 • At Noreg aukar bidraga sine til Europas felles grensekontrollbyrå Frontex og til
677 felles politi- og tryggingssamarbeid.
- 678 • At Noreg bidrar aktivt til å løyse dei akutte utfordringane rundt
679 flyktnings situasjonen i Europa, at den nasjonale grensekontrollen blir reversert og
680 at Schengen-samarbeidet blir styrkt.
- 681 • Be norske politikarar både i posisjon og opposisjon om å hegne om det
682 europeiske samarbeidet.
- 683 • ·Oppmode regjeringa til å bruke dei høva ho har for å fremje europeisk samarbeid.
- 684 • ·Framskunde forhandlingane med EU med omsyn til samarbeidet om 40 prosent
685 klimakutt innan 2030 og leggje dette samarbeidet inn under EØS-avtalen i
686 staden for å forhandle om ein bilateral avtale.
- 687 • Oppmode britiske borgarar til å stemme nei ved avstemminga i Storbritannia, og
688 støtte vårt britiske systerparti The Liberal Democrats

689

690 Forslag nr 1

691 **Likeverdig opplæring og tidlig innsats også for**
692 **tegnspråklige barn**

693 Forslagstiller: Oslo Venstre

694

695 Venstre står for mangfold og like muligheter for alle. Rettighetene til barn som har
696 sin opplæring i og på tegnspråk må derfor løftes frem og bedres for å sikre likeverdig
697 og inkluderende opplæring for også denne gruppen barn.

698

699 Norge har i teorien likeverdige læreplaner; de ordinære, de samiske og læreplaner i
700 tegnspråk. I praksis er det ikke slik da mange barn ikke får tilgang til tegnspråk i
701 førskolealder som andre barn får tilgang til norsk.

702 Intensjonene om tidlig innsats og likeverdig opplæring er brutt allerede i
703 førskolealder.

704

705 Mange foreldre opplever det som vanskelig
706 å få vedtak på tegnspråkopplæring til sine barn etter § 2-6 i opplæringsloven, både i
707 førskole- og skolealder. Årsakene kan være manglende vilje og kunnskap hos
708 kommunen, økonomiske hensyn eller mangel på kompetanse. Dette får store
709 konsekvenser for barna som mister viktig tilgang til språk som legger et viktig
710 grunnlag for videre læring og liv. Samtidig ønsker staten å trekke seg ut fra det siste
711 statlige heltidstilbudet for hørselshemmede, og overføre skolen til kommunen. Trass i
712 stående stortingsvedtak om det motsatte. Fagmiljøet er sårbart, og staten har en
713 forpliktende ansvar overfor tegnspråk som språk. Både ifølge gjeldende norsk
714 språkpolitikk og internasjonale konvensjoner.

715

716 Det må ikke nødvendigvis handle om en mangel på hørsel for at det skal være
717 relevant å få opplæring i og på tegnspråk. Det er ikke noe spesialpedagogisk knyttet
718 til det å få opplæring i og på tegnspråk. Gruppene bestående av søsken eller barn av
719 tegnspråkbrukere har i dag mangelfulle rettigheter knyttet til tegnspråkopplæring.
720 Noe som hos mange får konsekvenser for familierelasjonene.

721

722 Venstre mener at nåværende formulering i paragraf 26 i opplæringsloven, siste ledd,
723 må endres da det siste leddet har bidratt til at det har vært og er vanskelig for
724 foreldre å få vedtak om opplæring i og på tegnspråk for sine barn

725

726 Venstre mener det også er viktig å ta vare på tegnspråk som forskningsfag ved
727 høyere utdanningsinstitusjoner, og at det må skapes ordninger som gir den enkelte
728 mulighet til å forske på tegnspråk. En mulig løsning kan være at universitetet
729 skreddersyr et utdanningsprogram som kan tilbys med jevne mellomrom. Siden
730 Venstre vil styrke lærernes kompetanse, også i tegnspråk, er det viktig at det
731 eksisterer mulighet til å studere dette språket på et høyere nivå. Venstre ønsker å
732 følge opp intensjoner om styrking av norsk tegnspråk i opplæringen og sikre at målet

- 733 om masterstudier i tegnspråk blir en realitet.
- 734 Tegnspråk som språkfag bør tilgjengeliggjøres for de som ønsker å lære seg språket.
- 735 Det er i dag mange barn som har tegnspråklige familiemedlemmer som ikke har
- 736 tilgang til tegnspråkopplæring, men som ønsker slik opplæring i skolen. Venstre vil
- 737 jobbe for å få tegnspråk inn som språkfag i skolen, både for å tilgjengeliggjøre
- 738 språket for de som ønsker å lære det, og som en inkluderende praksis.
- 739
- 740 Venstre vil:
- 741 • Gjøre det enklere og raskere å få vedtak på opplæring i og på tegnspråk.
  - 742 • Ha et tydeligere lovverk som ivaretar retten til valg av språk samtidig som
  - 743 lovverket er tydelig på at tegnspråk isolert sett ikke er et spesialpedagogisk
  - 744 tiltak.
  - 745 • Sikre at ett statlig tegnspråklig skoletilbud består og fremstår som et attraktivt
  - 746 tilbud.
  - 747 • At tegnspråk skal bli valgfag i skolen.
  - 748 • Sikre rettighet og mulighet til å ha tegnspråk som andrespråk på samme måte
  - 749 som samisk og finsk i den norske skolen.
  - 750 • Gi rett til tegnspråkopplæring for barn med tegnspråklige familiemedlemmer.
  - 751 • Endre formuleringen i § 2-6, siste ledd i opplæringsloven siden nåværende
  - 752 formulering er utarbeidet som et spesialpedagogisk tiltak når det kreves
  - 753 sakkyndig vurdering før kommunen fatter vedtak etter første og tredje ledd, noe
  - 754 som undertrykker tegnspråkets verdighet.
  - 755

756 **Forslag nr 2**

757 **Ja til skuleinternat**

758 Forslagstiller: Telemark Venstre
759

760 Venstre fryktar for eksistensen til internatskulane om Skatteetaten krev
761 tilbakebetaling av MVA for eit tidsrom på inntil 10 år.

762 Det er viktig å oppretthalde mangfaldet av skuletilbudet i Noreg. Skatteetaten har i
763 årevis gjeve MVA-kompensasjon for bygging og drift av internat. Konsekvensen av
764 eit eventuelt tilbakeverkande krav på MVA vil vere nedlegging av internatavdelinger
765 og konkurs av ein del friskular. Å bu på internat gjev dessutan elevane betre
766 moglegheit til å oppleve eit støttande og positivt miljø enn om elevane på 16 eller 17
767 år skal bu åleine på hybel.

768 Som døme vil konkurs / nedlegging av Kvitsund Gymnas få store konsekvenser for
769 heile Vest-Telemark. Det er nær 40 årsverk ved denne skulen. Dette vil ha store
770 konsekvensar for fleire enn 40 familiar som har stor samfunnsmessig verdi for
771 næringslivet, barnehagane, skulane og helsetilbodet i kommunen, og Vest-Telemark
772 som region er knytt til institusjonen. Situasjonen er tilsvarande for dei andre
773 vertskommunane til internatskoler i distrikts-Noreg.

774 Venstre ber difor Skatteetaten gje avkall på tilbakeverkande MVA-krav, og
775 samstundes blir Stortinget oppfordra til å endre regelverket slik at friskular får
776 kompensert MVA-kostnader knytt til bygging og drift av internat.

777

778

779 **Forslag nr 3**

780 **Lærerutdanningen bør være mer praktisk rettet**

781 Forslagstiller: Akershus Venstre

782

783 Venstre ønsker en lærerutdanning som gir lærerstudenter relevant arbeidspraksis
784 under studietiden. Det bør være et viktig mål for lærerutdanningen å forberede
785 lærerstudentene på den arbeidshverdagen som venter etter fullførte studier, og sikre
786 at ferdigutdannede lærere forblir i læreryrket etter endt utdannelse.

787

788 Det er i dag for liten sammenheng mellom lærerutdanningen og læreryrket.

789 Læreryrket har mange særegenheter, deriblant en arbeidstidsavtale som er svært
790 annerledes enn for andre yrker. Dette vet de fleste nyutdannede lærere lite om. Når
791 første høsten som lærer står for døren, vil det i mange tilfeller fremstå som svært
792 hektisk med foreldremøter, utviklingssamtaler og juleavslutninger – som alle skal
793 finne sted utenom det som kalles bunden tid. På stammespråket i skolen kalles dette
794 praksissjokket.

795

796 Praksissjokket er en viktig årsak til at nær en tredel av alle ferdigutdannede lærere
797 forlater læreryrket innen tre år etter endt utdannelse. Det skjer samtidig som skole-
798 Norge har en stor utfordring med å rekruttere nye lærere. Det er en stor utfordring å
799 få på plass kvalifisert personell hvert år. Noen år finnes ikke kvalifiserte søkere til
800 stillingene som er utlyst, og det betyr at det må gis ansettelser med dispensasjon i
801 vikariater. Dette gir utrygghet for arbeidsgiver, arbeidstaker og ikke minst for
802 elevene.

803 Ved å ha lærerstudenter i praksis i skolen gjennom hele studietiden, vil vi kunne bidra
804 til stabil rekruttering av kvalifiserte personer til skolene. Om man ser lærerrollen som
805 en profesjon, bør lærerutdanningen være et profesjonsstudium.

806

807 Lærerstudentene vil da sees som et stort gode i skolene, de uskikkede
808 lærerstudentene vil raskt kunne lukes ut, og skolene vil ha større tilgang på delvis
809 kvalifisert vikarhjelp. Ved hver skole burde det da finnes et visst antall lærere med
810 øvingslærerkompetanse eller team med mentoransvar for lærerstudenter i praksis.

811

812 En mer praktisk rettet lærerutdanning vil dermed bidra til å redusere praksissjokket,
813 bidra til økt bemanning i skolene, og gi lærerstudenter studierelevant jobberfaring.

814

815

816 **Forslag nr 4**

817 **Ja til digitale alternativer**

818 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre
819

820 Venstre mener at det må opprettes en digital pensumbank som alternativ til
821 pensumlitteraturen på grunnskolen og i videregående.

822
823 En grunn til å ha et digitalt alternativ til hele pensumlitteraturen, er at det er mye
824 enklere å oppdatere, bytte ut og supplere enn pensumbøkene vi i dag bruker i norsk
825 skole. Dette kan føre til at elevene også føler en større nærhet til stoffet man lærer
826 om, når stoffet er trukket ut fra ens egen hverdag og samtid.

827
828 En annen grunn handler om at man i løpet av skolegangen skal lære seg å bruke
829 kildekritikk, lære seg å søke opp oppdatert informasjon, og være kritisk til funnene
830 sine. Ved benyttelse av en slik digital pensumbank, hvor man har tilgjengelig
831 statistikk, utdrag fra bøker, begrepsdefinisjoner, oppgaver, videoer, spill osv. fra
832 forskjellige kilder for hvert enkelt fag, samlet på ett sted, slipper eleven å famle etter
833 gode kilder til artikkelen i norsk ved å ty til mindre troverdige kilder som for eksempel
834 Wikipedia.

835
836 Vi ønsker ikke å kaste ut læreboka, fordi vi anerkjenner at noen som ikke trives med
837 å lese fra skjerm og ikke har tilgang til fysisk lærebok, heller velger å printe ut de
838 digitale sidene, noe som ikke er særlig miljøvennlig. Vi ønsker at alle skal ha lett
839 tilgang på informasjon, at man skal ha digitale pensumbanker som reflekterer
840 samfunnet, og de relevante fagene slik vi tolker dem i nåtiden, heller enn hvordan vi
841 tolket dem for fem eller seks år siden, som ofte er da pensumbøkene ble skrevet.

842
843 Dessuten, hvem er det som ikke har opplevd at de skulle ønske at de slapp å ta med
844 samfunnsfagsboka hjem, fordi det akkurat ikke er plass til den i sekken? Hvem er det
845 som ikke har opplevd å glemme matteboka hjemme? Opprett en digital pensumbank,
846 så kan boka bli værende hjemme (men bare hvis du vil, valgfrihet er viktig).

847
848 Venstre ønsker derfor å opprette en full digital pensumbank, hvor man kan få
849 oppdatert, variert informasjon for å redusere avhengigheten av utdaterte bøker og
850 for å tilby elevene et alternativ til å ha med seg bøker over alt.

851
852
853 Venstre ønsker å:

- 854 • Opprette en full digital pensumbank, hvor man kan få oppdatert, variert
855 informasjon som dekker alle fag, alle temaer og alle trinn i skolen
- 856 • Tilby den digitale pensumbanken som et supplement til pensumlitteratur, heller
857 enn en regelrett erstatter

858

859 Begrunnelse:

860 For å skape en fremtidsrettet skole må vi anerkjenne at pensumbøkene i norsk skole
861 ikke er hensiktsmessige, og at vi trenger digitale alternativer som oppdateres oftere,
862 og som tilbyr forskjellige tilnærminger til læring, ikke bare læring gjennom lesing.

863 Dette er en av de mange sakene som kan føre til at Venstre blir det beste
864 skolepartiet, skolepartiet som fører skolen fra 1800-tallet, inn i det 21. århundredet.

865

866 Forslag nr 5

867 **Nei Takk til Kroppsøvningsfaget**

868 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre
869

870 Venstre mener at karakteren i kroppsøving burde fjernes eller gjøres valgfri.

871
872 En undersøkelse fra 2013 viste at én av tre ikke trives i gymtimen. I dagens norske
873 skole finnes det altfor mange elever som ikke trives i gymtimene. Altfor mange som
874 føler at de ikke har noe i gymtimene å gjøre, med mindre de orker å løpe 1500 meter
875 på under 8 minutter, eller klarer å ta 20 pushups i ett sett. Det er altfor mange som
876 får dårlige karakterer og et kjipt forhold til fysisk aktivitet, rett og slett fordi de ikke
877 passer inn i skolesystemets simple syn på hva som er en sunn og aktiv person. Man
878 kan være sunn og aktiv og prøve å forbedre seg, uten å være verdensmester! Da bør
879 også kroppsøving ta hensyn til dette, og vektlegge innsats, og personlig fremgang,
880 heller enn å fokusere på prestasjon og hvor godt man oppfyller arbitrære
881 standardiserte mål.

882
883 Et annet aspekt av denne saken man er nødt til å tenke på er selve formålet med
884 kroppsøving som fag. Mange andre fag som for eksempel matte og samfunnsfag har
885 som formål å forberede deg på neste år i skolegangen, eller neste steg i utdanningen;
886 formålet til kroppsøving er å oppfordre, oppmuntre til, og skape interesse for fysisk
887 aktivitet. Dette er ikke er formål man oppfyller ved å gi karakterer på hvor god man
888 er til å forbedre sitt eget fysiske liv.

889
890 Det er trist, at prestasjoner og fysisk form er viktigere enn innsats og personlig
891 utvikling, spesielt i et samfunnsbilde hvor temaer som kroppspress og psykiske
892 plager er såpass fremtredende. Faget bør dreie seg om å presse egne grenser, skape
893 et bedre liv for seg selv på egne premisser, heller enn å oppnå standardiserte mål.

894
895 Derfor mener Venstre at det ikke er hensiktsmessig å ha vurdering i faget. Fjern
896 karakteren i gym, eller gjør den valgfri, og gi elever muligheten til å få utvikle seg i
897 eget tempo.

898
899 Venstre mener at:

- 900 • Kroppsøvningsfaget har et enormt potensial til å bidra til en positiv folkehelse
  - 901 • Kroppsøvningsfaget i dag fokuserer for mye på prestasjon og standardiserte mål
  - 902 • Faget burde fokusere mer på personlig vekst og å oppmuntre til fysisk aktivitet
  - 903 • Man må fjerne eller gjøre karakteren i kroppsøving frivillig
- 904

905 Begrunnelse:

906 Kroppsøvningsfaget skal promotere helse for ungdom. Det er hovedhensikten.
907 Karakterer flytter fokus fra et holistisk syn på helse til et kvantitativt syn på helse,
908 hvor tiden man bruker på 3-kilometeren er viktigere enn at man har det bra med seg

LM-10

909 selv, og lever et godt liv. Da er det ikke lenger hensiktsmessig å ha karakterer i faget.
910 Ved å gjøre faget valgfritt så blir både sportsfreakene og de som sliter med å
911 komme seg gjennom gym, fornøyde.

912

913 **Forslag nr 6**

914 **Alle skoler skal være gratis!**

915 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre

916

917 Venstre mener at alle friskoler skal helfinansieres av staten.

918

919 Mange elever i norsk skole passer ikke inn på skolen sin. Enten de føler de blir
920 utfordret for lite på skolen sin, de presterer svakt, eller de rett og slett ikke føler seg
921 hjemme der, er det mange som hadde hatt godt av å ha et alternativ til den veldig
922 ensformige offentlige norske skolen. På grunn av dette behovet for annerledes skoler,
923 har flere friskolesystemer blitt opprettet av private aktører, som for eksempel
924 Akademiet, Sonans, Heltberg, Montessori og IB. Flere av disse skolesystemene blir
925 hyllet for å ha gode klassemiljøer, for å prestere godt på standardiserte prøver og for
926 å passe godt for de som trenger noe annet.

927

928 Problemet med disse skolene er at de ikke er gratis. Staten delfinansierer 85% av
929 driften, og lar skolen samle inn resten fra elevene i form av en egenandel. Denne
930 egenandelen koster som regel i overkant av 12.000 kroner i året, noe ikke alle
931 foreldre har råd til å betale. Dette skaper et klasseskille mellom de som kan sende
932 barna sine på alternative skoler, og de som ikke kan det. Ved å fullfinansiere
933 friskolene vil alle elever ha mulighet til å benytte seg av disse alternativene.

934

935 På bakgrunn av dette vil Venstre at alle elever, uavhengig av sosioøkonomisk
936 bakgrunn, skal ha muligheten til å velge skole etter egne behov. Derfor vil Venstre at
937 alle friskoler skal fullfinansieres av staten, slik at friheten til å velge sin egen fremtid
938 ikke er forbeholdt de rike, men blir tilbudt til alle.

939

940 Venstre vil:

- 941 • Oppmuntre til å opprette flere friskoler for å fange opp elever som ikke passer inn
942 i offentlig skole.
- 943 • At staten skal fullfinansiere alle friskoler for å gi alle like muligheter for å komme
944 inn på skolen de ønsker.

945

946 Begrunnelse:

947 De mange forskjellige skoletilbudene som finnes bør være tilgjengelige for alle elever,
948 ikke bare de med en feit lommebok.

949

950 **Forslag nr 7**

951 **Innfør "Mennesket i Livet" nå!**

952 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre

953

954 Ettersom samfunnet og folkene som bor i det endres, bør den norske skolen
955 reflektere disse endringene. Blant endringene finner vi et stadig mer krevende
956 informasjonssamfunn, hvor hvordan man bruker informasjon er viktigere enn å huske
957 den, det er et stadig høyere internalisert press på enkeltelever for å prestere på alle
958 arenaer, det er fortsatt vanskelig å finne ut av hva man selv mener er rett og galt, og
959 psykiske helseplager blant ungdom blir mer og mer vanlig.

960

961 For å forebygge mange av disse problemene foreslår Venstre å opprette et nytt fag i
962 stedet for KRLE på grunnskolen som kan kalles MIL, for Mennesket I Livet. Dette
963 faget vektlegger å lære om hvordan mennesker kan håndtere sitt eget liv, og ta
964 kontroll over det, ved for eksempel å lære mer om seg selv i relasjon til andre, lære
965 om psykologien bak hvorfor vi tenker det vi tenker og lære om hvordan man tenker
966 kritisk og hvordan man kan håndtere overfloden av både god og dårlig informasjon i
967 samfunnet vårt.

968

969 For at dette skal passe inn i læreplanen uten å legge til flere timer, kan det ta plassen
970 til faget KRLE, og overta etikk og og livssynsdelen ved det, mens delen som
971 omhandler religion kan legges inn i Samfunnsfag, Norsk og Engelsk, hvor det passer
972 like godt inn. Fagets innhold er selvfølgelig viktigere enn dets navn, men et forslag til
973 navn kan for eksempel være Mennesket I Livet, for å vise til at dette er et fag som
974 omhandler livet og utfordringene en møter i det.

975

976 Venstre mener at:

977

- 978 • Fremtidens elever og samfunnsborgere trenger et økt fokus på livsmestring,
979 psykologi, etikk, logisk tenking og kildekritikk
- 980 • Pensum bør reflektere de utfordringene ungdom møter i livet i større grad enn de
981 gjør i dag
- 982 • Det bør innføres et fag i grunnskolen som erstatter og overtar deler av KRLE faget,
983 som tar opp disse problemene som nåtidens og fremtidens ungdom kommer til å
984 møte og fokuserer på livsmestring, helse og kildekritikk

985 Begrunnelse:

986 Dagens elever har behov for å lære om alt som finnes utenfor det akademisk: de har
987 behov for å lære om hvordan man kan ta vare på seg selv, økonomisk, psykologisk,
988 åndelig. Et fag som setter fokus på akkurat det, uten det akademiske fokuset, vil
989 være til stor hjelp for en elevmasse som sliter med psykologiske og økonomiske
990 plager.

991 **Forslag nr 8**

992 **Fremtidens skole**

993 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre
994

995 Skolen i Norge ble utviklet i en annen tid. Det gjelder både struktur og innhold. For å
996 få en skole som svarer på utfordringene dagens oppvoksende generasjon har, må vi
997 tørre å tenke helt nytt. Det er ikke sikkert at svarene på dagens utfordringer ligger i
998 flere eller færre timer i de eksisterende fagene. Det hjelper ikke å justere svarene når
999 det er spørsmålet det er noe feil med. Venstre ønsker en videreutvikling av
1000 skolestrukturene og skolens innhold for at den i større grad skal være rustet til å
1001 møte dagens utfordringer og muligheter.

1002
1003 Det vi underviser barna våre bør være en refleksjon av nåtiden og slik vi tror
1004 fremtiden kommer til å se ut, slik at neste generasjon er forberedt på det som
1005 kommer, heller enn det som har vært. Venstre vil med dette begynne arbeidet med
1006 moderniseringen av skolen ved å foreslå noen helt konkrete tiltak.

1007
1008 1. Innfør koding som valgfag.
1009 Framtidens skole skal utdanne elever som har digital kompetanse. Programmering
1010 kan anvendes i alt fra webdesign og spillutvikling, til å utvikle fremtidens apper og
1011 datasystem. I tillegg er det en effektiv måte å utvikle ferdigheter som
1012 språkforståelse, logikk og matematisk forståelse på.

1013
1014 2. Digitaliser skolepensumet
1015 Venstre vil at det skal opprettes en gratis, altomfattende, digital pensumbank som
1016 alternativ til pensumbøkene i hele den norske offentlige skolen. En digital
1017 pensumbank kan alltid være oppdatert, uten høye kostnader for papir. Den digitale
1018 pensumbanken kan inneholde variert informasjon gjennom mange
1019 formidlingsmedium: Avisartikler, YouTube kanaler, dokumentarer, podcaster,
1020 rapporter og statistikk fra pålitelige nettsider og videospill, slik at man får
1021 forskjellige tilnærminger til læring.

1022
1023 3. Innfør "Mennesket i Livet" som fag i grunnskolen
1024 Faget skal møte mange av de utfordringene ungdom sliter med i dag, og gjøre dem til
1025 bedre samfunnsborgere. Faget skal vektlegge hvordan mennesker kan håndtere sitt
1026 eget liv, og vil fokusere spesielt på psykologi, logikk, demokrati, kritisk tenkning og
1027 livsmestring. Lære om hvordan man tenker kritisk og hvordan man kan håndtere
1028 overfloden av både god og dårlig informasjon i samfunnet vårt.

1029
1030 Dette er bare eksempler på en lang rekke endringer som må til for at norsk skole skal
1031 moderniseres, men det er et godt utgangspunkt for å være mer forberedt på
1032 fremtiden.

1033 Forslag nr 9

1034 **Eksamen: En Utdatert Vurderingsform**

1035 Forslagstiller: Buskerud Unge Venstre

1036

1037 Siden tidenes morgen har vi mennesker vurdert hverandre. Enten det er å se på
1038 kvinners hofte til midje ratio for å vurdere fruktbarhet, eller det er å tvinge folk inn i
1039 svette gymsaler og se hjernene deres koke, har vi mennesker benyttet oss av mange
1040 absurde metoder for å vurdere hva en person er verdt. Derfor må vi spørre oss selv: Er
1041 muligens eksamen som vurderingsform en smule foreldet?

1042

1043 Her er Venstres perspektiv på saken:

1044

1045 For det første så er det viktig å få med seg at eksamen ikke er en
1046 vurderingssituasjon som passer alle typer elever. Vi uttrykker det vi kan på
1047 forskjellige måter, og gitt samme undervisning, med lik innsats, vil noen av oss
1048 fortsatt være bedre enn andre til å gjennomføre en skriftlig eller muntlig eksamen,
1049 rett og slett fordi mennesker uttrykker seg på forskjellige måter. Mens noen er gode
1050 til å uttrykke seg gjennom dans, eller malerier, kan andre være gode til å uttrykke seg
1051 gjennom PowerPoint presentasjoner eller essayer. Mennesker er forskjellige, og det
1052 klarer ikke en eksamen fokusert på to vurderingsmetoder å reflektere.

1053

1054 At en eksamen ikke klarer å reflektere elevene den er skapt for fører inn i et annet
1055 problem: Eksamensforberedelser oppsluker skoleåret, og fjerner store deler av
1056 læringsutbyttet til enkelteleven. I stedet for å fokusere på læring, fokuserer skolene
1057 på å pugge til eksamen, og replisere eksamensforhold slik at det skal være minst
1058 mulig differanse mellom standpunktskarakter og eksamenskarakter når året er slutt.
1059 Frykten for den ominøse og altoppslukende eksamenen på slutten av året gjør at
1060 både lærere og elever ignorerer alt som kan fremme deres egne personlige
1061 læringsutbytte, til fordel for å få et høyt ensifret tall på papiret. All informasjon og
1062 læring som devierer fra eksamenspensum blir uinteressant, for læreren har ikke tid til
1063 å gå gjennom noe annet, og eleven har ikke energi. Fjerner man derimot eksamen, &a
1064 ring;pnes det opp for at både eleven og læreren kan fokusere på det som fremmer
1065 enkeltindividets vekst, og promoterer hvert enkelt elevs beste egenskaper, for å
1066 skape fremtidens samfunnsborgere. Personlig vekst og læring må bli satt i forsettet,
1067 mens pugging for puggings skyld må forkastes, og forbli levende kun gjennom
1068 historiebøkene.

1069

1070 Men å fjerne eksamen vil også føre til noen problemer. For eksamen har nemlig
1071 hensikt. Det er en grunn til at man fortsatt tviholder på eksamen. Noen vil kanskje
1072 argumentere for at eksamen er en mulighet for at alle elever får en rettfærdig
1073 karakter. Men eksamenene er skapt rundt et snevert syn på hva slags kompetanse
1074 som er verdt å ha, et syn basert på at kun essayer og formelle presentasjoner er
1075 gyldige måter å presentere kompetanse på. Elever som er spesielt gode på disse to
1076 punktene får en urettferdig fordel foran andre som kan inneha minst like mye

1077 kompetanse. Den alternative hensikten er at eksamen tydeliggjør forskjeller i
1078 gjennomsnittlig standpunktkarakter og eksamenskarakter på hver enkelt skole, slik
1079 at man kan identifisere skoler med lærere som gir for gode eller for dårlige karakterer
1080 til elevene sine. Det er en kvantitativ test for skolesystemet, for å se på at alle
1081 elever ved videregående får rettferdige karakterer i forhold til en nasjonal standard,
1082 og at ingen skoler gir bedre karakterer enn andre. Er standpunktkarakterene høyere
1083 enn eksamenskarakterene, så virker lærerne for snille med karakterene. Dette er,
1084 uansett grunn, et system basert på en grunnleggende mistillit til lærere, et system
1085 som søker etter å identifisere skoler som sliter, uten å prøve å finne ut av hvorfor.

1086
1087 Men det finnes mange andre måter å sikre at skolene holder en høy kvalitet, som
1088 sikrer at lærerne ikke vurderer urettferdig: måter som ikke går utover elevenes
1089 læringsutbytte, som finner ut av hva som er galt, og hvorfor.

1090
1091 En måte man kan gjøre dette på er at man gjennomfører skoleevalueringer på
1092 tilfeldig utvalgte skoler i Norge. Kvalitative, dyptgående og lange evalueringer hvor
1093 eksperter på hva som gjør en god skole vurderer og gir tilbakemelding til kvaliteten
1094 på læringsmiljøet. Man kan f.eks. vurdere skolens sosiale klima, læringsutbytte for
1095 elevene, ekstra-kurrikulære aktiviteter og lærernes evne til å gi rettferdige
1096 vurderinger. Man flytter fokus fra: "Er sluttproduktet disse skolene produserer like bra
1097 som de sier det er?", til: "Er dette et optimalt læringsmiljø for de elevene som går på
1098 denne skolen, og får de den individuelle opplæringen de har krav på?". Dette fører til
1099 at skolene kan slutte med å tvinge elevene til å huske masse informasjon til en prøve
1100 i en svett gymsal i 5 timer, og at de heller begynner med å skape positive
1101 læringsmiljø som promoterer personlig vekst og læring, noe som vil lede til mer
1102 fornøyde elever, som forstår og bryr seg om det de lærer.

1103
1104 Vi trenger en skole som setter mindre fokus på pugging og lydighet, og mer fokus på
1105 forskjellige tilnærminger til læring. Vi trenger en skole som promoterer læring på
1106 elevenes og lærernes premisser, og som ikke begrenser vurdering til skriving av
1107 essayer og PowerPoint presentasjoner, men som også setter pris på video, podcast,
1108 dans, maleri osv., som uttrykk for kompetanse. Vi trenger en skole og et
1109 vurderingssystem som ikke ser dårlige elever, men som ser potensiale for annerledes
1110 læring. Men vi er også nødt til å tenke kritisk, og ikke la skoler som ikke oppfyller
1111 nasjonale krav slippe unna. Vi må innføre et skoleevalueringssystem som ser
1112 holistisk på læring, og som vurderer læringsmiljøet på skoler, kommer med
1113 tilbakemelding og stiller krav til forbedring. Det er slik Venstre vil skape en skole for
1114 fremtiden, ikke en skole basert på en foreldet vurderingsform.

1115 Begrunnelse:

1116 Skal Venstre kunne hevde at de er et fremtidsrettet skoleparti så trenger vi
1117 progressiv politikk som reformerer skolesystemet, og som endrer de aspektene ved
1118 skolesystemet som trenger endring.

1119 **Forslag nr 10**

1120 **Lær kids koding**

1121 Forslagstiller: Akershus Venstre
1122

1123 Venstre vil styrke den digitale kompetansen ved å gi barn flere mulighet til å lære
1124 programmering. Den nye digitale hverdagen krever at innbyggerne forstår hvordan
1125 digitale hjelpemidler brukes, men også hvordan de virker og skapes.

1126
1127 I dag er digitale ferdigheter den eneste av de fem grunnleggende ferdighetene fra
1128 kunnskapsløftet (LK06) som ikke har egen dybdeundervisning. Samtidig er
1129 undervisningen vridd til å primært se på elevene som forbrukere, fremfor som
1130 skapere av innhold. Dette skjer på tross av at det i Utdanningsdirektoratets
1131 Rammeverk for grunnleggende ferdigheter heter at «Digitale ferdigheter vil si å
1132 kunne (...) skape digitale produkter». Venstre mener programmering er en forutsetning
1133 for å sikre og utvikle digitale ferdigheter.

1134
1135 Mens læring i informatikk spiller en stadig større rolle i grunnskolen til land som Kina,
1136 Estland, Storbritannia og Australia, tilbyr svært få grunnskolene i Norge undervisning
1137 i programmering. Det offentlig utnevnte Digitalutvalget uttalte i 2013 at de var
1138 bekymret for befolkningens digitale kompetanse, og foreslo blant annet å innføre
1139 programmering som valgfag i grunnskolen og legge mer til rette for at barn og unge
1140 skal kunne få tilbud om programmeringskurs gjennom bibliotek og kulturskole. For å
1141 få til et bedre tilbud for barn og unge kreves det også at kompetansen heves blant
1142 de som underviser. Det krever mer dialog mellom fagmiljøene i informatikk og
1143 utdanningsinstitusjonene.

1144
1145 Venstre vil:
1146 - Innføre programmering som en del av læreplanen for grunnskolen.
1147 - Legge til rette for mer samarbeid mellom fagmiljøet i informatikk og
1148 utdanningsinstitusjonene.

1149

1150

1151 **Forslag nr 11**

1152 **Gjennomgå barnedødsfall etter omsorgssvikt**

1153 Forslagstiller: Solveig Schytz og Odd Einar Dørum

1154

1155 Barn er sårbare og de er avhengige av sine foreldre, foreldre som tar valg på vegne
1156 av sine barn og som tar valg som har store konsekvenser for barna. Noen barn er
1157 avhengige av foreldre og omsorgspersoner som av ulike grunner ikke har
1158 forutsetninger for eller ikke evner å skape trygge rammer, trygge hjem og trygg
1159 oppvekst. Noen ganger får det fatale konsekvenser. Barn som ikke får hjelp i en
1160 sårbar situasjon kan bli ødelagt for livet.

1161

1162 Fra tid til annen dukker det også opp alvorlige saker hvor barn får alvorlige skader
1163 eller dør som konsekvens av omsorgssvikt. I noen tilfeller ender det som straffesaker
1164 der voksne omsorgspersoner blir dømt for vold og drap, men alt for sjelden fører slike
1165 saker til at det rettes kritisk søkelys mot de offentlige instansene og systemene som
1166 skulle oppdaget at noe var galt og skulle ha iverksatt tiltak,- og ikke minst mot
1167 samhandlingen mellom de ulike aktørene i dette systemet.

1168

1169 Vi trenger mer kunnskap om hva som må bedres i de offentlige instansene og det
1170 offentlige systemet som skal ivareta sårbare barn. Vi trenger å vite mer om hva som
1171 gir systemblindhet for å kunne bedre oppfølgingen.

1172

1173

1174 Venstre vil

1175 at samarbeidet mellom barnehage, skole, helsestasjon, skolehelsetjeneste, barnevern
1176 og politi må styrkes for å sikre barnets beste

1177 at det settes ned et offentlig utvalg som gjennomgår saker med barnedødsfall der
1178 det er mistanke om, for å undersøke hva som sviktet i det offentlige systemet og
1179 komme med forslag til forbedringstiltak.

1180 styrke forskning på vold i nære relasjoner

1181 styrke forskning på samhandling mellom offentlige instanser for oppfølging av

1182 sårbare barn.

1183

1184

1185 **Forslag nr 12**

1186 **Hvem ser de barna som har det vondt?**

1187 Forslagstiller: Oslo Venstrekvinnelag

1188

1189 Hvem ser de barna som har det vondt?

1190

1191 Noen barn og unge blir mobbet, eller blir mobbere. Noen blir selvskadere andre får
1192 spiseforstyrrelser. Hvorfor skjer dette?

1193

1194 Det nye året startet tragisk med en 13-åring som døde. Den midlertidige
1195 obduksjonsrapporten viste at hun døde av avmagring. Først ble det sagt at hun døde
1196 på grunn av omsorgssvikt, så kom det frem at hun skal ha blitt mobbet og deretter
1197 ble det en diskusjon om spiseforstyrrelser. Det ble stilt spørsmål om hvem som hadde
1198 ansvaret for at 13-åringen ikke fikk hjelp, men stilles det spørsmål om hvorfor disse
1199 barn og unge får spiseforstyrrelser?

1200

1201 Ikke lenge etter kom regjeringens «Partnerskap mot mobbing» et partnerskap støttet
1202 av ulike organisasjoner innen skole og barnehage.

1203

1204 Men spør vi om hvorfor noen barn blir mobbere og hvem de er som blir mobbet, eller
1205 hvem som skader seg på den en eller andre måten?

1206

1207 - Vi vet at barn utsatt for omsorgssvikt kan bli utagerende eller de kan bli satt
1208 utenfor jevnalder gruppen.

1209

1210 - De barna som for eksempel har en ubehandlet diagnose innen autismespekteret,
1211 eller ADHD, kan lett utvikle atferdsvansker og droppe ut av skolen.

1212

1213 - Svært begavede barn som ikke får tilrettelagt undervisning, kan også få
1214 atferdsvansker og gi opp skolegangen.

1215

1216 - Over halvparten av de barna barnevernet har tatt omsorgen for, har store psykiske
1217 vansker.

1218

1219 Ungdom med atferdsvansker blir plassert i fosterhjem eller ungdomshus fordi de har
1220 atferdsvansker, men det undersøkes ikke hvorfor de har disse vanskene.

1221

1222 Når barn og unge driver med selvskading, har spiseforstyrrelser, har en utfordrende
1223 adferd, er mobbere eller blir mobbet er dette ofte symptomer på at barna, de unge,
1224 har det vanskelig. Dette må tas på alvor og undersøkes. Symptomene er barnas
1225 stemme, symptomene er barnas måte å fortelle om verden at de har det vanskelig.
1226 Det må undersøkes hvorfor de oppfører seg slik. Det er kun når det avdekkes hvorfor
1227 de har denne atferden at vi har en mulighet til å hjelpe.

- 1228
1229 Skoler og barnehager må være mer observante, de må ta bekymringsmeldinger på
1230 alvor og behandle dette raskt, men de kan ikke forhindre mobbing alene. Psykiatrien
1231 kan ikke alltid gi en god behandling til barn med spiseforstyrrelser og selvskading,
1232 spesielt når det ikke avdekkes hvorfor de har denne atferden.
1233
1234 Vi mener at for å hjelpe barn som har det vanskelig, må fagfolk fra flere etater inn og
1235 bidra med sin kompetanse. Årsaken til vanskene må avdekkes og barn som plasseres
1236 i barnevernets omsorg, må undersøkes av lege eller spesialist før vedtak fattes.
1237
1238 Vi vil ikke lykkes i å hjelpe barn hvis vi kun behandler symptomene de utviser, og ikke
1239 avdekker og behandler årsaken til vanskene. Fagfolk fra flere etater må inn for å
1240 hjelpe barn som har det vanskelig, slik at årsakene til vanskene avdekkes
1241
1242 Norges Venstrekvinnelag ønsker:
1243 - Barn må undersøkes av lege eller spesialist før barn plasseres i barnevernets
1244 omsorg.
1245 - Tiltak for å avdekke vansker som skyldes at barn er spesielt begavete.
1246 - Konkrete tiltak for å følge opp begavete barn.
1247 - Økte ressurser til helsesøster og skolelege for å avdekke og følge opp barn som har
1248 det vanskelig.
- 1249 Begrunnelse:
- 1250 Barn må taes på alvor. Grunnene til at noen barn sliter må avdekkes tidlig slik at
1251 barna, ungdommene kan få den hjelpen de har krav på.
- 1252

1253 **Forslag nr 13**

1254 **Likestilte foreldre**

1255 Forslagstiller: Oslo Venstrekvinnelag

1256

1257 Oslo Venstrekvinnelag går inn for å gi mor og far like rettigheter som
1258 omsorgspersoner for sine barn. I dag har far ikke samme rettigheter til fellesperioden
1259 som det mor har. Opptjening av foreldrepenger skjer i hovedsak på bakgrunn av mors
1260 arbeid. Rutinene rundt søknad om fødselspenger, møter på helsestasjonen og andre
1261 offentlige tjenester er med på å støtte opp under det tradisjonelle
1262 kjønnsrollemønsteret. Det er fortsatt få fedre som tar ut mer permisjon enn de ukene
1263 som er forbeholdt far. Mange fedre opplever press fra arbeidsgiver, omgivelsene
1264 rundt og mor, til bare å ta den delen av permisjonen som er forbeholdt dem. Mødre,
1265 på sin side, møtes ofte med en forventning både fra omgivelsene og offentlige
1266 tjenestetilbudet, om at de skal være primæromsorgspersoner.
1267 Resultatet er at far i praksis ikke har like sterke rettigheter som mor til å være
1268 sammen med sitt barn, og at mødre taper i arbeidslivet. Statistikken viser at det er
1269 når barna kommer at kjønnsforskjellene i lønn og karriereutvikling virkelig inntreffer.
1270 Det er viktig å gi mødre ekstra oppfølging og støtte i perioden etter fødsel og i
1271 forbindelse med amming. Samtidig er det viktig å involvere begge foreldre i den
1272 videre oppfølgingen av barnet. Å gi mor og far like rettigheter og likt ansvar, vil
1273 fremme likestilling både i hjemmet og i arbeidslivet. Klarere rettigheter og økt
1274 fleksibilitet vil gi mødre og fedre større mulighet til å treffe valg som passer for dem.
1275 Det vil også være til barnets beste.

1276

1277 Oslo Venstrekvinnelag ønsker derfor:

1278 - En tredeling av foreldrepermisjonen, der to tredeler er forbeholdt henholdsvis far og
1279 mor, mens den siste tredelen, fellesperioden, kan disponeres fritt.

1280 - At far skal ha samme rett til fellesperioden som mor. Det innebærer at
1281 begrensningene rundt mors aktivitet når far har permisjon forsvinner.

1282 - Et søknadsskjema for foreldrepenger som ikke gjør det vanskeligere for far enn for
1283 mor å ta permisjon i fellesperioden.

1284 - Økt fleksibilitet rundt avviklingen av foreldrepermisjonen, under forutsetning av
1285 samtykke fra arbeidsgiver. Det kan for eksempel innebære at foreldrene arbeider
1286 annenhver dag en periode.

1287 - Strengere oppfølging av fars rett til permisjon utover ukene forbeholdt ham.

1288 - Forbud mot bonuser betalt ut til foreldre for ikke å ta permisjonsukene.

1289 - Egen opptjening av foreldrepenger for far.

1290 - At det offentlige tjenestetilbudet, som helsestasjon og barnehage, behandler mor
1291 og far som likeverdige omsorgspersoner.

1292 - At kommunikasjon med foreldre skjer som henvendelse til både mor og far. I de
1293 tilfellene der datasystemene gjør dette vanskelig, må foreldrene aktivt oppgi hvem
1294 som skal kontaktes først.

1295 - Retningslinjer til helsepersonell som vektlegger at far skal behandles som likeverdig
1296 omsorgsperson.

LM-10

1297 - At Bystyregruppen i Oslo Venstre ber om en gjennomgang om hvorvidt mor
1298 automatisk settes som primærkontakt i kommunale barnehager og helsetjenester,
1299 og forslag til eventuelle virkemidler for likebehandling av foreldrene.

1300

1301

1302

1303 **Forslag nr 14**

1304 **Likestilte foreldre**

1305 Forslagstiller: Norges Venstrekvinnelag

1306

1307 Venstrekvinnelag går inn for å gi mor og far like rettigheter som omsorgspersoner for
1308 sine barn. I dag har far ikke samme rettigheter til fellesperioden som det mor har.
1309 Opptjening av foreldrepenger skjer i hovedsak på bakgrunn av mors arbeid. Rutinene
1310 rundt søknad om fødselspenger, møter på helsestasjonen og andre offentlige
1311 tjenester er med på å støtte opp under det tradisjonelle kjønnsrollemønsteret. Det er
1312 fortsatt få fedre som tar ut mer permisjon enn de ukene som er forbeholdt far. Mange
1313 fedre opplever press fra arbeidsgiver, omgivelsene rundt og mor, til bare å ta den
1314 delen av permisjonen som er forbeholdt dem. Mødre, på sin side, møtes ofte med en
1315 forventning både fra omgivelsene og offentlige tjenestetilbudet, om at de skal være
1316 primæromsorgspersoner.

1317 Resultatet er at far i praksis ikke har like sterke rettigheter som mor til å være
1318 sammen med sitt barn, og at mødre taper i arbeidslivet. Statistikken viser at det er
1319 når barna kommer at kjønnsforskjellene i lønn og karriereutvikling virkelig inntreffer.
1320 Det er viktig å gi mødre ekstra oppfølging og støtte i perioden etter fødsel og i
1321 forbindelse med amming. Samtidig er det viktig å involvere begge foreldre i den
1322 videre oppfølgingen av barnet. Å gi mor og far like rettigheter og likt ansvar, vil
1323 fremme likestilling både i hjemmet og i arbeidslivet. Klarere rettigheter og økt
1324 fleksibilitet vil gi mødre og fedre større mulighet til å treffe valg som passer for dem.
1325 Det vil også være til barnets beste.

1326

1327 Venstrekvinnelag ønsker derfor:

1328 - En tredeling av foreldrepermisjonen, der to tredeler er forbeholdt henholdsvis far og
1329 mor, mens den siste tredelen, fellesperioden, kan disponeres fritt.

1330 - At far skal ha samme rett til fellesperioden som mor. Det innebærer at
1331 begrensningene rundt mors aktivitet når far har permisjon forsvinner.

1332 - Et søknadsskjema for foreldrepenger som ikke gjør det vanskeligere for far enn for
1333 mor å ta permisjon i fellesperioden.

1334 - Økt fleksibilitet rundt avviklingen av foreldrepermisjonen, under forutsetning av
1335 samtykke fra arbeidsgiver. Det kan for eksempel innebære at foreldrene arbeider
1336 annenhver dag en periode.

1337 - Strengere oppfølging av fars rett til permisjon utover ukene forbeholdt ham.

1338 - Forbud mot bonuser betalt ut til foreldre for ikke å ta permisjonsukene.

1339 - Egen opptjening av foreldrepenger for far.

1340 - At det offentlige tjenestetilbudet, som helsestasjon og barnehage, behandler mor
1341 og far som likeverdige omsorgspersoner.

1342 - At kommunikasjon med foreldre skjer som henvendelse til både mor og far. I de
1343 tilfellene der datasystemene gjør dette vanskelig, må foreldrene aktivt oppgi hvem
1344 som skal kontaktes først.

1345 - Retningslinjer til helsepersonell som vektlegger at far skal behandles som likeverdig
1346 omsorgsperson.

LM-10

1347 - At Bystyregruppene i Venstre ber om en gjennomgang om hvorvidt mor
1348 automatisk settes som primærkontakt i kommunale barnehager og helsetjenester,
1349 og forslag til eventuelle virkemidler for likebehandling av foreldrene.

1350

1351

1352 **Forslag nr 15**

1353 **En human og kunnskapsbasert narkotikapolitikk**

1354 Forslagstiller: Norges Unge VEnstre

1355

1356 Den internasjonale krigen mot narkotika har spilt fallitt og fører til store inntekter for
1357 kriminelle nettverk og unødvendig lidelse for utallige ofre. Situasjonen er så uholdbar
1358 at noen av de hardest rammede landene – Colombia, Guatemala og Mexico – har
1359 gått sammen og fått fremskyndt FNs planlagte spesialsesjon om narkotikapolitikk,
1360 UNGASS, fra 2019 til 2016, fordi de ikke har tid til å vente.

1361

1362 Også i Norge er narkotikapolitikken langt fra vellykket. Brukerne er blant samfunnets
1363 aller svakeste grupper, og de lever til dels svært vanskelige liv. Dessverre bidrar den
1364 norske narkotikapolitikken direkte til dette gjennom å gjøre det nærmest umulig å
1365 finansiere bruken med lovlige midler. Livet blir en evig veksling mellom rus og jakten
1366 på penger til å betale for den, uten rom for andre hensyn som jobb, ernæring,
1367 personlige relasjoner og egen helse. I tillegg kommer de enorme kostnadene for
1368 samfunnet – for politivesen, justisvesen, fengselsvesen og helsevesen.

1369 Pengestrømmene som går til organisert kriminalitet både i Norge og utlandet øker
1370 deres makt og råskap. Situasjonen er uholdbar også her i landet.

1371 Venstre har lenge gått i bresjen for en kunnskapsbasert narkotikapolitikk med
1372 hovedmål å redusere skadevirkningene av bruk og handel. I verden skjer endringene
1373 raskt på dette området. I Europa har en rekke stater dekrimalisert eller
1374 avkriminalisert bruk, med god effekt. Behandlingsopplegg som inkluderer bruk av
1375 blant annet heroin i behandlingen er implementert en rekke steder, også med positiv
1376 effekt. Uruguay, noen stater i USA og snart Canada har legalisert bruk og salg av
1377 cannabis. I Norge bør vi følge nøye med på resultatene av denne politikken.

1378

1379 Det er på tide å gå et skritt videre, Venstre vil:

1380

1381 - at narkotikapolitikken skal være kunnskapsbasert og dens målsetning skal være å
1382 minimere skadene fra bruk og handel av narkotika for brukerne og for samfunnet.

1383

1384 - Styrke opplysningsarbeidet om skadevirkninger ved narkotikabruk blant barn og
1385 unge.

1386

1387 - Venstre vil avsette friske midler til morfin/heroinassistert behandling for de
1388 brukerne som ikke klarer seg i LAR, samtidig som vi vil styrke både LAR og ettervern.

1389

1390 -gjennomgå konsekvenser av og kostnader ved dagens narkotikapolitikk.

1391

1392 - ha full avkriminalisering av bruk av cannabis, uten sivilrettslige sanksjoner.

1393

1394 - avkriminalisere bruk av andre stoffer etter Portugalmodellen.

- 1395
- 1396 - klassifisere og differensiere narkotiske stoffer i lovverket etter virkning og
- 1397 skadelighet, inkludert revisjon av straffer.
- 1398
- 1399 -endre lovverkets fokus fra mengde ved besittelse til om stoffet er til bruk eller salg.
- 1400
- 1401 - Utrede ulike reguleringsmodeller for de mest brukte stoffene i den hensikt å
- 1402 redusere tilgjengeligheten for unge, begrense pengestrømmene til organisert
- 1403 kriminalitet og redusere skadevirkningene av rusbruk. Alle stoffer skal fortsatt være
- 1404 forbudt å produsere og omsette, annet enn til offentlig godkjent behandling eller
- 1405 gjennom strengt statlig regulert distribusjon.
- 1406
- 1407 -endre regelverket slik at kommunene kan få opprette brukerrom
- 1408
- 1409
- 1410 Venstre mener ikke at disse tiltakene vil løse alle problemer forårsaket av bruk av og
- 1411 handel med narkotika, men at det vil redusere dem. Målsetningen med vår
- 1412 narkotikapolitikk må være å gjøre brukernes liv mindre vonde, samt å angripe
- 1413 omfanget av og lønnsomheten i det ulovlige narkotikamarkedet, ikke å moralisere
- 1414 over andres avhengighet.
- 1415
- 1416

1417 **Forslag nr 16**

1418 **Edward Snowden må sikres adgang til selv å motta**
1419 **Ossietzky- prisen**

1420 Forslagstiller: Geir Kjell Andersland
1421

1422 Venstre anmoder den norske regjeringen om å sikre at Edward Snowden trygt kan
1423 komme til Oslo 18. november for å motta Ossietzky-prisen, tildelt han av Norske Pen.
1424 I fjor fikk Snowden Bjørnson-prisen, men hans stol stod tom under prisutdelingen i
1425 Molde, da norske myndigheter ikke fant å kunne garantere at han ikke ville bli
1426 utlevert til USA om han kom til Norge.

1427 Snowden avslørte at det amerikanske National Security Agency(NSA) har drevet
1428 med omfattende overvåking og spionasje av en rekke land og privatpersoner. En
1429 amerikansk domstol har fastslått at NSA-overvåkingen er ulovlig. Likevel har
1430 amerikanske myndigheter siktet Snowden for landsforræderi og spionasje. Snowden
1431 lever i dag i eksil. Om han blir utlevert til USA, vil han bli utsatt for en summarisk
1432 rettergang ved en militær domstol, og risikerer minst livsvarig fengsel.

1433 Edward Snowdens avsløringer er uvurderlige bidrag i kampen for privatlivets fred.
1434 Retten til privatliv og personvern er grunnleggende menneskerettigheter som burde
1435 støttes helhjertet av både norske og amerikanske myndigheter. NSA har med sin
1436 overvåking grovt brutt disse menneskerettigheter. Snowden fortjener heder og ære,
1437 ikke forfølgelse og straff.

1438 I 1936 fikk tyskeren Carl von Ossietzky Nobels fredspris for å ha avslørt Tysklands
1439 hemmelige våpenopprustning som var en alvorlig trussel mot verdensfreden. Hitler
1440 nektet han å reise til Oslo for å motta prisen. Ossietzky ble fengslet for
1441 landsforræderi og døde senere i fengslet. Prisen Snowden nå er tildelt er nettopp
1442 oppkalt til minne og ære for Ossietzky.

1443 Venstre ber norske myndigheter om å la respekten for grunnleggende
1444 menneskerettigheter veie tyngre enn misforstått lojalitet til amerikanske
1445 myndigheter og deres forvrengte fremstilling av Snowdens modige handlinger.

1446 Den norske regjering kan sørge for at Snowdens stol ikke igjen må stå tom ved en
1447 prisutdeling i Norge. Om regjeringen derimot ikke gjør det, vil den med sin feige og
1448 passive holdning bidra til at årets utdeling av Ossietzky prisen blir et pinlig minne om
1449 tyske myndigheters overgrep mot Carl von Ossietzky i sin tid. Og Norge vil miste
1450 mye av sin troverdighet som forkjemper for grunnleggende menneskerettigheter.

1451 **Begrunnelse:**

1452 Edward Snowdens avsløringer er et viktig bidrag i kampen for grunnleggende
1453 menneskerettigheter, in casu privatlivets fred og personvern. Det er meningsløst å

1454 straffeforfølge han for dette, slik amerikanske myndigheter gjør. Men når det likevel
1455 er den triste situasjon, er det desto viktigere at Snowden sikres at han ikke blir
1456 utlevert til USA om han forlater sitt eksil i Russland. I fjor fikk Snowden Bjørnson-
1457 prisen for sine modige handlinger, men han kom ikke til Molde for å motta prisen da
1458 unnfallende norske myndigheter ikke løftet en finger for han. Nå har Norske Pen
1459 tildelt han den symbolsk enda viktigere Ossietzky prisen, som skal utdeles
1460 18.november i Oslo. Regjeringen kan nå gjøre godt igjen sin misère fra i fjor. Om ikke
1461 det skjer, er det en hån mot minnet om Ossietzky og et slag mot Norges
1462 troverdighet som forkjemper for globale menneskerettigheter.

1463

1464 **Forslag nr 17**

1465 **Brudd på kvinners rettigheter aksepteres ikke**

1466 Forslagstiller: Norges Venstrekvinnelag
1467

1468 De siste månedene har trakassering og vold mot kvinner begått av flyktninger og
1469 asylsøkere fått mye oppmerksomhet i media. Kvinners rettigheter brytes over hele
1470 verden. Forskjellige kulturer har ulike normer og ulik praksis, men kvinners rettigheter
1471 er universelle og skal respekteres uavhengig av kultur. Opplæring som bidrar til
1472 forståelse og respekt for disse universelle verdiene må prioriteres. Samtidig må
1473 myndighetene tydelig sanksjonere individer som bryter norske lover.

1474
1475 Venstrekvinnelag fordømmer ethvert angrep mot kvinner og deres frihet. I Köln skal
1476 flere hundre kvinner ha blitt antastet og ranet av flere titalls menn sist nyttårsaften. I
1477 etterkant av denne hendelsen kom det ut i offentligheten at lignende skal ha skjedd i
1478 løpet av flere år på en Stockholmsfestival.⁹ Videre skal Stockholmspolitiet ha tiet
1479 om dette, og forklaringen er at man ikke ønsket å helle bensin på bålet for
1480 Sverigedemokratene.

1481
1482 Dette er et godt eksempel på hvordan man kan gi grobunn for mistro til statens
1483 maktapparat og økt fremmedfrykt og -fiendtlighet, og det viser hvor viktig
1484 forebyggende tiltak mot vold er.

1485
1486 I Norge har det de siste par årene vært organisert dialoggrupper mot vold på flere
1487 asyl- og flyktingemottak rundt omkring i landet. Kursene har vært finansiert av UDI
1488 og holdt av stiftelsen Alternativ til Vold. Målet med kursene har vært å gi opplæring i
1489 norske lover og verdier, samt gi asylmottakene et «verktøy i det forebyggende og
1490 holdningsskapende arbeidet».

1491
1492 Det har nå kommet frem at UDI har kuttet støtten til disse kursene.¹⁰
1493 Asylmottakene må da selv finansiere kursene hvis de skal holdes, og konsekvensen
1494 kan være at kursene legges ned.

1495
1496 Venstrekvinnelag mener at forebyggende arbeid mot vold mot kvinner må prioriteres,
1497 og at opplæring i verdier, normer og lover som ivaretar kvinners frihet og rettigheter
1498 er av svært stor betydning for en god integrering og fredelig sameksistens i
1499 samfunnet vårt.

1500
1501 Forebyggende arbeid alene er ikke nok for å sikre kvinners trygghet. Det er derfor
1502 viktig at politi og påtalemyndighet prioriterer arbeidet høyt. En større andel av
1503 overgrepene enn i dag må pågripes og straffes. En egen task force i politiet dedikert
1504 til kvinnevold vil øke pågripelsesraten og slik gi allmennpreventiv effekt.

1505
1506 Venstre ønsker derfor:

LM-10

- 1507 • at holdningsskapende opplæring i kvinners rettigheter og mot vold og trakassering
- 1508 blir obligatorisk på alle mottak
- 1509 • at det gis støtte til kursene holdt av Alternativ til vold
- 1510 • at det gis støtte til organisasjoner som ønsker å jobbe mot kvinnevold med fokus
- 1511 på kulturforskjeller
- 1512 • at vold mot kvinner prioriteres klart høyere enn i dag av politiet og i rettsvesenet,
- 1513 for eksempel gjennom en dedikert task force.
- 1514 • at asylsøkere som bryter norsk lov på dette området, utvises raskt.

1515

1516

1517 **Forslag nr 18**

1518 **Likestillingsloven**

1519 Forslagstiller: Norges Venstrekvinnelag
1520

1521 Lov om likestilling mellom kjønnene (korttittel likestillingsloven) er en norsk lov som
1522 ble vedtatt 9. juni 1978 og som trådte i kraft den 15. mars 1979.

1523
1524 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ønsker å slå sammen
1525 likestillingsloven med diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og
1526 tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering) til en ny
1527 likestillings- og diskriminerings lov.

1528
1529 Norges Venstrekvinnelag frykter at regjeringen, ved å fjerne aktivitets- og
1530 rapporteringsplikten til norske arbeidsgivere i en ny sammenslått diskriminerings lov,
1531 svekker arbeidet med den grunnleggende menneskerettigheten til ikke å bli
1532 diskriminert på grunn av kjønn.

1533
1534 Norges Venstrekvinnelag mener at det er uheldig å anse likestillingsloven som en
1535 minoritets lov. Likestillingsloven skal fremme likestilling mellom kjønnene og bedre
1536 kvinners stilling i samfunnet. Kvinner er ingen minoritet, men utgjør halvparten av
1537 Norges befolkning.

1538
1539 Likestilling er etter regjeringens syn en samfunnsverdi. Uttrykket likestilling ble
1540 opprinnelig benyttet i likestillingsloven av 1978 for å sørge for like vilkår for kvinner
1541 og menn. Likestilling fremstår i meldingen som en samlebetegnelse for arbeidet med
1542 å forhindre diskriminering av personer som tilhører en eller flere grupper. På denne
1543 måten styrkes minoritets vern i Norge, og det er bra. Det er imidlertid også svakheter
1544 ved dette, at ordet kvinne og mann viskes ut, i likestillingsarbeidet.

1545 Det er ikke å komme bort fra at de to største gruppene er inndelingen i menn og
1546 kvinner. Det hadde vært ønskelig med en analyse i meldingen av i hvilken grad
1547 kvinner i Norge i dag reelt sett har samme muligheter og rettigheter som menn eller
1548 har muligheter og rettigheter som går lenger enn de menn har, slik at området for
1549 manns- og kvinneperspektivet forklares. I den offentlige debatten blir ofte frafall i
1550 videregående skole og menns rett til å være omsorgspersoner for sine barn, ofte
1551 dratt fram. Dette kunne godt vært mer grundig drøftet.

1552
1553 Norsk kvinnesaksforening har i sin høringsuttalelse poengtert at Norge ved å ha
1554 ratifisert FNs kvinnediskrimineringskonvensjon folkerettslig har forpliktet seg til å
1555 gjennomføre konvensjonens forpliktelser nasjonalt. Vi kan ikke se at det er
1556 tilstrekkelig at kvinnediskrimineringskonvensjonen er gjort til norsk lov, se
1557 menneskerettsloven av 21. mai 1999 nr. 30 § 2 nr. 5. Ved motstrid mellom det som
1558 følger av konvensjonen og norsk lov har konvensjonen forrang. I lys av dette
1559 perspektivet er det,
1560 ettersom konvensjonen omhandler kvinners stilling på de fleste livsområder er det

1561 ikke bra at Norges forpliktelser etter konvensjonen bare er omtalt i
1562 stortingsmeldingens kapittel 7 som gjelder internasjonalt likestillingsarbeid. I tillegg
1563 finnes en henvisning i kapittel 8.2 under omtalen av likestillings- og
1564 diskrimineringsombudet. Dette blir særlig påfallende ettersom regjeringen nå
1565 arbeider med Norges neste offisielle rapport til kvinnekomiteen, se konvensjonens
1566 artikkel 18. Gitt den kritikk som tidligere norske rapporter har fått fra
1567 kvinnekomiteen bør det vises hvordan man har fulgt opp komiteens ulike merknader.
1568 Vi i Norges Venstrekvinnelag mener at denne kritikken fra Kvinnesaksforeningen er
1569 svært berettiget.

1570
1571 Representativitet i politikk. Meldingen(kap 1.2.) sier følgende: "Likestilling er en
1572 forutsetning for demokrati. Både kvinner og menn skal ha mulighet til å påvirke de
1573 beslutningene som angår dem. Partiene er opptatt av kjønnsrepresentasjon når de
1574 nominerer til politiske verv, men innflytelse på beslutninger skjer også gjennom andre
1575 kanaler. Makt og innflytelse er fremdeles ujevnt fordelt mellom kvinner og menn i
1576 norsk samfunnsliv." Dessverre er det i meldingen ikke problematisert hvordan vi skal
1577 komme dit. Kommunelovens bestemmelse om kjønnsbalanse, blir for eksempel ikke
1578 nevnt, en av de mest effektive verktøyene i politikken. Det er beklagelig at
1579 Regjeringen på dette området abdiserer, de beskriver ingen innsats eller målsetning i
1580 dokumentet. Knyttet til dette temaet.

1581
1582 Like muligheter for gutter og jenter
1583 Skole: Kapitlet lister opp en lang rekke gode mål som antas å ha bred tilslutning, men
1584 mangler redegjørelser for hvilke tiltak regjeringen mener bør benyttes for å nå
1585 målene. Vi etterlyser blant annet drøftelse av muligheten til å benytte kvotering som
1586 virkemiddel for å øke rekruttering.
1587 Meldingen uttrykker bekymring for det store frafallet blant gutter i den videregående
1588 opplæringen. Empirien på området er imidlertid sammensatt, det å droppe ut av vgs
1589 er ikke nødvendigvis sammenfallende med å være en samfunns-taper, det kan også
1590 bety at vedkommende forfølger egne prosjekter, eller fullfører vgs på et senere
1591 tidspunkt, med brukbart resultat. Det savnes en mer dyptloddende analyse av
1592 temaet. Meldingen har mye bra på skole, men lite til de som ønsker seg ut av skolen.
1593 Det er viktig at det lages flere veier til det å kunne dokumentere sin kompetanse.
1594 Innen høyere utdanning øker kvinneandelen i professorstillinger, men det er
1595 fremdeles langt frem, før det her er oppnådd balanse.

1596
1597 Familie: Når det gjelder permisjonsordninger knyttet til fødsel, mener NVK at fars
1598 manglede selvstendige opptjening er et samfunnsproblem. Fars uttak av permisjon
1599 kan bli dyrt for familien, pga taket på 6G. Det samme gjelder at mors tilknytning til
1600 arbeidslivet er avgjørende for fars rettigheter. Selv om dette er politikk med en stor
1601 kostnadsside, er det nødvendig å få bedret situasjonen her dersom man ønsker mer
1602 likestilt omsorg for egne barn. NVK vil også legge til at fødselstallene i Norge ikke er
1603 høyere enn de trengs, utfra et samfunnsøkonomisk perspektiv, og det å få far på
1604 banen til syvende og sist handler om økonomi. For kvinner vil det være en fordel å få
1605 større muligheter til å få barn tidligere i livet, for eksempel under studiene. Dette
1606 betyr styrking av økonomisk støtteordninger under utdanning. Det betyr også
1607 at kvinner i mindre grad kommer i krysspress mellom karriere og familieførøkelser, i

- 1608 dag opplever mange en ganske vanskelig situasjon i årene mellom 29-35, da svært
1609 mye skal skje samtidig.
- 1610
1611 Likestilling i arbeidslivet
- 1612 Norsk kvinnesaksforening er enig i regjeringens analyser og i opplysningene som gis
1613 om situasjonen for kvinner i arbeidslivet. Men også i dette kapitlet etterlyser
1614 vi forslag om konkrete tiltak for å endre situasjonen. At arbeidsmarkedet i Norge
1615 fremdeles er kjønnsdelt er godt dokumentert i meldingen. Konkrete virkemiddel for
1616 likelønn etterlyses. Vi mener også at temaet graviditetsdiskriminering ikke blir løftet,
1617 hvordan kan dette sanksjoneres mot? I dag er slik diskriminering ganske risikofritt
- 1618
- 1619 Vern mot vold og overgrep
- 1620 I 2015 vekket kampanjen “jeg har opplevd” stor oppmerksomhet, der kvinner fortalte
1621 om sine erfaringer. Meldingen gir en god redegjørelse for de hjelpetiltak som finnes.
1622 Dette bør følges opp med forslag til konkrete tiltak for å hindre en slik utvikling. I
1623 denne forbindelse krever vi at politi og påtalemyndighet pålegges å ta et mer aktivt
1624 ansvar for vold i familien og også ellers. Det fremgår gjentatt ganger at ofre for vold
1625 og overgrep i all hovedsak er kvinner. Det at tilbud skal rettes mot den som utøver
1626 volden, den som er utsatt for volden, barna og familiene som helhet uten å beskrive
1627 hvorledes vold skal forhindres og ofrene beskyttes. Vi krever også at gutter og menn
1628 læres opp til å vise respekt for kvinners selvstendighet – og integriteten til
1629 kvinnekroppen. Regjeringen tar sikte på å få gjennomført en studie som skal
1630 identifisere effektive forebyggende tiltak i arbeidet med vold i nære relasjoner, se
1631 avsnitt 4.1.2 in fine. Det kan by på metodiske vansker å identifisere hvilke tiltak som
1632 faktisk virker forebyggende. I tilknytning til avsnittet om innsats mot voldtekt,
1633 foreslår vi at sporsikring innføres som en fast rutine, jf. redegjørelsen nederst på side
1634 77 annen spalte. Det er ikke akseptabelt at et slikt tiltak ikke blir innført fordi det er
1635 uavklart hvem som har det økonomiske ansvaret.
- 1636 God helse for kvinner og menn
- 1637 I dette kapitlet er det mye bra, og etter NVKs syn er det delvis et resultat av
1638 samarbeidet mellom kvinneorganisasjonene på borgerlig side.
- 1639
- 1640 Flere kvinner i næringslivet
- 1641 Etter NVKs syn, har reglene om representasjon av begge kjønn i ASA styrene vært
1642 vellykket. Vi reiser derfor spørsmål om tiden ikke nå er inne for å drøfte innføring av
1643 et tilsvarende krav til sammensetning av styrene i aksjeselskaper av en viss
1644 størrelse. NVK mener også at spørsmålet om regjeringen i selskap hvor staten eier
1645 100 eller 66.7 % av aksjene burde pålegges i større grad å arbeide for kvinner i
1646 lederstillingene, bør reises.
- 1647
- 1648

1649 **Forslag nr 19**

1650 **Mer politisk styring over Statens veivesen**

1651 Forslagstiller: Buskerud Venstre

1652

1653 Planlegging og gjennomføring av veiprosjekter er en helt grunnleggende aktivitet for
1654 utvikling av samfunnet, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Avveiningen som gjøres er
1655 styrende for næringsutvikling, for utviklingen av effektive bo- og
1656 arbeidsmarkedsregioner og for å få kontroll over klimautslipp.

1657

1658 Politikere i kommuner og fylkeskommuner legger ned store ressurser for å planlegge i
1659 tråd med løftene de har gitt velgerne i valg. De vurderes hvor bommer skal stå, hvilke
1660 veier som skal bygges og hvordan man skal tilrettelegge for kollektivtrafikk. Dette er
1661 tunge, krevende prosesser der det legges stor vekt på å involvere den berørte
1662 befolkningen og det gjennomføres omfattende forhandlinger for å komme frem til
1663 mer eller mindre omforente vedtak.

1664

1665 Dessverre opplever mange lokalpolitikere og fylkespolitikere at deres politiske
1666 prioriteringer og helhetlige avveininger blir satt til side av Statens vegvesen. Det er
1667 svært krevende, og som oftest umulig for lokalt og regionalt folkevalgte å stille
1668 spørsmålstegn ved statens vegvesens faglige vurderinger av trafikksikkerhet,
1669 nasjonalt og internasjonalt regelverk og standarder i statens vegvesen sine
1670 håndbøker. Dermed er det vanskelig, ofte umulig å få reelle politiske prosesser for å
1671 finne gode løsninger som faktisk gjenspeiler de politiske prioriteringene.

1672

1673 Statens veivesen står ikke til rette for noen, velger selv hva de skal vektlegge,
1674 hvordan lovverket skal tolkes og i hvilken retning utviklingen skal gå. Eksempler på
1675 dette er mange.

1676

1677 - Det er et nasjonalt flertall for økt jordvern. Statens veivesen velger nærmest
1678 konsekvent å ikke tillegge jordvern vekt i sine foretrukne traseer.

1679 - Vi har et klimaforlik i stortinget som forutsetter nedgang i utslipp fra
1680 transportsektoren. Trafikkveksten skal tas med kollektiv, sykkel og gange. Likevel
1681 planlegger statens veivesen for en betydelig vekst i biltrafikken.

1682 - Det er enighet om veisaltingen må reduseres. Likevel øker den.

1683 - Prosjekter som ønskes prioritert lokalt og regionalt blir stoppet fordi de ikke
1684 oppfyller faglige krav som Statens veivesen som fagmyndighet har satt og som i
1685 realiteten ikke kan overprøves.

1686

1687 Venstre mener at det er prinsipielt problematisk at et så viktig felt som samferdsel
1688 er underlagt et direktorat uten direkte politisk kontroll. Skal vi få en ønsket
1689 samfunnsutvikling må landets folkevalgte få en mer direkte påvirkning på de
1690 strategiske beslutningene og bidra til å definere hvilke rammer de enkelte prosjekter
1691 skal planlegges innenfor.

1692

- 1693
1694 Venstre vil:
- 1695 - At samferdselsplanlegging i større grad må bli sektoroveegripende slik at
  - 1696 planlegging av byer, veier, kollektivtrafikk, jernbane og luftfart sees i sammenheng.
  - 1697 - At statens vegvesen må ha klimaforlikets mål om at all trafikkvekst skal tas med
  - 1698 kollektivtrafikk sykkel og gange som overordna mål.
  - 1699 - At statens vegvesen og nasjonale myndigheter tydeligere må forpliktes på
  - 1700 prioriteringene i regionale areal- og transportplanen.
  - 1701 - At felles vegadministrasjon i dagens form må avvikles i forbindelse med
  - 1702 regionreformen.
  - 1703 - At der nasjonale hensyn veier tungt kan statlig reguleringsplan benyttes. Det
  - 1704 er viktig med tydelig avklaring på når staten legger alle premisser for planlegging, og
  - 1705 når kommunen som planmyndighet skal ha det siste ordet.
  - 1706 - At en framtidig organisering av statens vegvesen må sikre at de politiske
  - 1707 prioriteringene i fylkeskommunen reelt sett blir førende for samferdselsprosjektene i
  - 1708 fylket.
- 1709
1710

1711 Forslag nr 20

1712 **Vekk med tankepoliti og sikkerhets-tyranni!**

1713 Forslagstiller: Parissa Hamedan-Nejad

1714

1715 Terroradvarselen i Brussel har igjen pustet nytt liv i debatten om samfunnstrygghet
1716 vs personvern. Siden 9/11 angrepene i USA, har fremveksten av antiterrorlovgivning
1717 med utstrakt bruk av overvåking undergravet demokratiske rettigheter. Den
1718 europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har flere ganger påpekt de åpenbare
1719 faesignaler, som for vide fullmakter og mangelfull kontroll.

1720 Det er ikke noe tvil om at utviklingen går mot et totalt overvåking regime der alle
1721 personlige kjennetegn og all hva vi gjør er tilgjengelig for myndigheten eller rettere
1722 sagt tilgjengelighet for flere myndigheter. At teknologien gir mer mulighet til
1723 overvåking er ikke noen nytt heller. Kampen mot terror og ekstremisme vil etter all
1724 sannsynlighet eksisterer i flere år.

1725 Det er lov å stille seg selv spørsmål ved, om økt overvåking har medført noe økt
1726 sikkerhet? Har vi fått bedre balanse mellom sikkerhet og frihet?

1727 Borgernes vern mot overgrep fra myndighetene er den grunnleggende verdien staten
1728 skal beskytte. Nettopp muligheten til å kommunisere og ytre seg fritt, uten frykt for
1729 forfølgelse, er demokratiets grunnmur. Paradoksalt, vi stadig hamrer løs på
1730 grunnmuren i vår demokratiet.

1731 Det er all til å tro på at dagens regjeringer har liten interesse av å gjøre befolkningen
1732 mindre urolig. Jo mer bekymret er folk for fremtiden og o lettere blir aksept på
1733 overvåking.

1734

1735

1736 **Forslag nr 21**

1737 **Desentralisering av Norsk Kulturråd nå!**

1738 Forslagstiller: Rogaland Venstre
1739

1740 Hvorfor desentralisering?

1741 Norsk Kulturråds virksomhet er regulert av Lov om Norsk kulturråd (Kulturrådsloven)
1742 (LOV-2013-06-07-31), og forvalter over 1,2 milliarder kroner i år. Mye av pengene
1743 går til Oslo, men en del kommer også andre deler av landet til gode.

1744
1745 En trenger sterke og gode fagmiljø sentralt plassert i Oslo. Men samtidig hadde
1746 Kulturrådet hatt godt av lyttestasjoner andre steder i landet, slik at det er bedre
1747 kontakt mellom det lokale og regionale kulturlivet og Kulturrådet. Målet er ikke å
1748 flytte hele virksomheten til en annen by, men å ha flere miljø, og flere lyttestasjoner,
1749 siden rådet ofte ikke har ressurser til å dra rundt i landet for å se hva som skjer der. I
1750 et regionalutviklingsperspektiv bidrar desentraliseringsprosessen til faglig utvikling
1751 og bedre forankring hos de lokale kulturaktørene.

1752
1753 Initiativ fra tidligere kulturminister Thorhild Widvey
1754 Under fjorårets Arendalsuke varslet daværende kulturminister, Thorhild Widvey, at
1755 hun ville utfordre Kulturrådet til å tenke over hvilke administrative oppgaver som kan
1756 flyttes ut fra Oslo til distriktene. Widvey mente at det allerede fantes mye
1757 kompetanse hos de ulike kulturinstitusjonene i distriktene, og at flytting av oppgaver
1758 vil gi større makspredning og større aktivitet utenfor Oslo. Målet var å knytte
1759 tettere kontakt med fagmiljøer andre steder i landet, og slik styrke
1760 administrasjonens kompetanse og arbeid, samt legge til rette for et større regionalt
1761 og geografisk mangfold i tildelingene.

1762
1763 Ambisjonene ble gjentatt i kulturbudsjettet som ble lagt fram i oktober og i
1764 tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet til Kulturrådet.

1765
1766 Trenering fra direktør Mohr?
1767 - Vi er positive og vil gjøre dette mest mulig konstruktivt, sa fungerende direktør
1768 Vibeke Mohr i oktober i fjor til Stavanger Aftenbladet.
1769 Over et halvt år senere har Kulturrådet fremdeles ingen konkrete svar, på tross av at
1770 Norsk kulturråd har blitt bedt om å vurdere hvorvidt det er administrative oppgaver i
1771 virksomheten som kan lokaliseres andre steder enn i Oslo.

1772
1773 Venstre vil:

- 1774 - arbeide for at Norsk Kulturråds funksjoner i større grad desentraliseres
- 1775 - sikre at ambisjonene til tidligere kulturminister Thorhild Widvey blir fulgt opp også i
- 1776 årets budsjettforhandlinger
- 1777 - stille spørsmål til nåværende kulturminister, Linda Hofstad Helleland, om sakens
- 1778 status quo i Stortinget og be henne følge opp ambisjonene til sin forgjenger

1779 **Forslag nr 22**

1780 **Venstre vil ta et krafttak for barn- og unges**
1781 **oppvekstvilkår**

1782 Forslagstiller: Rogaland Venstre

1783

1784 Venstre ønsker at friluftslivsorganisasjonene og idrettsbevegelsen skal få bedre
1785 rammevilkår enn i dag. Friluftsliv og idrett bedrer folkehelsen, det er et
1786 barnefattigdomstiltak, det bidrar til å utligne levekårsforskjellene i de store byene og
1787 det bidrar til sunne oppvekstkår.

1788

1789 I dag er situasjonen at staten bidrar til ulike former for idrettsanlegg gjennom
1790 tippemidler, dvs. overskuddet fra norsk tipping. Enten anleggene er kommunale,
1791 interkommunale eller privat bygget kommer investeringsmidler fra kommune, idelle
1792 lag- og organisasjoner og tippemidlene. I dag er en rekke anlegg enten bygget ferdig
1793 på forskutterte midler eller at anlegg står på vent for tildeling av tippemidler.

1794

1795 Idrettsforbundet regner med at et slikt etterslep vil i utgjøre nærmere tre milliarder
1796 kroner. Det er en utvikling som må endres.

1797

1798 Sosiale arenaer og sosial støtte er viktig for en ungdomstid, enten tilbudene er av
1799 kulturell eller idrettskarakter, enten tilbudene er organisert eller uorganisert. Det å ha
1800 sosialt nettverk, samvær med venner i fritiden og å delta i organisert aktivitet bidrar
1801 til en gode barne- og ungdomskår og kan ofte hindre risiko automatisk for
1802 skjevutvikling. Fritidsaktiviteter settes ofte i sammenheng med gode psykisk
1803 velvære, støtte, trygghet og tilhørighet.

1804

1805 KS har lansert begrepet "Utenforskap" som et fokusområde i denne perioden. Det må
1806 gis konkret innhold. Barns- og unges oppvekstvilkår er et viktig satsningsområde.

1807

1808 Venstre vil bidra til at det kan skapes og legges til rette for flere sosiale miljø som
1809 kan ha betydning for barn og ungdom utvikling og helse. Idrett- og friluftsliv kan
1810 nettopp være en slik arena.

1811

1812 Venstre vil:

1813 - forenkle kriteriene for tildeling av tippemidler

1814 - avbyråkratisere søknadsprosess

1815 - økt satsning på å legge tilrette for friluftsliv gjennom tilskuddsordninger

1816 - økt statlig tilskudd til anlegg

1817 - øke tilskuddet for interkommunal anleggsbygging

1818 - vurdere behovet for, i samarbeid med aktuelle organisasjoner, å utarbeide en

1819 nasjonal idrettsanleggsplan

1820 Forslag nr 23

1821 **Venstre vil styrke den frie og egenorganiserte idretten**

1822 Forslagstiller: Hallstein Bjercke

1823

1824 Den egenorganiserte idretten vokser raskt i Norge. Folk som driver egenorganisert
1825 idrett finner vi overalt i skog og fjell, i parkene, på treningsstudio, i klatreveggen, på
1826 sykkelbaner, surfing langs kysten og skating i gatene. Mange ulike typer "turgrupper"
1827 og "turlag" kommer også inn under den egenorganiserte idretten. Felles for den
1828 egenorganiserte idretten er at den ikke mottar økonomisk støtte fra stat og
1829 kommune etter samme regler som den organiserte idretten.

1830 Det er mange barn og unge som finner glede i de egenorganiserte miljøene og holder
1831 seg både aktive og sosiale på denne måten. Venstre ønsker å skape gode
1832 oppvekstvilkår for alle barn og unge, uansett hvordan de organiserer sin aktivitet.

1833 Venstre mener både den organiserte og egenorganiserte idretten har stor verdi for
1834 samfunnet og for den enkelte utøver. Samfunnet må derfor tilrettelegge for og støtte
1835 opp om både organisert og egenorganisert idrett. Den siste tiden har vi sett flere
1836 eksempler på stort engasjement rundt større idrettsarrangementer der den
1837 organiserte idretten ikke står som arrangør. X Games i Oslo trakk titusener av
1838 tilskuere og nådde ut til en halv milliard mennesker over hele verden. Cecilia Brækhus
1839 ønske om å arrangere boksestevne i Norge møter begeistring, men også motstand.
1840 Rundt om i hele landet vokser det fram stevner og arrangementer som maratonløp,
1841 langløp på ski, motbakkeløp og mange andre typer arrangementer der andre enn den
1842 organiserte idretten står som arrangør.

1843 Det er en styrke at vi har levende og aktive idrettsmiljøer som kan representere et
1844 alternativ til den sterke og tradisjonelle organiserte idretten. Venstre vil derfor jobbe
1845 for at vilkårene for å drive egenorganisert idrett i Norge styrkes, at det blir enklere å
1846 arrangere stevner og mesterskap for egenorganisert idrett i Norge og at økonomiske
1847 støtteordninger til anlegg og aktivitet også kommer den egenorganiserte idretten til
1848 gode.

1849

1850 Venstre vil jobbe for:

- 1851 • En helhetlig plan for tilrettelegging av egenorganisert idrett
- 1852 • At en andel av spillemidlene øremerkes egenorganisert idrett for å skape flere
- 1853 tilgjengelig anlegg for den egenorganiserte idretten
- 1854 • Vurdere antall aktive som kriterier for offentlig støtte
- 1855 • Tilrettelegge for arrangementer og stevner

1856

1857

1858 **Forslag nr 24**

1859 **Aktive flyktninger gir god integrering**

1860 Forslagstiller: Oslo Venstre

1861

1862 Bred deltakelse i arbeidslivet og frivillig innsats er sentralt for å få samfunnet til å gå
1863 rundt. Det er også viktig for enkeltmenneskets livsglede og mentale helse. For
1864 flyktninger som kommer til Norge, er det viktig tidlig å få se hva som er veien videre
1865 ut i arbeidslivet. Det er viktig å kunne bidra og være til nytte også på veien dit. Det er
1866 også det beste grunnlaget for god og rask integrering i det norske samfunnet. Dette
1867 handler om å stille krav, men like ofte om å gi muligheter.

1868

1869 Mange asylsøkere pådrar seg psykiske plager under flukt og opphold på asylmottak.
1870 Derfor er det ønskelig å ha helsepersonell med kompetanse innen psykisk helse for å
1871 kunne oppdage og ta tak i dette så tidlig som mulig. Særlig gjelder dette mottak for
1872 enslige mindreårige asylsøkere en mest mulig meningsfull hverdag.

1873

1874 Norges mottakelse av flyktninger har alt for lenge nedprioritert flyktingenes egen
1875 innsats og kunnskaper. Rask integrering i samfunnet og arbeidslivet har blitt stanset
1876 i det som synes å være et forsøk på å virke restriktiv til innvandring. Resultatet er
1877 mennesker som venter flere år på mottak, og mister verdifull yrkeskompetanse og
1878 motivasjon. Samtidig har staten store utgifter til administrasjon, kost og losji. Med
1879 det historisk store antallet flyktninger som kommer til landet nå, har vi ikke råd til å
1880 fortsette på denne måten.

1881

1882 Nøkkelen til god integrering ligger i å starte med språktrening og aktiviteter fra dag
1883 én. Erfaring fra Restad Gård mottak i Sverige viser at rask integrering er mulig, og at
1884 beboerne på asylmottak selv har kompetansen og energien som skal til for å skape
1885 aktivitet. Betingelsen er at flyktingene selv blir hørt, og blir møtt på en måte som
1886 gjør at de kan begynne å se for seg hvordan de selv kan bli en del av samfunnet de
1887 kommer til. Bidrag fra frivillige organisasjoner og et lovverk som gjør at det er mulig å
1888 delta i arbeidslivet er også sentralt.

1889

1890 Oslo Venstre ønsker

1891 • Tilrettelegging for beboerdrevet engasjement på asylmottak etter modell fra
1892 Restad Gård Support Group, og trepartssamarbeid mellom beboere, frivillige i
1893 lokalsamfunnet og lokale myndigheter.

1894 • Egne budsjettmidler fra UDI til samarbeid mellom frivillige organisasjoner og
1895 beboergrupper/støttegrupper.

1896 • Organisering av barnepassordninger, slik at foreldre med små barn får mulighet til å
1897 engasjere seg i aktivitetene.

1898 • Systematisk kartlegging av utdanning og kompetanse for alle asylsøkere med sikte
1899 på rask integrering i arbeidslivet.

1900 • Muligheter for offentlig praksisplass for relevante yrkeskategorier mens søknaden
1901 behandles, for eksempel lærere og helsepersonell.

- 1902 • At barn av asylsøkere skal få plass i barnehage og skole så raskt som mulig.
- 1903 • Samme opplegg uavhengig av om oppholdet på mottaket er midlertidig eller permanent.
- 1904
- 1905 • Mulighet for praksisplass tilpasset søkers utdanning og kompetanse mens søknaden behandles.
- 1906
- 1907 • Dekke kostnader til barnehage- og skoleplasser over statsbudsjettet, og gi ekstra tilskudd til kommuner med et relativt stort antall mottaksplasser.
- 1908
- 1909 • Kontinuerlig god informasjon om prosessen videre for asylsøkerne.
- 1910 • Selvhushold for alle beboere på mottak. Selvhushold vil bety bedre mat, sysselsetting og verdighet for beboere og lavere kostnader for samfunnet.
- 1911
- 1912 • Tilgjengelige arealer på alle mottak som kan brukes til aktiviteter for beboere og frivillige, og til møter mellom beboere, lokalbefolkning og andre.
- 1913
- 1914 • Obligatorisk holdningsskapende opplæring i kvinners rettigheter og norske demokratiske institusjoner
- 1915
- 1916 • UDI bør ha en tettere oppfølging av bemanningen på mottak for mindreårige
- 1917 Ansvar for enslige mindreårige mellom 15 og 18 år bør overføres til barnevernet
- 1918 • Introduksjonsprogrammet må bli mer fleksibelt, og tilpasset den enkeltes behov og ressurser for å komme ut i arbeidslivet eller videreutdanning
- 1919
- 1920 • Språkopplæringen må tilpasses den enkeltes nivå og i større grad gis som del av praksis i arbeidslivet, og i samarbeid med frivilligheten.
- 1921
- 1922 • Sette sterkere krav til god kvalitet og resultater i introduksjonsprogrammet
- 1923 • Investere i ordninger som gjør at UDI kan behandle søknad om oppholdstillatelse raskere og ha tilgjengelig ekstra ressurser til dette formål i de perioder det kommer ekstra mange søknader om oppholdstillatelse. Jo raskere søknaden blir behandlet, jo raskere får flyktninger etablert og integrert seg i Norge.
- 1924
- 1925
- 1926
- 1927
- 1928

1929 **Forslag nr 25**

1930 **Slå ring om asylretten!**

1931 Forslagstiller: Styret i St. Hanshaugen Venstre

1932

1933 Situasjonen for verdens nær 60 millioner flyktninger og internt fordrevne bidro i 2015
1934 til det som er betegnet som Europas største utfordring siden 90-tallets Balkan-
1935 kriger. I 2015 ankom ca. 1,2 millioner flyktninger til Europa, hvorav et stort flertall
1936 valgte den farlige sjøveien fra Tyrkia til Hellas. Syriske flyktninger utgjorde omkring
1937 halvparten (49 prosent) av disse.

1938

1939 Krig, forfølgelse og grove brudd på menneskerettighetene utgjør drivkraften i
1940 flyktningestrømmen. Samtidig er den basert på retten til å søke asyl i et trygt
1941 tredjeland. Asylretten er nedfelt både i folkeretten og i Flyktningekonvensjonen av
1942 1951, som sammen med nasjonal lovgivning utgjør det juridiske og politiske
1943 grunnlaget for at flyktninger har øynet et håp om en bedre fremtid og et liv i fred,
1944 mange av dem i Europa.

1945

1946 Avtalen mellom Tyrkia og EU av 20. mars d.å. om å returnere samtlige flyktninger
1947 som ankommer Hellas sjøveien fra Tyrkia, setter imidlertid asylretten i fare. Avtalen
1948 forutsetter at samtlige som forsøker seg på den farefulle ferden sjøveien fra Tyrkia
1949 til Hellas – menn, kvinner og barn – automatisk skal returneres til Tyrkia, mot at
1950 Tyrkia skal få sende et tilsvarende antall kvoteflyktninger til land i Europa. I tillegg er
1951 Tyrkia lovet tre milliarder Euro til tiltak for flyktninger i landet (på toppen av tre
1952 milliarder Euro som landet allerede var lovet), visumfrihet for tyrkere på reise til
1953 Europa, samt fortgang i de lenge fastlåste forhandlingene om fremtidig tyrkisk
1954 medlemskap i EU.

1955

1956 Allerede etter noen dager så avtalen ut til å ha medvirket til en dramatisk reduksjon i
1957 antall flyktningeankomster til Hellas, og dermed i antallet mennesker med rett til å
1958 søke asyl i et Schengen-land. Samtidig støter avtalen på en rekke praktiske
1959 problemer, herunder at det er langt frem til enighet blant Europas stater om fordeling
1960 av flyktningene en i prinsippet har sagt seg villig til å ta imot og fordele seg imellom.

1961

1962 Enda mer grunnleggende er det at avtalen ignorerer viktige deler av
1963 Flyktningekonvensjonen, og dermed kan sette selve asylrettsinstituttet i fare. I
1964 tillegg reiser avtalen alvorlige spørsmål om Europas – deriblant Norges –
1965 overholdelse og etterlevelse av folkeretten. Konsekvensene av et slikt
1966 konvensjonsbrudd ville være katastrofale både for dem som rammes av krig og
1967 konflikt i sine hjemland og for et lite land som Norge, som bygger selve sin eksistens
1968 på en internasjonal rettsorden som skiller mellom makt og rett. Dette er spesielt trist
1969 all den tid Norge, som i 1953 var det andre landet som ratifiserte avtalen, har vært
1970 blant dens sterkeste forkjempere og forsvarere.

1971

1972 Venstre mener det er avgjørende at Norge bidrar til å bevare og etterleve en

- 1973 internasjonal rettsorden basert på folkeretten, og vil slå ring om
- 1974 Flyktningekonvensjonen, herunder retten til å søke asyl og få realitetsbehandlet
- 1975 asylsøknaden på individuelt grunnlag. Venstre mener også at Norge må påta seg en
- 1976 større del enn hittil av den felles-europeiske utfordringen det er å fordele og gi et
- 1977 verdig liv til de flyktningene som har søkt og søker asyl i Europa.
- 1978
- 1979 Venstre krever:
- 1980
- 1981 • At den norske regjeringen tar initiativ overfor EU-kommisjonen og EUs
- 1982 medlemsland, herunder ved EUs Ministerråd, til at avtalen mellom EU og Tyrkia av 20.
- 1983 mars d.å. gjennomgås i samråd med FNs Høykommisær for flyktninger (UNHCR) med
- 1984 tanke på overholdelse av medlemslandenes forpliktelser i henhold til
- 1985 Flyktningekonvensjonen;
- 1986 • At den norske regjeringen, i samråd med UNHCR, spesielt ber EU og Tyrkia
- 1987 revurdere de delene av avtalen som hindrer mennesker på flukt fra å søke asyl i
- 1988 Europa i tråd med Flyktningekonvensjonen;
- 1989 • At Norge går inn for en rettferdig fordeling blant Schengen-landene av de
- 1990 flyktningene som allerede er ankommet Europa, basert på medlemslandenes
- 1991 befolkningstall, økonomiske evne og generelle kapasitet til å gi flyktningene verdige
- 1992 liv og en god start på sin nye tilværelse;
- 1993 • At Norge, som et tegn på vilje til å ta vår del av ansvaret for fordeling av flyktninger
- 1994 i Europa, tilbyr EU å ta imot ytterligere 12 000 kvoteflyktninger i perioden 2016-17
- 1995 utover de 8000 syriske flyktningene vi allerede har forpliktet oss til å ta imot i
- 1996 perioden 2015-2017. Disse 12 000 ekstra flyktningene vil utgjøre 1 prosent av de ca.
- 1997 1,2 millioner flyktningene som ankom Europa i løpet av 2015. Et slikt initiativ fra
- 1998 Norge vil også være et viktig bidrag til en overordnet fordeling av flyktninger
- 1999 innenfor EU og Schengen-landene.
- 2000 Begrunnelse:
- 2001 Avtalen mellom Tyrkia og EU setter asylretten i fare. Foruten en rekke praktiske
- 2002 utfordringer for gjennomføring av avtalen, ignorerer avtalen viktige deler av
- 2003 Flyktningekonvensjonen, og kan sette selve asylrettsinstituttet i fare. Avtalen reiser
- 2004 samtidig alvorlige spørsmål om Europas – og Norges – overholdelse og etterlevelse
- 2005 av folkeretten. Konsekvensene av et konvensjonsbrudd ville være katastrofale både
- 2006 for dem som rammes av krig og konflikt i sine hjemland og for et lite land som Norge,
- 2007 som bygger selve sin eksistens på en internasjonal rettsorden som skiller mellom
- 2008 makt og rett. Vi må derfor slå ring om asylretten, og Norge bør gå foran med et godt
- 2009 eksempel og ta vår andel av flyktningestrømmen til Europa.
- 2010

2011 **Forslag nr 26**

2012 **Arbeid og frivillighet gir inkludering**

2013 Forslagstiller: Akershus Venstre

2014

2015 Venstre ber regjeringen gi arbeidstillatelse for beboere i mottak for å sikre rask
2016 inkludering. Samtidig må frivilligheten trekkes mer med i mottaksarbeidet.

2017 I norsk inkluderingspolitikk nedprioriteres rask integrering i samfunn og arbeidsliv –
2018 for å markere en restriktiv holdning til innvandring. Folk som bor i mottak mister
2019 verdifull yrkeserfaring, språkopplæring og motivasjon. Regjeringens
2020 integreringsmelding må rydde opp i dette.

2021 Yrkesdeltakelse og frivillig innsats er bærebjelker i det norske samfunnet. Dette må
2022 også være veien inn til inkludering av flyktninger og asylsøkere. Nå bor det nesten 30
2023 000 personer i mottak i Norge. Skal vi lykkes i inkluderingsarbeidet, må beboere i
2024 mottak tidlig ta del i samfunnet gjennom arbeid, aktivitet og språkopplæring.

2025 God inkludering forutsetter at språktrening og aktiviteter starter fra første dag.
2026 Norges mottak av flyktninger går i stikk motsatt retning. Folk i asylmottak kan gjøre
2027 en innsats, de har både kompetanse og ønske om å få bidra til samfunnet rundt seg.
2028 Både det statlige rammeverket, kommunene og frivilligheten må legge opp arbeidet
2029 slik at de får sjansen.

2030 Passiv venting i mottak, forslag om lukkede leire og mangelfull norskopplæring i
2031 startfasen hindrer inkluderingsarbeidet. Politikken er dessuten på kollisjonskurs med
2032 våre liberale verdier og humanistiske tradisjoner. Vi i Venstre ønsker en aktiv politikk
2033 for at inkluderingsarbeidet skal komme raskere i gang.

2034 Venstre vil:

2035 - Få folk raskt i arbeid gjennom å kartlegge kompetansen folk har med seg. Gi
2036 arbeidstillatelse til asylsøkere mens søknaden behandles. Gi inntil 50%
2037 tidsbegrenset lønnstilskudd gjennom NAV til arbeidsgivere som ansetter folk som
2038 ennå ikke er konkurransedyktige på arbeidsmarkedet.

2039 - La frivilligheten bidra sterkere i inkluderingen gjennom å tilrettelegge for
2040 beboerdrevet aktivitet på asylmottak i aktivt trepartssamarbeid mellom beboere,
2041 frivillige i lokalsamfunnet og kommunene.

2042 - Prioritere ressurser til frivillige organisasjoner og vertskommuner som driver
2043 inkluderingsarbeid der folk i mottak driver aktivitet sammen med lokalbefolkningen.

2044 - Bruke arbeid og frivillighet som arena for språkopplæring gjennom å tilpasse
2045 språkopplæringen til den enkeltes forutsetninger. La beboere, lokale frivillige og
2046 voksenopplæringen samarbeide om språkopplæringen. Lage en realistisk
2047 språkopplæring som integreres i arbeidslivspraksis og foreningsliv.

2048

2049

2050 **Forslag nr 27**2051 **Kjønns sensitive flyktningpolitikk for kvinner på flukt!**

2052 Forslagstiller: Norges Venstrekvinnelag

2053

2054 I krisesituasjoner er kvinner spesielt utsatt for vold, voldtekt, menneskehandel og
2055 fattigdom. Voldtekt skjer enten som en hevnaakt, en maktdemonstrasjon, en del av
2056 krigsutbyttet, eller som uttrykk for ren frustrasjon. Uansett, er voldtekt et grovt
2057 overgrep. Alle former for seksualisert vold begått i krig er en krigsforbrytelse og er
2058 forbudt under internasjonal humanitær lov etter Genève-konvensjonen. Det er ingen
2059 tvil om at Kvinner og barn på flukt er særlig utsatt for vold, overgrep, utnyttelse og
2060 seksuell trakassering under hele reisen.

2061 Kvinner på flukt og i flyktningeleirer har ofte mistet sitt nettverk og mangler i stor
2062 grad et støtteapparat som sikrer deres rettigheter. Særlig vanskelig er det for enslige
2063 kvinner. Det har kommet flere krisemeldinger om at kvinner utsettes for trakassering,
2064 Vold og voldtekt også på asylmottak i Norge mens de venter på bosetting.

2065 Pr dags dato kjønnsespesifikke overgrep blir sjelden sett som reell forfølgelse.

2066 Kvinners spesifikke situasjon blir for lite tatt hensyn til når det gjelder
2067 beskyttelsesbehov. I tillegg kvinners politiske rolle kan se annerledes ut og derfor
2068 bedømmes annerledes av et asylapparat.

2069 Måten kvinner rammes av konflikt, krig og flukt kan også være forskjellig fra menns.

2070 Derfor må asylapparatet ha et klart uttalt kjønnsperspektiv i sin bedømming av
2071 flyktninger. For å redusere dødstallene, volden og overgrepene som særlig rammer
2072 kvinner og barn, så må flyktningpolitikken tilrettelegges særskilt for denne gruppen.

2073 Deretter bør tiltak organiseres slik at folk blir gitt mulighet til å reise lovlig og trygt,
2074 for eksempel gjennom familiegjenforening. Norges Venstrekvinnelag mener derfor at
2075 dagens flyktningpolitikk kan ikke være kjønn-nøytral, fordi kvinner møter kjønn-
2076 spesifikke utfordringer underveis og i mottakssenteret i vertslandet.

2077 Norges Venstrekvinnelag vil:

2078 • At det blir utarbeidet en handlingsplan for en kjønn-sensitive flyktningpolitikk for å
2079 ivareta de mest sårbare kvinner og barn på flukt.

2080 • Nødvendige kompetanse tilgjengelig hos Mottaksapparatet

2081 • Skjermede boenheter for sårbare kvinner på norske Asylmottak

2082 • Helse- og oppfølgingstjenester må ha tiltak for å avdekke og hjelpe kvinner til å bli
2083 fri fra tvang og mishandling.

2084 • Fylkesmennene må kartlegge og koordinere hjelpetiltak for å løfte fram denne
2085 problemstillingen.

2086 • Informasjon formidling om tjenester og helsetilbud

2087 • Riktig opplæring som har mål å styrke kvinnes kompetanse og utdanning.

2088 • Opplæring av egne soldater og hjelpepersonell

2089 • Norge soldater og hjelpepersonell som deltar i krigsoperasjoner må ha en aktiv rolle
2090 til å bidra til mer fokus på respekt for kvinner.

2091 • Norge må lære opp egne soldater og hjelpepersonell som deltar i krigsoperasjoner
2092 og med nødhjelp og må bidra internasjonalt til fokus på respekt for kvinner.

2093 • Norge må internasjonalt jobbe for å gjøre flyktningeleirer sikre for kvinner, blant

LM-10

- 2094 annet gjennom trygge sanitærforhold og høy beredskap mot voldtekt.
2095 • Internasjonalt må Norge bidra til å følge opp FNs vedtak om bred kvinnekvalitet i
2096 alle forhandlinger om fred og konfliktløsning.
2097 Til slutt, det er ikke Asyl instituttet som trenger beskyttelse, det er Humaniteten som
2098 trenger å styrkes!

2099

2100

2101 **Forslag nr 28**

2102 **Norges forsvarsevne i nord**

2103 Forslagstiller: Finnmark, Troms og Nordland Venstre

2104

2105 Norges sikkerhet er Regjeringen og Stortinget sin viktigste oppgave. Nordområdene
2106 er stedet der utenrikspolitikk møter innenrikspolitikk. Ressursene i nordområdene,
2107 klimaendringer, nye seilingsleder og Norges naboskap med det stadig mer autoritære
2108 og uforutsigbare regimet og militærmakten i Russland må vektlegges i planleggingen
2109 av fremtidens forsvar. Et godt folk-til-folk-samarbeid med Russland må videreføres.

2110

2111 Venstre mener derfor at den nye Langtidsplanen for Forsvaret må gi større
2112 bevilgninger til Forsvaret og ikke bygge ned Forsvaret i nord, slik det foreslås i
2113 Forsvarssjefens fagmilitære råd.

2114

2115 Militær overvåkning og tilstedeværelse reduserer usikkerhet, gir situasjonsforståelse
2116 og sikrer avspenning. Luftstøtte for hæren med helikopter er avgjørende for dens
2117 mobilitet og hurtig medisinsk evakuering. Kystvakta lokalisert til Sortland gir de
2118 beste operative og logistikkmessige utgangspunkt for operasjoner i havområdene i
2119 nord. Norge er en maritim og arktisk nasjon og må kunne ivareta kyststatens
2120 forpliktelser og interesser. Overvåking til vanns og i luften er avgjørende for
2121 suverenitetsutøvelsen. En større fast tilstedeværelse av landstyrker i Finnmark vil
2122 være stabiliserende og vise evne og vilje til forsvar av landsdelen.

2123

2124 Forsvaret av landet baserer seg på støtte fra NATO og på bilaterale avtaler med
2125 allierte. Evnen til mottak og samhandling med disse er derfor avgjørende og må
2126 øves.

2127

2128 I et slikt perspektiv mener Venstre at det er viktig å videreføre og utvikle:

2129

2130 • Økt militær tilstedeværelse i norsk økonomisk sone, fiskevernesonen ved Svalbard
2131 og fiskerisonen ved Jan Mayen.

2132 • Garnisonen i Porsanger med en mekanisert stridsgruppe.

2133 • Garnisonen i Sør-Varanger med et styrket jegerkompani.

2134 • Stasjonsgruppe Banak.

2135 • Kystradarkjeden i Nord-Norge.

2136 • Hærens tyngdepunkt i Indre Troms.

2137 • Brigade Nord med tre kampbataljoner, to i Troms og en i Hedmark.

2138 • Andøya flystasjon med maritime overvåkningsfly og som mottaksbase for alliert
2139 støtte.

2140 • Bardufoss flystasjon som Forsvarets hovedbase for helikopter.

2141 • Hovedbasen for Kontroll og Varsling i Sørreisa.

2142 • Et relevant antall operative kampfly i nord.

2143 • Kystvakta på Sortland.

2144 • Kystjegerkommandoen på Trondenes.

LM-10

- 2145 • Åsegarden leir for alliert trening.
- 2146 • Generalinspektøren for Luftforsvaret med stab og støttefunksjoner flyttes fra
- 2147 Rygge til Reitan, slik Stortinget har bestemt.
- 2148 • HV 16 i Nordland og Troms og HV 17 i Finnmark med nødvendige kapasiteter.
- 2149 • Forsvarets Musikkorps Nord-Norge i Harstad.
- 2150
- 2151 Norsk sikkerhets- og forsvarspolitikkk må være langsiktig, forutsigbar og
- 2152 kostnadseffektiv med finansierte langtidsplaner og tilknyttet NATO. Det er
- 2153 avgjørende at Forsvaret har tilstedeværelse der trusselen er størst. Først da har vi et
- 2154 forsvar som vil kunne sikre våre ressurser og suverenitet på land, på sjøen og i luften.
- 2155
- 2156

2157 Forslag nr 29

2158 **Kjøp færre JSF-kampfly – bruk ressursene på å styrke**
2159 **Forsvaret**

2160 Forslagstiller: Styret i St. Hanshaugen Venstre
2161

2162 Stortinget har per i dag forpliktet seg til å kjøpe 22 F-35 Joint Strike Fighter (JSF), og
2163 tanken er videre at man skal kjøpe inntil 30 til innen 2025. Kostnaden for innkjøp av
2164 de 52 flyene er alene beregnet å beløpe seg til 69,7 mrd. kroner. Levetidskostnader på
2165 145 mrd. 2008-kroner (ca. 170 mrd. 2016-kroner) over 30 år kommer i tillegg. Dersom
2166 en legger til grunn at Forsvaret skal anskaffe drøyt fem nye fly hvert år frem til 2025,
2167 vil kostnadene for innkjøp alene beløpe seg til ca. syv mrd. kroner hvert år, regnet i
2168 2016-kroner. Det totale forsvarsbudsjettet for 2016 er til sammenligning på 49,1 mrd.
2169 kroner.

2170
2171 Disse flyene holder ikke hva de lover: De er dårligere, mindre egnet, og ikke minst
2172 dyrere enn hva som opprinnelig ble antydnet. De kommer også noe senere enn
2173 opprinnelig anslått og er ennå under utvikling; altså man vet ennå ikke helt hva man
2174 faktisk får.

2175
2176 Men det viktigste er kanskje at dette mer er et bombefly enn et jagerfly, og derfor
2177 dårlig egnet til å forvare Norge. Blant annet kan flyet kun brukes fra to flyplasser i
2178 landet, nemlig Evenes og Ørland, hvorav én skal fungere som kampflybase og én som
2179 fremskutt base. Hvis disse to flyplassene skulle bli bombet under en eventuell
2180 invasjon er flyene satt ut av spill, noe som Russland og andre vet. Dette innebærer
2181 trolig at det må settes av midler til å sette flyene under bakken, noe som vil
2182 innebære betydelige kostnader utover selve flykjøpsprisen. I tillegg betyr bindingen
2183 til disse to flybasene at man mister muligheten til å benytte et uforutsigbart
2184 flymønster.

2185
2186 Dette i motsetning til f.eks. Saab Gripen, som generelt kan operere langt mer
2187 fleksibelt enn
2188 F-35-flyene Norge p.t. planlegger å anskaffe. Gripen-flyene kan landes og driftes på
2189 både flyplass og riksvei, et vesentlig element i en overordnet asymmetrisk
2190 krigføringsstrategi, og noe som samsvarer med Venstres u-båt-standpunkt i
2191 partiprogrammet.

2192
2193 Det vil derfor være unødvendig å kjøpe et så stort antall av disse flyene som det som
2194 Forsvaret i dag planlegger. Man trenger ikke flere enn 22 fly for å dra på
2195 utlandsoppdrag for NATO, f.eks. til Libya. 50 fly på bakken ved en eventuell invasjon
2196 er mildt sagt bortkastede penger.

2197
2198 Samtidig fører innkjøpet av JSF-flyene til at Forsvaret generelt lider av
2199 pengemangel, og er tvunget til smertefulle kostnadskutt. Når norske offiserer og

2200 spesialstyrker må levere inn sitt annetvåpen, dvs. Glock-pistolene, fører dette til at
2201 man ikke får øvet slik man burde, og dermed til lavere beredskap. Tilsvarende er
2202 helikopterkapasiteten altfor lav til å opprettholde et tilfredsstillende beredskapsnivå.

2203

2204 Dette er en uholdbar situasjon.

2205

2206 Venstre krever:

2207

2208 • At Norge begrenser innkjøpet av Joint Strike Fighter til 22 fly.

2209

2210 • At Norge i stedet vurderer innkjøp av et egnet antall svenske Saab Gripen-fly, siden
2211 man med dagens kunnskap om flyegenskaper, fleksibilitet mht. baser og operativ
2212 evne samt lavere kostnadsnivå må konkludere med at disse er bedre egnet til å
2213 forsvare Norge i en kampsituasjon.

2214

2215 • At midlene Forsvaret sparer på innkjøp av færre F-35-fly, brukes til å kjøpe inn flere
2216 helikoptre, ikke minst med tanke på styrke kontraterrorberedskap; oppruste drift og
2217 vedlikehold i samtlige forsvarsgrener; samt til en betydelig økning av midlene til å
2218 drive øvelser.

2219 Begrunnelse:

2220 Kjøpet av 52 F-35 Joint Strike Fighter ligger an til å ville koste langt mer enn det
2221 opprinnelige prisanslaget, og leveringen av flyet har vært heftet med en rekke
2222 teknologiske utfordringer og forsinkelser. Flyet er heller ikke så operativt og
2223 fleksibelt som det burde være gitt Norges forsvarsmessige utfordringer. I tillegg fører
2224 den høye prisen til at resten av Forsvaret går på sparebluss. En reduksjon i antallet
2225 fly som kjøpes inn, styrking av resten av Forsvaret, og mulig kjøp av det langt mer
2226 fleksible Saab Gripen vil kunne gi økonomisk rom og et mer fleksibelt Forsvar enn det
2227 som blir resultatet dersom Norge fullfører intensjonen i den foreliggende avtalen og
2228 kjøper samtlige 52 JSF-fly.

2229

2230 **Forslag nr 30**

2231 **Stans det syriske folkets lidelser**

2232 Forslagstiller: Styret i St. Hanshaugen Venstre
2233

2234 Krigen i Syria har pågått i snart fem år. Minst 300 000 mennesker er drept så langt
2235 under krigen, mens hele 1.9 millioner er såret. Av en befolkning på ca. 22 millioner
2236 mennesker før krigsutbruddet våren 2011 er over tolv millioner menn, kvinner og barn
2237 blitt drevet på flukt fra sine hjem. Omkring en tredjedel av disse, drøyt fire millioner,
2238 har flyktet til andre land, først og fremst til naboland som Tyrkia, Jordan og Libanon,
2239 mens åtte millioner internt fordrevne, i likhet med resten av sivilbefolkningen i Syria,
2240 gjennomgår ufattelige lidelser. Syriske flyktninger utgjorde også omkring halvparten
2241 (49 prosent) av de ca. 1,2 millioner flytkningene som ankom Europa i 2015.

2242
2243 Forsøkene på å få i stand en midlertidig våpenhvile, og den delvise stansen i
2244 Russlands destruktive bombing av moderate opprørsstyrker og sivile siden 14. mars,
2245 har bidratt til å tenne et forsiktig håp om en løsning på konflikten. En varig løsning vil
2246 imidlertid kreve en langt mer helhetlig innsats fra verdenssamfunnet enn hittil.
2247 President Bashar al-Assad, fra 30. sep. 2015 støttet av russisk bombing av moderate
2248 opprørsstyrker, og den Islamske Stat kan ikke lenger få lov til å myrde sin egen
2249 befolkning og legge kulturlandet Syria øde. Det er heller ikke nok å diskutere hva som
2250 skal skje med de over én million flyktningene som med fare for egne liv har flyktet til
2251 Europa. Uten en politisk løsning inne i Syria vil det syriske folks lidelser bare
2252 fortsette.

2253
2254 Venstre krever at alle parter gjør det som er mulig for å få en slutt på krigen i Syria,
2255 og at sivilbefolkningens rett til et verdig liv respekteres. Giverlandskonferansen i
2256 London 4. februar var et nødvendig, men ikke tilstrekkelig skritt. Nå må
2257 verdenssamfunnet bidra til å sikre en omforent politisk løsning i Syria, støtte dem
2258 som arbeider for fred inne i landet og berede grunnen for gjenoppbygging av skoler,
2259 sykehus og infrastruktur. En politisk avtale er den eneste langsiktige løsningen, men
2260 vil bare kunne komme i stand om Assad og IS' aggressive opptreden møtes med
2261 klare maktmidler.

2262
2263 Venstre krever:

- 2264
- 2265 • At den midlertidige våpenhvilen siden 27. februar snarest mulig gjøres varig, som et
  - 2266 neste skritt på veien mot en bred politisk fredsavtale for alle parter i borgerkrigen i
  - 2267 Syria;
  - 2268 • Rask tilførsel av humanitær assistanse til trengende inne i Syria, inkludert i Aleppo
  - 2269 og andre strategisk viktige byer og områder, sikring av tilførselskanalene og
  - 2270 garantier fra krigsaktørene om ikke å angripe humanitært personell;
  - 2271 • Ved forespørsel til Norge om støtte til militær inngripen bør Norge strekke seg langt
  - 2272 for å bidra. Aktuelle tiltak kan være overvåkningsfly, opptrening av militært personell
  - 2273 som kan stå imot IS og andre militære kapabiliteter utover dagens beskjedne bidrag;

- 2274 • At den norske regjeringen gir klar og utvetydig støtte til eksterne aktørers forsøk på
2275 å få i stand en våpenhvile i Syria, herunder FNs spesialutsending de Mistura og den
2276 internasjonale kontaktgruppen for Syria. En våpenhvile må følges av reelle
2277 forhandlinger om en varig fredsavtale;
- 2278 • At Norge og andre land samarbeider om å stanse de krigførende partenes
2279 oljeeksport, og dermed pengestrømmen som i dag går til å finansiere krigføringen;
- 2280 • At Norge og andre vestlige land bidrar til en kraftig opptrapping av den humanitære
2281 støtten til syriske flyktninger i regionen, først og fremst i Tyrkia, Libanon og Jordan,
2282 og at det både settes av tilstrekkelige midler og iverksettes effektive
2283 beskyttelsestiltak for å sikre at Syrias åtte millioner internt fordrevne hjelpes til å
2284 overleve og leve verdige liv;
- 2285 • At FN, EU og Vesten sammen med regionale aktører arbeider for en varig politisk
2286 løsning på den katastrofale krigen. En fredelig løsning på konflikten i Syria, massiv
2287 økonomisk støtte til gjenoppbygging av landet og humanitærtiltak for
2288 sivilbefolkningen, hjelp til flyktningene i regionen og en ansvarlig politikk for å motta
2289 syriske flyktninger i Europa må gå hånd i hånd.

2290 Begrunnelse:

2291 Krigen i Syria har pågått i snart fem år, med ufattelige lidelser for befolkningen inne i
2292 Syria så vel som for flyktningene i nærområdet. Krigen er en viktig årsak til
2293 flyktningestrømmen til Europa. Europa og Vesten har bidratt med humanitær støtte,
2294 men dette er ikke nok. Det er nå sentralt å finne en omforent politisk løsning på
2295 konflikten, gi støtte til gjenoppbygging av det krigsherjede landet og støtte landets
2296 millioner av flyktninger og internt fordrevne.

2297

2298 **Forslag nr 31**

2299 **Venstre vil slå ring om det europeiske samarbeidet**

2300 Forslagstiller: Internasjonalt utvalg
2301

2302 Europa og EU står overfor den største krisen i det europeiske samarbeidets historie.
2303 De siste års økonomiske kriser har allerede tæret på Europa, og nå sliter samarbeidet
2304 tungt med å håndtere flyktningkrisen, samtidig som sterke krefter i Storbritannia
2305 jobber for "Brexit". Kontinentet vårt under angrep av terrorister fra IS. Fremmedfrykt
2306 og nasjonalisme er mer utbredt og uttalt enn på lenge, og høyrenasjonalistiske, anti-
2307 europeiske partier er på frammarsj i gamle og nye medlemsland.

2308
2309 Venstre mener at det er viktigere enn noen gang å støtte opp om et forpliktende
2310 samarbeid på tvers av landegrenser i Europa, fordi håpet om en løsning på mange av
2311 Europas og noen av verdens store, grenseoverskridende utfordringer ligger i dette
2312 samarbeidet.

2313
2314 Europas framtid er også vårt anliggende. Derfor må vi i Norge snakke om hvilket EU
2315 vi ønsker oss, og hvordan vi kan bidra.

2316
2317 For Venstre er det europeiske samarbeidet noe langt mer enn den frihandelssonen
2318 Storbritannias konservative statsminister David Cameron ønsker seg. EU er en arena
2319 for økonomisk og politisk samspill og for freds- og demokratibyggning over
2320 landegrensene i Europa. Men EU-samarbeidet er også et verdifelleskap og et
2321 samarbeid til vern for humanisme, rettsstat og demokrati, og for liberale verdier som
2322 bevegelsesfrihet, ytringsfrihet, religionsfrihet, likestilling, likeverd og beskyttelse av
2323 minoriteter. Den økende nasjonalismen undergraver det europeiske verdifelleskapet
2324 og dermed Europas politiske stabilitet: Minoritetsgrupper opplever trakassering og
2325 diskriminering i mange land, og grunnleggende menneskerettigheter brytes daglig.
2326 Høyrepopulistiske styresmakter strammer grepet om den frie pressen og om
2327 uavhengige domstoler i for eksempel Ungarn og Polen.

2328
2329 Mye står på spill hvis samarbeidet i Europa bryter sammen.

2330
2331 Om Schengen-systemet kollapser, vil det kunne skape uhåndterlige problemer både
2332 økonomisk og menneskelig. Om britene stemmer nei til EU ved folkeavstemningen i
2333 juni, kan det bety slutten for det europeiske samarbeidet slik vi kjenner det.

2334
2335 Venstre ønsker et Europa med et styrket EU, uavhengig av spørsmålet om norsk
2336 medlemskap. Vi mener at EU er en sentral arena for å nå ambisiøse miljø- og
2337 klimamål, for å håndtere internasjonale utfordringer og for skape et europeisk
2338 felleskap på tvers av språk, religion og nasjonalitet som tar vare på verdier vi er
2339 stolte av. Den opprinnelige ideen om at et Europa som er bundet sammen gjennom
2340 avtaler og institusjoner gjør det umulig å gå til krig mot hverandre, er fortsatt gyldig.

2341

2342 I tillegg til EU er det mange andre europeiske institusjoner som det også er viktig å
2343 slå ring om i disse tider, inkludert Europarådet, Organisasjonen for Sikkerhet og
2344 Samarbeid i Europa (OSSE), Den europeiske menneskerettsdomstolen og flere andre.
2345 På ulike, men komplementære måter er disse felles europeiske institusjonene
2346 avgjørende for å beskytte alle europeere, men kanskje særlig minoriteter mot en
2347 illiberal utvikling innenfor mange av de europeiske statene. Uten disse institusjonene
2348 kan risikerer vi at Europa igjen bygger murer mellom folk, og at verdier og et
2349 overnasjonalt samhold vi er stolte av, forvitrer.

2350

2351 Venstre vil:

2352 - Invitere til en åpen debatt om hva slags europeisk samarbeid vi ønsker oss og
2353 hvordan det kan videreutvikles, uavhengig av spørsmålet om norsk EU-medlemskap.

2354 - At Norge øker sine bidrag til Europas felles grensekontrollbyrå Frontex og til felles
2355 politi- og sikkerhetssamarbeid.

2356 - At Norge bidrar aktivt til å løse de akutte utfordringene rundt flyktnings situasjonen i
2357 Europa, at den nasjonale grensekontrollen reverseres og at Schengen-samarbeidet
2358 styrkes.

2359 - Oppfordre norske politikere både i posisjon og opposisjon til å "snakke opp"
2360 europeisk samarbeid og ta avstand fra nasjonalisme.

2361 - Oppfordre regjeringen til å bruke de anledninger den har for å fremme europeisk
2362 samarbeid.

2363 - Fremskynde forhandlingene med EU angående samarbeidet om 40 prosent
2364 klimakutt innen 2030 og legge dette samarbeidet inn under EØS-avtalen istedenfor
2365 å forhandle om en bilateral avtale.

2366 - Oppfordre britiske borgere til å stemme nei ved avstemmingen i Storbritannia, og
2367 støtte vært britiske søsterparti The Liberal Democrats i dette arbeidet.

2368

2369

2370 Forslag nr 32

2371 **Norge kan bli verdens første fossilfrie velferdssamfunn**

2372 Forslagstiller: Rebekka Borsch, Guri Melby, sentralstyret
2373

2374 I lys av den globale klimaavtalen som ble inngått i desember, bør Norge trappe opp
2375 innsatsen for å øke tempoet i det grønne skiftet. Venstre mener at Norge bør bli
2376 verdens første nasjon som legger den fossile tidsalder bak seg og samtidig
2377 opprettholder høy verdiskaping og høy velferd.

2378
2379 Paris-avtalen er et kraftfullt signal til verden om å kutte utslippene for å løse
2380 klimakrisen. Norge har i etterkant av klimatoppmøtet sendt inn en utslippsplan til FN,
2381 men denne holder ikke for å møte de nye ambisjonene om å begrense den globale
2382 oppvarmingen til 1,5 grader. Norge må skjerpe klimapolitikken sin: Målene i Paris-
2383 avtalen, som ligger til grunn for norsk klimapolitikk, kan ikke nås uten en full
2384 transformasjon av energiproduksjon, energidistribusjon og energibruk i bygg, industri
2385 og transport her hjemme. Venstre vil kjempe for at denne energitransformasjonen
2386 skjer raskest mulig og billigst mulig, og at utslippskutt blir lønnsomt. For å lykkes med
2387 det, må klimamålene gjennomsyre alle deler av politikken.

2388
2389 Venstre mener at Norge må gjennomføre et stortilt grønt skattesifte som belønner
2390 klimavennlige løsninger og setter en prislapp på forurensing. Innovasjon innen energi-
2391 og klimateknologi går fortsatt for sakte fordi kostnaden for bruk av fossile
2392 alternativer er kunstig lav. Derfor bør det innføres ulik CO₂-avgift for ulike sektorer
2393 og bruksområder, men økt avgiftsnivå for alle utslipp, også i kvotepliktig sektor.

2394
2395 Klimagassutslippene fra oppvarming av bygg kan bli det første store området hvor vi
2396 kan få til full utfasing av fossile løsninger raskt. Det eksisterer fullgode alternativer til
2397 fossile energikilder i bygg, som biobasert varme, varmepumper, fornybar fjernvarme
2398 og sol. Det vedtatte forbudet mot kull-, olje- og gass- for oppvarmingsformål som er
2399 blitt innført fra 2020, bør fremskyndes til 2018, og CO₂-avgiften på all fossil
2400 oppvarming i Norge må økes slik som i Sverige.

2401
2402 Transport representerer en betydelig del av Norges klimagassutslipp, og skal vi ha
2403 noen mulighet for å nå ambisiøse klimamål, må hele transportsektoren omstilles. I
2404 neste Nasjonal Transportplan trenger vi en enda sterkere prioritering av de
2405 miljøvennlige transportformene, som jernbane, kollektivsatsing og sykkel og gange,
2406 foran vei. Fokuset for avgiftspolitikken på transportområdet fremover må være å
2407 gjøre de utslippsfrie og fornybare alternativene konkurransedyktige. Dagens avgifter
2408 på fossilt drivstoff og forurensende transportmidler bør økes gradvis, mens null- og
2409 lavutslippsløsninger fortsatt bør belønnes slik at det blir enklere for folk å velge
2410 miljøvennlig.

2411
2412 For å realisere fangst og lagring av CO₂ raskere, bør Norge etablere en ordning for
2413 returordning for CO₂ – som pantesystemet på flasker. Kjøperne betaler en

- 2414 panteavgift og får panten tilbake når de leverer tilbake CO2 til et etablert godkjent
2415 lager.
- 2416
- 2417 For å realisere innenlands klimakutt raskere, oppfordrer Venstre regjeringen om å
2418 fremskynde forhandlingene med EU angående samarbeidet om 40 prosent
2419 utslippskutt innen 2030. Målet bør være å legge dette samarbeidet inn under EØS-
2420 avtalen istedenfor å framforhandle en bilateral avtale som kan ta mange år å få på
2421 plass. Slik kan man gjennomføre nødvendige kutt mye raskere og effektivt, samt at
2422 nødvendige kontrollmekanismer allerede er på plass.
- 2423
- 2424 Venstre mener også at det påbegynte arbeidet med en klimalov bør trappes opp og
2425 konkretiseres. En norsk klimalov bør inneholde bindende karbonbudsjetter som viser
2426 hvor mye som skal kuttes og i hvilke sektorer kuttene skal skje.
- 2427
- 2428 I lys av den globale klimaavtalen bør Norge dessuten stanse prosessen med å tildele
2429 nye leteområder for olje og gass i Barentshavet gjennom 23. konsesjonsrunde. Norge
2430 kan ikke lenger late som om klimapolitikken ikke har betydning for oljesektoren.
- 2431 Oljefeltene det er snakk om å utvinne, ligger i mer sårbare og vanskeligere
2432 tilgjengelige områder enn noen gang før. Utvinning av olje og gass i de arktiske
2433 områdene vil ha store miljømessige konsekvenser og bidra mest til klimaendringer
2434 sammenlignet med andre utvinnings. 23. konsesjonsrunde er heller ikke politisk
2435 fornuftig ut fra et økonomisk perspektiv. Lønnsomheten i fossil utvinning er allerede
2436 svekket og vil bli svekket videre fremover, i takt med svekket etterspørsel. Gjennom
2437 oljeskattesystemet bærer skattebetalerne den største delen av den finansielle
2438 risikoen knyttet til mer leting. Venstre mener derfor at Norge bør la oljeress urser i
2439 nord ligge, både fordi det kan innebære en stor økonomisk risiko for staten og fordi
2440 det er riktig på grunn av den eksistensielle trusselen klimaendringene utgjør.
- 2441
- 2442 Det er store muligheter for grønn vekst og verdiskaping i norske bedrifter som kan
2443 bidra til å møte klima-, energi- og bærekraftutfordringene. Hvis vi endrer samfunnet
2444 vårt i klimariktig retning nå, vil dette ikke ramme den økonomiske veksten, men tvert
2445 imot stimulere til innovasjon og fremveksten av nye jobber og samtidig gi bedre
2446 helse på grunn av redusert lokal forurensing.
- 2447
- 2448

2449 **Forslag nr 33**

2450 **Vern Nordland VI**

2451 Forslagstiller: Nordland Venstre

2452

2453 I 1994 ble deler av havområdet utenfor Lofoten (Nordland VI) konsekvensutredet og
2454 åpnet for petroleumsvirksomhet. Det ble tildelt to lisenser (oljeblokker) som idag eies
2455 av Statoil. Området ble imidlertid lukket av Stoltenberg 1-regjeringen i 2001 av
2456 miljøfaglige hensyn.

2457 Det er en løpende debatt om området utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja skal
2458 konsekvensutredes etter petroleumsløven og åpnes for oljevirksomhet.

2459 Uavhengig politisk ståsted i denne saken er det imidlertid enighet om at en
2460 konsekvensutredning må følge dagens standard, dagens lovverk og nåtidens
2461 samfunnsmessige premisser.

2462 I lys av den omfattende kunnskapsinnhenting som er utført i løpet av de siste 20
2463 årene kan ikke konsekvensutredningen fra 1994 lenger anses som faglig relevant.

2464 Nordland Venstre krever derfor at muligheten for åpning av deler av Nordland VI
2465 gjennom konsekvensutredningen av 1994 reverseres, og at området lukkes for
2466 petroleumsvirksomhet i henhold til oppdaterte faglige råd.

2467

2468

2469 **Forslag nr 34**

2470 **Erstatt plastemballasje med morgendagens løsninger!**

2471 Forslagstiller: Vestfold Venstre

2472

2473 Hvert år dumpes det 8 millioner tonn plast i havet. Plasten brytes gradvis ned til små
2474 biter som mikroorganismer i næringskjeden tar til seg. I en del av næringskjeden i
2475 Nordsjøen er det antatt at 95 prosent av organismene nå har plast i magen. Marin
2476 forsøpling dreper mer enn én million sjøfugler per år, og innen 2050 vil det være mer
2477 plast enn fisk i havet om plastdumpingen får fortsette. Dette er ikke en fremtid vi
2478 ønsker oss. Vi må ikke ødelegge vårt matfat i havet!

2479

2480 Engangsemballasje utgjør størsteparten av plastavfallet til havs. Venstre ser et
2481 behov for å tenke nytt innen emballasje for å få bukt med fremtidig forsøpling. Mer
2482 emballasje basert på biologisk nedbrytbart materiale er veien å gå. Det er ikke nok å
2483 bare gjenvinne, det må bli mindre søppel totalt sett. Her må Norge og finne nye
2484 løsninger. Vi må utnytte eksisterende kunnskap og forske frem morgendagens
2485 emballaseløsninger.

2486

2487 Norge kan bli renere når alle fylker og kommuner prioriterer å rydde opp lokale elver
2488 og

2489 farvann for plast. Kommunene bør innføre en kommunal grønn innkjøpsordning, hvor
2490 man favoriserer leverandører som har «grønn» emballasje. Fylkeskommunene bør
2491 styrke opplæringen i grønt entreprenørskap og gi tilskudd til bedrifter og grundere
2492 med fokus på grønn innovasjon og tilby miljøvennlige restavfallsposer.

2493

2494 Stortinget må sette av midler til å forske på nye miljøvennlige emballaseløsninger
2495 for å blant annet å gjøre det mulig å erstatte plastposer i butikk med mer
2496 miljøvennlige alternativ. Det må bli dyrere å produsere/distribuere unødvendig
2497 og/eller miljøskadelig emballasje og det trengs et nytt lovverk rundt emballasje.
2498 Gjennom å gi en belønningsordning til kommuner som klarer å redusere
2499 avfallsmengden pr innbyggere, får vi flere å delta i kampen mot plast.

2500

2501 I tillegg må mikroplast forbyes i hudpleieprodukter. Plastpartiklene er på under fem
2502 millimeter og benyttes for eksempel i «skrubbekremer» som selges i
2503 dagligvarebutikker. Partiklene er så små at de går rett ut i havet, der de spises av
2504 fisk og plankton. Mikroplast er ikke vår største kilde til utslipp, men er en helt
2505 unødvendig forurensning som lett kan stoppes.

2506

2507 Forsøplingen stopper ikke ved Norges grense. Regjeringen må nå ta initiativ til et
2508 samarbeid med andre land om en dugnad mot plastavfall i matfatet vårt.

2509

2510 Forslag nr 35

2511 **Miljøtiltak må gi miljøeffekt**

2512 Forslagstiller: Finnmark Venstre
2513

2514 Bruk av avgifter for å redusere utslipp eller for å oppnå andre miljøeffekter må
2515 brukes med omhu. Innføring av generelle avgifter uten et målrettet fokus kan gi
2516 utilsiktede effekter. De kan i verste fall gi liten eller ingen miljøeffekt. Derfor ønsker
2517 Venstre at miljøavgifter kun benyttes der miljøtiltak gir en reell og målbar miljøeffekt.

2518
2519 Miljøavgifter må ha som formål å motivere til miljøvennlig adferd. Hvis ikke
2520 miljøvennlige alternativer eksisterer, mener Venstre at da skal heller ikke
2521 miljøavgift innføres. Mange steder vil effekten av slike avgifter kun bety økte
2522 kostnader. Venstre ønsker distriktsvennlige profiler på alle miljøtiltak og avgifter.

2523
2524 Venstre vil at miljøavgiftene har en sosial profil der dette er aktuelt. Miljøavgifter må
2525 ikke føre til høyere kostnader relativt sett for lavinntektsgrupper enn for
2526 høyinntektsgrupper.

2527
2528 For Venstre, er det primære målet med miljøavgifter at disse gir positive
2529 miljøeffekter. Miljøavgifter må innføres som selvstendige tiltak basert på kunnskap
2530 slik at utilsiktede effekter ikke inntre. Venstre mener miljøavgifter skal være
2531 tidsbegrensede og skal ha krav til målbare resultater.

2532
2533 Insentivordninger skal vurderes i mye større omfang enn i dag og skal alltid vurderes
2534 som tiltak i sammenheng med eller som erstatning for miljøavgifter. Venstre ønsker
2535 derfor å legge tilrette for at private, det offentlige og næringslivet får mange
2536 positive valg. For eksempel, bør det belønnes når flyselskap anskaffer fly med lavere
2537 utslipp i henhold til en gitt standard. Samme tanke kan gjelde alt av kjøretøy,
2538 skolebygg, private hus m.m. Venstre ønsker å gjøre det lett for alle å ta et grønt valg.

2539
2540 Venstre vil at:

- 2541 • miljøavgifter skal ha krav til målbare miljøeffekter
- 2542 • miljøavgifter skal være tidsbegrensede
- 2543 • miljøavgifter innføres ikke i områder uten reell miljøeffekt
- 2544 • miljøavgifter skal ha en sosial profil
- 2545 • insentiver skal alltid vurderes som miljøtiltak før miljøavgifter

2546

2547

2548 **Forslag nr 36**2549 **Nei til omkamp av vernevedtak for vassdrag**

2550 Forslagstiller: Vefsn Venstre

2551

2552 Norsk vassdragsnatur er mangfoldig og unik i europeisk sammenheng. Ingen andre
2553 nasjoner i Europa kan vise til lignende variasjon i vassdragsnatur. Imidlertid har
2554 storstilt kraftutbygging, særlig i etterkrigstiden, representert stadig større inngrep i
2555 vassdragene. For å bevare et representativt utvalg av den unike norske
2556 vassdragsnaturen for fremtidige generasjoner ble det derfor på 1970 tallet satt i
2557 gang et arbeid med vern av vassdrag som resulterte i fire verneplaner samt
2558 avsluttende supplering i 2009. Venstre mener at et fortsatt sterkt vern av norsk
2559 vassdragsnatur er helt avgjørende for å bevare vakre og rike naturverdier, og er en
2560 forutsetning for artsmangfold og balanse i naturen. Produksjon av fornybar energi
2561 må ikke gå på bekostning av store naturverdier og biologisk mangfold.

2562

2563 Med over 600 nye søknader om vasskraftutbygging ligger det et enormt press på
2564 elvenaturen i Norge i dag. Derfor er det viktig å spare de mest sårbare og verdifulle
2565 områdene, fordi tap av naturmangfoldet skjer i raskt tempo. Både i norsk, nordisk,
2566 europeisk og global sammenheng understrekes verdien av uberørte vassdrag.

2567

2568 Av våre tolv største vassdrag i Norge er ni utbygd. Ved siden av Tana- og Trysilelva,
2569 er Vefsna i Nordland én av de store, nærmest urørte vassdragene som nå er vernet.
2570 En rapport fra Nordisk Ministerråd i 1990 foreslår vern av Vefsnavassdraget som en
2571 av de mest verdifulle vassdragsmiljøene i Nordisk perspektiv. Vassdraget spenner
2572 over uvanlig mange vegetasjonsregioner med svært stort geologisk og biologisk
2573 mangfold. Den største verdien ligger i nedbørsfeltets størrelse i kombinasjon med
2574 graden av urørthet. Vern av Vefsna bidrar til en korridor med sammenhengende
2575 skandinavisk naturområde av internasjonal betydning.

2576

2577 Historisk er Vefsna den viktigste lakseelv i Nordland, og en av Norges beste
2578 fiskeelver. I 2007 ble Vefsna utnevnt som nasjonal laksevassdrag med bakgrunn i
2579 vassdragets store potensial for lakseproduksjon. Vassdraget har vært et av Norges
2580 viktigste gyteområder for den truede atlantiske villaksstammen. Her har Norge er
2581 særskilt ansvar i arbeidet med å bevare laksestammen. I tillegg har elva store
2582 bestander av ørret, og fosser og stryk som tiltrekker mange turister hvert år. 20 % av
2583 området er betraktet som villmark og friluftaktiviteter som elvepadling og rafting er
2584 veldig populært.

2585

2586 Fragmenteringen av norsk natur gjennom mange små og tilsynelatende beskjedne
2587 inngrep har vært og er fortsatt en vel så stor trussel mot det biologiske mangfold
2588 som enkelte storinngrep, og fører til en uthuling av vernebegrepet. Det er derfor god
2589 grunn til å følge opp et varig vern av både Vefsna og andre viktige vassdrag med en
2590 sikring av de største verdiene gjennom naturvernloven. Ny teknologi er heller ingen
2591 garantist for at utbyggingen ivaretar miljøet. Førre-var prinsippet og varig vern er helt

2592 avgjørende for en bærekraftig miljøpolitikk. Klimautfordringene må ikke bli
2593 skalkeskjul for rasering av de siste uberørte vassdragene i Norge som har
2594 internasjonal betydning. Derfor sier Venstre nei til omkamp av vernede vassdrag.

2595 Begrunnelse:

2596 Det kommer til stadighet trusler fra både Høyremedlemmer og FrP om omkamp av
2597 vernevedtak for vassdrag. Selv om Venstre ved flere anledninger har sagt at dette
2598 ikke er aktuelt, og det også er nevnt i Stortingsvalgprogrammet 2013-2107, kan det
2599 tenkes at det er lurt å komme med en uttalelse som går litt mer i dybden av
2600 problematikken. Denne kan da også brukes av lokallagene i de berørte tilfeller hvor
2601 det trues med omkamp. Jeg har brukt Vefsna som et aktuelt eksempel, pga den
2602 nasjonale og internasjonale betydningen vassdraget har. Det kan jo tenkes at man
2603 fletter inn flere viktige vassdrag som har vært nevnt i omkampdebatten som Gaula,
2604 Rauma med Verma osv.

2605

2606 Forslag nr 37

2607 **ROVDYRFORVALTNINGEN - ULEMPER MÅ**
2608 **KOMPENSERES**

2609 Forslagstiller: Hedmark Venstre
2610

2611 Regjeringen har nylig framlagt stortingsmeldingen om forvaltning av ulv.

2612
2613 Venstre vil at rovdyrpolitikken fortsatt skal bygge på at vi i Norge tar et selvstendig
2614 ansvar for en forvaltning som sikrer artenes overlevelse. De fire store rovdyprene er en
2615 naturlig del av Norges fauna. Norge har dessuten en forpliktelse til å ta vare på dem
2616 gjennom Bern-konvensjonen.

2617
2618 I 2011 ble det historiske rovdyrforliket vedtatt av Stortinget. Samtlige partier inngikk
2619 avtale om at vi skulle ha levedyktige bestander av de fire store rovdyprene i norsk
2620 natur; bjørn, gaupe, ulv og jerv. I forliket ble det slått fast at all forvaltning av rovvilt
2621 skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.

2622
2623 Som en del av rovdyrforliket ble det nedsatt et utvalg til å evaluere den såkalte
2624 ulvesonen. Utvalget kom med sin innstilling i 2012, og foreslo i det alt vesentlige en
2625 videreføring av Stortingets vedtak fra 2004 om hvor det skal være mål om ynglende
2626 ulv i Norge.

2627
2628 Venstre vil arbeide for at hovedtrekkene i rovdyrforliket, inkludert forvaltning av ulv,
2629 videreføres. Dette innebærer også en lokal forvaltning av bestandsmålene.

2630
2631 Rovdyrforvaltningen har i mange år vært konfliktfylt. Mens det har variert noe på
2632 nasjonalt plan hvilke rovdyp saueneringen har tapt mest til, har fokus i Hedmark,
2633 Østfold og Akershus særlig vært på ulven. Dette er forståelig, all den tid en meget
2634 stor del av ulvesonen ligger øst for Glomma fra og med Trysil og sørover. Samtidig er
2635 vi lite tjent med at rovdypdebatten blir dominert av de mest ytterliggående
2636 standpunktene, noe som dessverre langt på vei er tilfellet i noen av områdene der
2637 konfliktene er størst.

2638
2639 En bærekraftig forvaltning av de store rovdyprene vil nødvendigvis føre til konflikter
2640 med bruk av utmarka til beite for husdyr, og i noen grad også til jakt. Mer lokal
2641 forvaltning kan bidra til større legitimitet for rovdypolitikken i lokalsamfunnene.
2642 Lovlig uttak av rovdyp må skje profesjonelt og effektivt, uten hinder av fylkesgrenser.

2643
2644 Det er spesielt viktig at konfliktene i forhold til rovdyp ikke øker i de samiske
2645 reinbeiteområdene.

2646
2647 Forholdene for beitedyprene vil sannsynligvis bli noe bedret øst for Glomma hvis
2648 ulvesonen oppheves. Venstre mener likevel en slik politikk vil være uansvarlig når

2649 målet er å sikre en levedyktig ulvebestand her i landet. Ynglende ulveflokker er lite
2650 forenlig med utstrakt bruk av utmarka til beite. Oppheves ulvesonen vil derfor
2651 konflikten flytte seg til andre deler av landet. Venstre ser likevel i utgangspunktet
2652 positivt på en geografisk justering av ulvesonen, med sikte på å redusere konfliktene
2653 mot landbruket.

2654
2655 Samtidig mener Venstre at det bør tas ny kontakt med svenske myndigheter med
2656 sikte på en best mulig samlet forvaltning av den sør-skandinaviske ulvestammen.

2657
2658 Ynglende ulv og beitende husdyr går dårlig sammen. Tallet på ulv bør derfor
2659 begrenses til det som på et vitenskapelig grunnlag kan sikre en levedyktig bestand
2660 både på kort og lang sikt.

2661
2662 Venstre vil at den omleggingen av landbruket som allerede er kommet et stykke i
2663 grensestrøkene og andre særlig rovdyrutsatte områder, fortsetter. Venstre vil
2664 imidlertid arbeide for at det gis økt tilskudd til omstilling av landbruket i slike
2665 områder, med vekt på matproduksjon som i mindre grad krever bruk av utmarksbeite.

2666
2667 Videre vil Venstre arbeide for at kommuner med særlig stort rovdyrtrykk gis ekstra
2668 midler til næringsutvikling. Midlene kan ses på som en kompensasjon for den
2669 innsatsen disse kommunene bidrar med på storsamfunnets vegne for å sikre
2670 levedyktige bestander av de store rovdyrene.

2671
2672 Venstre vil:

- 2673 • Sikre levedyktige bestander av de fire store rovdyrene
- 2674 • Videreføre hovedtrekkene i rovdyrforliket
- 2675 • Videreføre ulvesonene med noen justeringer
- 2676 • Styrke den lokale forvaltningen av bestandsmålene
- 2677 • Arbeide for en felles forvaltning med Sverige av den sør-skandinaviske
- 2678 ulvestammen
- 2679 • Gi økt støtte til omstilling av landbruket i særlig rovdyrutsatte områder
- 2680 • Gi kommuner med særlig stort rovdyrtrykk ekstra midler til næringsutvikling

2681 Begrunnelse:

2682 Regjeringen har nettopp fremmet Stortingsmelding om ulveforvaltning, så saken er
2683 aktuell. Den gjelder miljø og lokalsamfunn, og engasjementet og konfliktnivået er
2684 meget høyt mange steder i distriktene - og kanskje særlig i og i nærheten av
2685 ulvesona. Samtidig gir saken mulighet til politisk markering både på områder som
2686 klassisk naturvern og distriktspolitikk.

2687

2688 Forslag nr 38

2689 **Nord-Norge-banen - for en bærekraftig og**
2690 **verdiskapende framtid**

2691 Forslagstillere: Nordland Venstre, Troms Venstre og Finmark Venstre
2692

2693 Nord-Norge har store natur- og menneskelige ressurser som kan bidra til en
2694 fantastisk utvikling av landsdelen. Venstre vil ta i bruk ressursene på en bærekraftig
2695 måte for å sikre grønn vekst. Tiden er moden for å berede grunnen for en Nord-
2696 Norge-bane.

2697
2698 Norge har etter press fra Venstre satt seg et ambisiøst klimamål om å redusere de
2699 nasjonale klimagassutslippene med 40 prosent innen 2030. For å nå dette målet
2700 kreves det at Norge faser ut sin avhengighet av petroleumsnæringen, og utvikler et
2701 nytt, grønt næringsliv. Ingen andre steder i landet ligger det bedre til rette for det enn
2702 i Nord-Norge. Venstre vil utvikle det store potensialet for økt bærekraftig
2703 verdiskaping innenfor områder som fiskeri, havbruk, nye marine næringer, mineraler,
2704 fornybar energi, rom- og jordobservasjon og prosessindustri. En jernbane i Nord-
2705 Norge vil kunne åpne spennende muligheter for reiselivet.

2706
2707 For å lykkes med en slik satsing på nordområdene, må en framtidsrettet infrastruktur
2708 på plass. Slitasjen på veinettet kommer i særlig grad fra vogntog. En jernbane i Nord-
2709 Norge vil dermed føre til reduserte veivedlikeholdskostnader på sikt. I tillegg kreves
2710 havner for økt internasjonal trafikk, og en forlengelse av Nordlandsbanen for gods til
2711 og fra inn- og utland.

2712
2713 I dag transporteres mye fisk- og sjømatprodukter med tog fra Narvik, via Sverige, til
2714 Alnabru i Oslo. Fraktruta bruker nesten ett døgn. Med en Nord-Norge-bane vil
2715 transporttiden reduseres med nesten et halvt døgn. Dette vil blant annet medføre at
2716 fersk fisk kan nå ut til et langt større marked enn det vi opplever i dag. Markedene i
2717 Europa kan nås på en miljømessig bedre måte enn i dag, og Norge kan samtidig bidra
2718 til å oppnå kravene i Paris-avtalen (COP21). På denne måten kan fiskeri- og
2719 havbruksnæringen i Nord-Norge oppnå større verdiskaping, samtidig som vi
2720 videreutvikler næringen i en bærekraftig retning. Vi tar tak i det grønne skiftet!

2721
2722 Mange forutsetninger har endret seg til fordel for jernbane siden siste utredning av
2723 Nord-Norge-banen for snart 25 år siden. Det er derfor tid for å få utarbeidet en
2724 konseptvalgutredning for jernbane på strekningen Fauske-Narvik-Tromsø-Alta-
2725 Lakselv-Kirkenes som del av Nasjonal Transportplan, NTP 2018 – 2029. Ved å starte
2726 planleggingen av en sammenhengende Nord-Norge-bane nå, legger vi forholdene til
2727 rette for å ta i bruk våre ressurser på en bærekraftig måte og for å sikre en grønn
2728 framtid i nord.

2729 **Forslag nr 39**

2730 **Venstre vil ha lyntog over Haukeli**

2731 Forslagstiller: Rogaland Venstre

2732

2733 Måla i «Parisavtalen» vil krevje auka satsing på transportformer som gir redusert
2734 klimautslepp. Venstre vil at det skal utarbeides ein strategi for bygging av
2735 høghastigheitsnett i Norge.

2736

2737 I Europa vert det meste av jernbanenettet planlagt og utbygd slik at det kan nyttast
2738 av høghastighetstog. Venstre meiner at planlegging og bygging av
2739 jernbaneinfrastruktur som ikkje kan nyttast av høghastighetstog er å gå baklengs
2740 inn i framtida. For å sikre at det kan gå kan gå lyntog frå dei ulike deler av landet og
2741 direkte inn på nett som vert bygd ut i Europa, må jernbaneinfrastrukturen i Oslo-
2742 området byggjast slik at denne kan nyttast av lyntog.

2743

2744 Ein strategi for bygging av høghastigheitsnett i Norge, kor også planlegging av
2745 høghastigheits-togbane frå Oslo til Haugesund med arm til Stavanger og Bergen,
2746 må bli ein del av Venstre sine prioriteringar i Nasjonal Transportplan som skal
2747 vedtakast på Stortinget våren 2017.

2748

2749 På Haugalandet ser ein nå at hamnene våre vert bygd ut, og vil få ei sterk rolle i
2750 mottak av gods. Det gir ein miljøgevinst å flytte gods frå veg til sjøs. Men
2751 miljøgevinsten kan bli enda større om ein flytter gods over på bane. Eit
2752 høghastigheitsnett vil gi auka marknader for våre næringsverksemdar som har
2753 produkt som krev rask leveranse.

2754

2755 Me treng i framtida raskare og betre kommunikasjonar både lokalt og regionalt.
2756 Lyntog vil betre miljøet, og redusera utsleppa. Lyntog vil redusere reisetida kraftig,
2757 og bli ein reel konkurrent til fly. For Vestlandsregionen vil og eit slikt nett føre til auka
2758 attraktivitet ved at vi får eit større bo-, arbeids- og kompetanseområde.

2759

2760

2761 **Forslag nr 40**

2762 **Jernbane – fullt og helt, ikke stykkevis og delt!**

2763 Forslagstiller: Telemark, Sør-Trøndelag og Oppland Venstre
2764

2765 For å nå målet om kutt i Norges klimautslipp med 40 % innen 2030, er det nødvendig
2766 å elektrifisere store deler av dagens fly-, bil- og trailertrafikk. Venstre mener en
2767 utbygging av et nasjonalt nett av høyhastighetsbaner for gods- og persontrafikk er
2768 den mest effektive løsningen på denne utfordringen. Da må imidlertid jernbanen
2769 underlegges overordnet og helhetlig planlegging.

2770
2771 Til nå har planlegging og bygging av jernbane skjedd stykkevis og delt, og styrt av
2772 årlige bevilgninger fra Stortinget. Dagens organisering har gitt oss store
2773 vedlikeholdsetterslep, klattvise investeringer og ikke minst stadig større overføring
2774 av gods fra bane til vei. Jernbaneverket har ikke klart å løfte blikket inn i framtida og
2775 169 lokalpolitikere på Stortinget fortsetter å kjempe for en liten klatteinvestering til
2776 sin region både på vei og bane. Resultatet er mange unødvendig dyre investeringer,
2777 men dessverre også direkte feilinvesteringer. F.eks. bygges ikke IC-strekningene ut
2778 med en standard som muliggjør senere innlemmelse i et fremtidig høyfartsnett.

2779
2780 Manglende kapasitet i jernbanenettet fører til et sterkt press for å bygge ut
2781 stamvegnettet for å få fram gods, mens behovet for en tredje rullebane på
2782 Gardermoen skyldes manglende utbygging av moderne jernbanestrekninger. Dette
2783 kan ikke fortsette! Helhetlige og fremtidsrettede løsninger må på plass og Venstre
2784 går foran i arbeidet for utbygging av et nasjonalt nett av høyhastighetsbaner for
2785 gods- og persontrafikk og vi oppfordrer til et bredt samarbeid for snarest mulig
2786 realisering.

2787
2788 Dette vil styrke norsk konkurransevne, nærings- og samfunnsliv og være et sterkt
2789 bidrag til det grønne skiftet. Gjennom utbygging av moderne og konkurransedyktige
2790 høyhastighetsbaner mellom landsdelene og til våre naboland, vil reise- og frakttider
2791 reduseres så kraftig at avstandsulemper nærmest blir opphevet.

2792
2793 Norsk næringsliv har nå andre utfordringer enn for bare få år siden. Vi har ledig
2794 ingeniørkapasitet til planleggingsfasen og vi trenger nye oppdrag etter at
2795 leveransene til Nordsjøen har stoppet opp. Det er heller ikke lenger stor fare for
2796 overoppheting av norsk økonomi om vi nå tar et krafttak for norsk samferdsel. Men
2797 det er vesentlig for kommende generasjoner at vi satser riktig.

2798
2799 Venstre vil derfor:

- 2800
- 2801 • Starte planlegging og utbygging av høyhastighetsbaner i flerbrukskonsept mellom
  - 2802 de største byene i Norge og utlandet
  - 2803 • Stoppe utbygging av en tredje rullebane på Gardermoen inntil videre
  - 2804 • Finansierte viktig nasjonal infrastruktur med avkastningen fra Statens Pensjonsfond

- 2805 Utland slik intensjonen med fondet var
- 2806 • Vurdere om modeller for overordnet samferdselsplanlegging fra våre naboland
- 2807 Sverige og Finland også kan brukes i Norge
- 2808 • At bygging av høyhastighetsnett i Norge må bli en del av Nasjonal Transportplan
- 2809 som vedtas av Stortinget våren 2017
- 2810 Begrunnelse:
- 2811 Fagetatene for veg- og lufttransport har lagt fram planer om store
- 2812 kapasitetsutvidelser i forbindelse med rullering av NTP, mens jernbaneløpene fortsatt
- 2813 har hovedfokus på å vedlikeholde utrangerte baner. Hovedpulsårene i norsk
- 2814 samferdsel må sees i sammenheng. Utvidelse av kapasitet på bane vil f.eks redusere
- 2815 behovet for utvidelse av kapasitet på veg eller lufttransport. Det er viktig å få denne
- 2816 helhetlige tenkningen inn i norsk samferdselspolitikk og slutte med de evinnelige
- 2817 kretsmesterskapene vi ser tendenser til når NTP behandles i Stortinget.
- 2818

2819 Forslag nr 41

2820 **Co2-utslipp fra flytrafikk må ned: • AVINOR må splittes.**
2821 **• Gardermoenes tredje rullebane ligger på Rygge og Torp.**

2822 Forslagstiller: Vestfold Venstre og Østfold Venstre
2823

2824 Venstre mener at statlige monopolselskaper ikke er løsningen på dagens
2825 miljøutfordringer. Samme selskap bør ikke være både supermarked, flyplasser og
2826 luftfartsmyndighet. Vi mener Stortinget har delegert for mye politikk og myndighet
2827 til AVINOR. Venstre ønsker å utrede den svenske modellen som preges av at staten
2828 eier og driver infrastrukturen, mens andre står for varehandelen på flyplassene.
2829 Kontroll- og avgiftsfunksjonen bør også skilles ut. Varehandel må gjerne bidra til
2830 finansiering av flyplasser, men ikke innenfor et monopolsystem.

2831
2832 Venstre mener luftfartspolitik og jernbanepolitikk er to sider av samme sak.
2833 Kapasitetsutfordringer på Gardermoen løses best gjennom en offensiv
2834 jernbanepolitikk og gjennom utnyttelse av eksisterende infrastruktur på Rygge og
2835 Torp.

2836
2837 Venstre mener at Paris-avtalen må prege norsk luftfartspolitik. Derfor vil vi styrke
2838 incentivordningene for en fossilfri luftfart.
2839

2840 Venstre vil:

2841 1. Satse på jernbane og flytte flytrafikk fra luft til bane.

2842
2843 2. Ha en nasjonal Co2-avgift og jobbe internasjonalt for innføring av en global Co2-
2844 avgift

2845
2846 3. Fortsette å styrke incentivordningene for overgang til fossilfritt drivstoff i
2847 luftfarten.

2848
2849 4. Ikke bygge ut tredje rullebane på Gardermoen.

2850
2851 5. Utnytte dagens infrastruktur på Rygge og Torp isteden for å bygge ut
2852 Gardermoen.

2853
2854 6. I forbindelse med NTP-prosessen, utrede hvordan man bør skille ut kontroll- og
2855 avgiftsfunksjonen i AVINOR i en egen virksomhet.

2856 Begrunnelse:

2857 Forslaget er en forlengelse av tidligere LM-uttalelse om tredje rullebane på
2858 Gardermoen. Ideologisk er det viktig å synliggjøre at Venstre mener markedskrefter
2859 er et nyttig verktøy i miljøpolitikken. Systemkritikk av gammeldagse statlige

LM-10

2860 strukturer er viktig. Politikk bør utøves i Stortingssalen og ikke i AVINOR. Forslaget
2861 kommer fra landsmøtets vertsfylke sammen med Østfold. I disse fylkene er det
2862 særlig viktig at Venstre tydeliggjør at målet både er reduserte utslipp og trygging av
2863 arbeidsplasser. Forslaget er et kinderegg: miljø, samferdsel og næringsliv. Forslaget er
2864 aktuelt og er egnet til å synliggjøre viktige verdier for partiet. Forslaget har støtte fra
2865 en rekke fylkeslag.

2866

2867 Forslag nr 42

2868 **Staten må ta 80% av investeringskostnadene for store**
2869 **kollektivprosjekter i storbyene!**

2870 Forslagstiller: Storbynettverket
2871

2872 Storbyene i Norge fortsetter å vokse i stort tempo. Alle de største byregionene
2873 forventer rekordvekst i antall innbyggere også i årene som kommer. Dette stiller
2874 storbyregionene overfor store utfordringer både når det gjelder areal og transport.
2875 Velfungerende storbyregioner er viktig for norsk konkurranseevne, for innovasjon og
2876 nyskaping.

2877
2878 Grønne og miljøvennlige byer basert på energieffektive bygg, transport uten
2879 klimautslipp og tilgang på grønne rekreasjonsarealer gir bedre livskvalitet, lavere
2880 utslipp og bedre ressursutnyttelse. Venstre mener Norge skal utvikle modeller for
2881 hvordan byer og tettsteder som helhet kan ha nullutslipp – eller til og med positive
2882 klimaregnskap – i samspill mellom næringsliv, FoU-miljøer og lokalsamfunn. Venstre
2883 vil at vi innen 2025 stenger bykjerner og andre områder hvor det bor mange
2884 mennesker for alle kjøretøy som ikke går på miljøvennlig drivstoff, helst nullutslipp.

2885
2886 Gjennom høye miljø- og klimakrav og smarte innkjøp for byutvikling skal vi stimulere
2887 til at teknologi for grønne byer og grønn transport blir en norsk eksportnæring. Et av
2888 de viktigste grepene for å redusere behovet for transport, er å utvikle gode bymiljø
2889 som gjør det attraktivt å bo og leve bymessig. Venstre vil stimulere til mer helhetlige
2890 grep i arealplanlegginga, som gir bedre arealutnyttelse, sikrer natur og dyrkamark, og
2891 som vektlegger arkitektoniske kvaliteter ved bybebyggelsen.

2892
2893 Et viktig grep for å skape attraktive bymiljøer er å sørge for et fungerende
2894 kollektivsystem i og rundt de store byene. De nødvendige investeringene i byene er
2895 for store for kommunene og fylkeskommunene å bære kostnaden av alene. Staten
2896 tar 100% finansieringsansvar for infrastruktur mellom regionene og mellom de store
2897 byene, men det er fremdeles et kommunalt/fylkeskommunalt ansvar å finansiere
2898 store infrastrukturinvesteringer i storbyene. De største infrastrukturprosjektene i
2899 byene er avgjørende også for transport og arealutnytting i regionene rundt byene, og
2900 for at Norge skal lykkes med den grønne omstillingen.

2901
2902
2903 Venstre mener derfor:
2904 At staten skal dekke 80 % av de store kollektivinvesteringene i storbyene
2905 Ved 80% statlig finansiering må staten stille strenge krav til bymessig fortetting i
2906 de områdene som omfattes av investeringene.
2907 At bymiljøavtalene styrkes, deriblant finansieringen av sykkelveinett

2908

LM-10

2909

2910 Forslag nr 43

2911 **Bygg en miljøvennlig transportløsning - fullfør InterCity**
2912 **(IC)-satsingen nå**

2913 Forslagstiller: Vestfold Venstre
2914

2915 Transportetatens forslag til ny nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2018 –
2916 2029 er lagt fram. En plan som totalt sett viser en positiv satsting sett fra miljøets
2917 side.

2918 I løpet av våren 2017 skal hele Nasjonal transportplan til politisk behandling i
2919 Stortinget. Da kommer Venstre, som et tydelig miljøparti, til å sette sine krav til at
2920 jernbane er fremtidens transportmiddel, både for lang- og kortdistanse. En moderne
2921 dobbeltsporet IC-bane vil gi et langt bedre tilbud for gjennomgangstrafikken fra og
2922 til øvrige landsdeler, som for eksempel en ny Sørvestbane med utgangspunkt i en
2923 fullført moderne Vestfoldbane. Det gjør at flere kan velge tog foran bil eller fly.

2924
2925 Konseptvalgutredningen (KVU) for ny Grenlandsbane er i sin slutfase. Dette vil være
2926 en genistrek ettersom påkoblingen mellom Sørlandsbane og Vestfoldbane også er på
2927 kartet. Med ett vil reisetiden mellom landsdelene kuttes med timer. En slik videre
2928 satsing sørvestover gjennom Agderfylkene og Rogaland vil gjøre jernbanen virkelig
2929 konkurransedyktig mot flyet når det gjelder reisetid. Med en slik satsning blir
2930 reisetiden med tog mellom Oslo og henholdsvis Kristiansand og Stavanger 2t 15 min
2931 og 3t 35 min.

2932
2933 Jernbanesatsingen med fullt utbygd IC kan i følge Jernbaneverket stå ferdig innen
2934 2028. Det framlagte NTP-forslaget mangler midler til en slik fullføring hvilket gjør at
2935 utviklingen rundt den fremtidige banen stopper opp, både for næringsliv, kommunal
2936 planlegging og boligkjøpere.

2937 Tiden er overmoden for å komme opp med nye finansieringsmodeller og organisering
2938 av jernbaneprosjekter i denne størrelsen. På samme måte som det statlige
2939 utbyggingsselskapet Nye Veier AS så dagens lys i år, vil også en modell med Nye
2940 Baner AS kunne bli et instrument for større jernbaneinvesteringer.

2941
2942 Venstre vil igjen være garantisten for en moderne og fremtidsrettet
2943 jernbaneutbygging. Vi mener at de vedtak som ble gjort ved forrige NTP-behandling,
2944 skal ha den samme gyldighet når Stortinget våren 2017 behandler transportplanen
2945 for neste 12 års periode. Sats videre på en fullførelse av IC-satsingen. Få både den
2946 økende gods- og persontrafikken inn på et fremtidsrettet miljøspor - jernbanen!

2947

2948

2949 **Forslag nr 44**

2950 **Bruk kapitalen der den trengs**

2951 Forslagstiller: Anders Wengen

2952

2953 I lys av det grønne skiftet og en lang rekke store, krevende omstillingsprosesser har
2954 igjen behovet for risikokapital for vekstbedrifter i tidlig fase meldt seg. Skal vi få til
2955 innovasjonen og nyskapingen vi trenger, må det offentlige komme på banen med
2956 effektive og kapitalsterke ordninger. Venstre har vært en sterk pådriver for å få på
2957 plass bedre ordninger for gründere og skal ha æren for flere av de nye
2958 finansieringsordningene som kommet de siste årene, blant annet et presåkornsfond.
2959 Dette er tiltak som virker – nå må ambisjonene jekkes opp.

2960

2961 Utfordringen i Norge er ikke at det ikke finnes tilstrekkelig kapital fra det offentlige i
2962 markedet. Problemet er at kapitalen er plassert feil. Et godt eksempel er fondet
2963 Argentum der Norge eier ca. 1/3 av en kapital på ca. 20 milliarder. Fondet skulle være
2964 et tidligfasefond, men har siden oppstarten vist at det ikke evner å oppfylle sitt
2965 mandat. I stedet for å bidra med midler i tidligfase, går fondet inn med midler i senere
2966 faser der risikoen er mindre og behovet for statlige insentiver er nærmest ikke-
2967 eksisterende. Staten har ca. 7 milliarder kroner i dette fondet, penger som kan og bør
2968 brukes det det virkelig trengs, for gründere i tidlig fase.

2969

2970 Venstre vil:

2971 - Selge statens eierandel i Argentum

2972 - Bruke kapitalen til å få på plass gode ordninger for tidligfase finansiering for

2973 selskap med stort vekstpotensial.

2974

2975

2976 **Forslag nr 45**

2977 **En spennende framtid med delingsøkonomi**

2978 Forslagstiller: Oslo Venstre
2979

2980 Delingsøkonomien gjør tilgangen til produkter, tjenester og kompetanse enklere, ved
2981 å forkorte veien mellom den som tilbyr og den som etterspør. Dette effektiviserer
2982 samhandelen mellom mennesker som følge av moderne teknologi. Venstre mener at
2983 innovasjonen og de nye løsningene som de digitale tilkoblingsstrukturene tilbyr, er
2984 svært spennende.

2985 Sømløs tilknytting mellom kunde og leverandør er en av vår tids viktigste
2986 økonomiske endringer. Informasjonsteknologi knytter oss tettere sammen og lar oss
2987 utnytte ressursene bedre, til fordel for alle. Ved å dele ressursene våre kan vi
2988 redusere ressurslitasje, klimagassutslipp og kostnader. Delingsøkonomien lar folk
2989 benytte seg av goder de ellers ikke har råd til selv, eller ikke har noen
2990 langtidinteresse av å eie. Vi har nå en mulighet til å øke fleksibiliteten,
2991 uavhengigheten og tilgangen på en rekke varer og tjenester, og det er en mulighet
2992 Venstre ønsker å gripe.

2993 Fremveksten av digitale delingsløsninger for varer og tjenester utfordrer bestående
2994 strukturer for regulering, skattelegging og tradisjonelle arbeidslivsorganiseringer. I
2995 tillegg oppstår nye problemstillinger knyttet til forbrukerrettigheter, sikkerhet og
2996 ansvarsfordeling. Hvilket ansvar tilbydere og formidlingstjenester har, må reguleres.
2997 Trygghet for forbrukere er vesentlig for at nye tjenester skal kunne lykkes i markedet
2998 på sikt, fordi markedet er avhengig av tillit.

2999 Selskap som tilbyr kobling mellom tilbyder og konsument, må skattlegges på likt
3000 grunnlag som annet tradisjonelt næringsliv. Det trengs internasjonale løsninger på
3001 internasjonale problemer, og Venstre mener Norge må ta del i utviklingen av
3002 internasjonale skatteordninger, slik som EUs Common Consolidated Corporate Tax
3003 Base (CCCTB). Det må også utvikles enkle måter for den enkelte tilbyder å
3004 innrapportere regnskapstall til Skatteetaten, for eksempel gjennom i app-
3005 innsending.

3006 Mange har også påpekt faren for pulverisering av arbeiderrettigheter når flere går fra
3007 tradisjonelle ansettelsesforhold til å operere som freelancere i en ny digital økonomi.
3008 Venstre er tilhengere av et godt organisert arbeidsliv, og mener det bør tas initiativ
3009 til å finne gode løsninger for blant annet sykelønn, pensjonssparing og
3010 velferdspremisjoner også for freelancerne. Det er problematisk at gründere og
3011 freelancere ikke har de samme rettighetene som vanlige arbeidstakere, selv om
3012 begge gruppene er forpliktet til å betale skatt.

3013 En av de mest omtalte tilbyderne av digitale delingsløsninger er selskapet Uber, som
3014 lar bileiere bruke sin egen bil til å transportere kunder. Det er viktig at Uber-sjåfører

3015 har et avklart grunnlag for sin virksomhet, og Venstre ønsker å gjennomgå
3016 regelverket for persontransport. Per nå kan likevel ikke de nye tilbyderne av
3017 persontransport oppfylle alle de kommunale oppgavene som taxinæringen gjør.
3018 Derfor er det viktig at kommunene og fylkeskommunene fortsatt anerkjenner
3019 viktigheten av gode avtaler med tradisjonelle persontransportører for å oppfylle
3020 disse.

3021 Venstre vil:

- 3022 • Stille seg grunnleggende positivt til innovasjon i markedet gjennom delingsløsninger
- 3023 • Utrede hvordan skatteleggingen av digitale delingsaktører skal foregå, i tett
- 3024 samarbeid med EU og andre internasjonale skatteaktører.
- 3025 • Gå gjennom reguleringene for utleie av personlige eiendeler og tjenester, som bolig,
- 3026 bil og arbeidskraft med sikte på å finne bærekraftige, trygge løsninger som tillater
- 3027 nåværende og fremtidige delingsøkonomiske samarbeidsstrukturer.
- 3028 • Utrede løsninger for å ivareta og forbedre rettighetene til freelancere og gründere.

3029

3030

3031 **Forslag nr 46**

3032 **Et arbeidsliv for framtida**

3033 Forslagstiller: Sør-Trøndelag Venstre

3034

3035 Dagens arbeidsmarked står overfor store utfordringer. Internasjonalisering og
3036 økende grad av mobilitet blant arbeidstakergrupper har også bidratt til tiltakende
3037 arbeidslivskriminalitet og bruk av svart arbeid, rovdrift på ansatte og usikre
3038 arbeidsforhold. I arbeidet mot arbeidslivskriminalitet står partene i arbeidslivet
3039 samlet for å finne tiltak som virker. Den norske arbeidslivsmodellen vil være
3040 avgjørende for gode løsninger på dagens utfordringer.

3041

3042 Den norske modellen har vist seg å være et effektivt og positivt virkemiddel i en
3043 virkelighet preget av interessekonflikter mellom ulike hensyn i arbeidslivet. Modellen
3044 har bidratt til at partene i arbeidslivet finner gode løsninger i fellesskap, høy grad av
3045 tillit og medarbeiderinvolvering.

3046 Norge vil stå sterkere i den globale konkurransen dersom vi bevarer våre fortrinn i
3047 den norske arbeidslivskulturen med selvgående arbeidstakere, en flat maktstruktur
3048 der tillit og felles løsninger bidrar til høyere effektivitet, færre konflikter og færre feil.

3049

3050 Hovedavtalen, den norske arbeidslivsmodellens grunnlov, så dagens lys i 1935. Den la
3051 Venstres arbeidsfredslinje til grunn og innebar et historisk kompromiss mellom arbeid
3052 og kapital som ingen av de etablerte partiene forutsett tidligere. Motstanden var å
3053 finne både hos det radikalisererte Arbeiderpartiet, som anført av Martin Tranmæl
3054 avviste «ethvert klassesamarbeid», og hos de borgerlige, som ønsket konfrontasjon
3055 og «arbeidsfrihet». Hovedavtalen har sikret Norge både effektiv produksjon og et
3056 velorganisert arbeidsliv.

3057

3058 Etter initiativ fra partene i arbeidslivet la regjeringa i fjor fram en strategi mot
3059 arbeidslivskriminalitet. Det ble også opprettet tre sentre mot arbeidslivskriminalitet i
3060 henholdsvis Oslo, Stavanger og Bergen, hvor flere offentlige etater samlokaliseres i
3061 arbeidet mot useriøse aktører. Tilbakemeldinger tyder på at tiltaket har gitt effekt.

3062

3063 Vårt utgangspunkt må være at det skal være lett å følge lover og regler, og vanskelig
3064 å være kriminell. Bedre innsyn i arbeids- og kontraktsforhold vil styrke seriøse
3065 bedrifiers situasjon.

3066

3067 Det er viktig at trepartssamarbeidet ikke bidrar til å øke skillene mellom dem som er
3068 utenfor og dem som er innenfor avtalesystemet. Samtidig er partsmodellen
3069 avgjørende for å komme dagens utfordringer i arbeidsmarkedet til livs. Utfordringene
3070 kan bare løses i fellesskap. Det er en utfordring at stadig færre organiserer seg. Det
3071 svekker potensielt partsmodellen, og det er en politisk oppgave å bidra til et
3072 organisert arbeidsliv. Samtidig har partene i arbeidslivet et gjensidig arbeid for å
3073 sørge for at folk som i dag faller utenfor, i større grad omfattes av ordninger som
3074 partene forhandler fram.

3075 Venstre vil:

3076

3077 - Forsterke innsatsen mot arbeidskriminalitet i tett samarbeid med partene i
3078 arbeidslivet og myndighetene.

3079 - Spesielt forsterke innsatsen i byggenæringa for å styrke seriøse aktører og
3080 forsterke respekten for kompetent fagarbeid.

3081 **Forslag nr 47**

3082 **Mulighetenes marked**

3083 Forslagstiller: Hordaland Venstre

3084

3085 Vestlandet opplever den høyeste arbeidsledigheten på over 20 år, mens
3086 ringvirkningene i resten av landet dempes av en svak kronekurs. Fallet i oljeprisen
3087 viser tydelig at deler av næringslivet på fastlandet er avhengig av høye investeringer
3088 på kontinentalsokkelen. Tiden er preget av hyppige pressemeldinger om oppsigelser,
3089 supplybåter i opplag og synkende boligpriser i oljehovedstaden Stavanger. 38.000
3090 jobber innen oljen har forsvunnet allerede, mens 12.000 flere arbeidsplasser er ventet
3091 å forsvinne i 2016 og 2017. Med ringvirkninger er det i ferd med å forsvinne
3092 ytterligere 30.000 arbeidsplasser også utenfor den direkte petroleumsrelaterte
3093 virksomheten og de direkte berørte områdene.

3094

3095 Løsningen er imidlertid ikke å erstatte tapte arbeidsplasser med nye arbeidsplasser
3096 innenfor petroleumssektoren. Norge har gode fortrinn med rike naturressurser, høy
3097 kompetanse i arbeidsstyrken, teknologiske løsninger og innovative bedrifter.
3098 Løsningen er å bruke den høykompetente arbeidskraften som nå mister jobben i et
3099 grønt skifte og til å skape nye bedrifter og arbeidsplasser der hvor de gamle
3100 forsvinner. Venstre krever at det settes inn tiltak som gjør det enklere og mer
3101 attraktivt å starte en ny bedrift. Det offentlige må bidra til å skape mulighetens
3102 marked.

3103

3104 Vår tid er preget av teknologiske endringer som skjer hurtigere enn noen gang
3105 tidligere. Derfor er et nyskapende, omstillingsvillig næringsliv en forutsetning for å
3106 sikre arbeidsplasser og velferd i framtiden. Det offentlige sin rolle er å legge til rette
3107 for utvikling av eksisterende bedrifter og stimulere til at nye bedrifter blir skapt.

3108

3109 Venstre har tidligere lansert 25 tiltak for å få 25 000 nye bedrifter. De gjenværende
3110 av disse tiltakene bør innføres hurtig mens mulighetene fremdeles står åpne og
3111 ringvirkningene av oljenedturen ikke har blitt for store. Det haster med å få flere nye
3112 arbeidsplasser før dagens ledighet går over i langtidsledighet og større
3113 ungdomsledighet med de konsekvenser det har.

3114

3115 Venstres 25 tiltak for 25 000 nye bedrifter

3116 1. Fjerne arbeidsgiveravgiften de tre første årene for nystartede bedrifter med
3117 mindre enn fem ansatte.

- 3118 2. Innføre et minstefradrag på 100 000 kroner for alle selvstendig næringsdrivende
3119 som et alternativ til fradrag for faktiske kostnader.
- 3120 3. Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter knyttet til egen sykdom
3121 og pensjon.
- 3122 4. Utvide (minimum doble) ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet
3123 mot vekstbedrifter.
- 3124 5. Heve grensene for rett til én årlig rapporterings- og innbetalingstermin for mva.
3125 6. Endre regelverket for innbetaling av forskuddsskatt for selvstendig
3126 næringsdrivende slik at skatt betales inn etterskuddsvis per kvartal og ikke
3127 forskuddsvis slik regelverket er i dag.
- 3128 7. Gjennomføre en forenkling og modernisering av aksjeloven hvor «småbedrifter» blir
3129 en egen juridisk enhet med langt færre regler og reguleringer enn store bedrifter og
3130 aksjeselskap.
- 3131 8. Styrke SkatteFunn-ordningen og gjeninnføre støtte til ulønnet forskningsinnsats.
3132 9. Forenkle all innrapportering slik at all statistikk fra bedriften kan leveres på ett
3133 sted.
- 3134 10. Fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger og øke lærlingtilskuddet.
3135 11. Innføre en KapitalFUNN-ordning som innebærer at det gis et skattefradrag på
3136 inntil 20 prosent/500 000 kroner for langsiktige investeringer (minimum 3 år) i
3137 nystartede bedrifter.
- 3138 12. Innføre en forhåndskvalifisering av investorer, såkalte forretningsengler. Et
3139 nystartet selskap som får en sertifisert investor til å gå inn i selskapet, får
3140 automatisk stipend som er likt 100 % av investert sum, inntil kr 1,5 millioner.
- 3141 13. Øke de landsdekkende innovasjonslånordningene gjennom Innovasjon Norge til 1
3142 mrd. per år.
- 3143 14. Redusere selskapsskatten til et nivå som er konkurransedyktig sammenlignet
3144 med våre naboland.
- 3145 15. Øke pre-sårnfondordningen til minimum 100 mill. kroner.
- 3146 16. Innføre EUs forordning om nye kapitalkrav som stimulerer bankene til å yte
3147 kreditt til små og mellomstore bedrifter.
- 3148 17. Endre mandat og oppgaver for Innovasjon Norge, Siva og Argentum slik at grønne
3149 vekstkraftige bedrifter, gründere og klyngeprogram prioriteres (foran alt annet).
- 3150 18. Øke avskrivningssatsene.
- 3151 19. Innføre direkte fradragføring for FoU-kostnader.
- 3152 20. (Gjen)innføre skattefrie avsetninger i fond for enkeltpersonforetak.
- 3153 21. Styrke næringsrettet forskning med minimum 250 mill. årlig. Særlig styrke
3154 forskningsrådets program for å bringe forskningsresultater fram til markedet,
3155 FORNY2020/TTO og BiA – Brukerstyrt innovasjonsarena.
- 3156 22. Etablere en ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser som gir
3157 offentlige virksomheter anledning til å søke om ekstraordinære midler for å foreta
3158 særlig krevende innovative innkjøp.
- 3159 23. Få på plass et nasjonalt Regelråd slik Stortinget har bestemt i løpet av høsten
3160 2015.
- 3161 24. Styrke SIVAs inkubatorsatsing med minimum 75 mill. kroner årlig.
- 3162 25. Utarbeide en brukerveiledning for offentlig-privat innovasjonssamarbeid, spesielt
3163 tilrettelagt for tjenesteinnovasjon i små- og mellomstore bedrifter.

LM-10

3164 Begrunnelse:

3165 Det er svært viktig at Venstre har fokus på hva som skjer på Vestlandet og de
3166 mulighetene denne omstillingen medfører. Om folk er redd for jobbene og
3167 privatøkonomien sin, så vil deres bekymring for miljøet og andre viktige saker settes
3168 i annen rekke.

3169

3170 **Forslag nr 48**

3171 **Et bærekraftig landbruk**

3172 Forslagstiller: Nordstrand Venstre, Nordre Aker Venstre, Søndre Nordstrand Venstre,
3173 Frogner Venstre

3174

3175 Kraftfôr er en bærebjelke i den norske matproduksjonen. Kraftfôrandelen i den
3176 norske melkekuas diett har i de ti siste åre økt fra 38 % til 44 %. Samtidig går
3177 andelen norske råvarer i kraftfôret ned. Til sammenligning hentes i dag kun mellom
3178 fem og ti prosent av maten til ku, sau og geit fra beite. Biologien har gjort det slik at
3179 det kun er disse dyrene som kan utnytte de enorme beiteressursene Norge har og
3180 videre omsette dette til menneskemat, men kraftfôr er blitt så billig at det ikke
3181 lenger er lønnsomt for bonden å sende dyrene på beite. Dette er bare logisk når
3182 visjonen er en videre intensivering av matproduksjonen.

3183

3184 Kraftfôr i moderate mengder er nødvendig, men produksjonen må gjøres bærekraftig.
3185 I dag er soya fra Brasil en avgjørende bestanddel i norsk kraftfôr. Dyrkingen av soya
3186 er alene skyld i en tredjedel av reduksjonen av regnskogen i Brasil. Vår lokale
3187 matproduksjon er dermed i stor grad med på å redusere regnskogareal samtidig med
3188 at Norges kulturlandskap gror igjen.

3189

3190 I arbeidet mot et nullutslippssamfunn er det viktig å ikke glemme at også måten vi
3191 forvalter og utnytter jordas ressurser på er avgjørende for vår felles framtid. Kua
3192 produserer riktignok noe mer klimagass jo mer gress hun eter, men en gressdiett vil
3193 frigjøre ressurser som i dag benyttes til kraftfôrproduksjon. Slik kan disse utnyttes
3194 på en bedre og mer direkte måte for å brødfø verdens befolkning med trygg og sikker
3195 mat framover.

3196

3197 Kjøtt og melk fra beitende dyr har en sunnere fettsyresammensetning og et høyere
3198 innhold av Omega 3. Produkter fra beitedyr har i følge forskning en målbar effekt på
3199 vår helse, slik at en overgang til mer beite også er bra i et folkehelseperspektiv.

3200

3201 Venstre mener:

3202

3203 • At subsidiene til landbruket skal rettes mot bønder som tar i bruk utmarken, sender
3204 dyrene på beite og opprettholder norske kulturlandskap.

3205 • At det må lønne seg for bonden å fôre gressetende husdyr på gress.

3206 • At større andel av kraftfôret må produseres på lokale råvarer.

3207

3208

3209 **Forslag nr 49**

3210 **Skogen i det grønne skiftet**

3211 Forslagstiller: Hedmark Venstre

3212

3213

3214 Venstre vil innlemme en offensiv satsing på skog i regjeringens kommende
3215 Bioøkonomistrategi. En samlet skognæring står bak en ambisjon om
3216 omsetningsvekst til 180 milliarder kroner bransjen innen 2045. Venstre stiller seg bak
3217 denne ambisjonen, og vil legge til rette for langsiktige rammevilkår for næringen i
3218 årene framover som gjør det mulig å nå målet - og for at norsk næringsliv kan være i
3219 front internasjonalt på innovativ bruk av biomasse fra skogen i bygninger,
3220 energiforsyning og produksjonsprosesser.

3221

3222 Biodrivstoff vært sertifisert for bruk i sivil luftart siden 2009. Ved å ta
3223 sidestrømmene fra produksjon av bygningsmaterialer og biokjemikalier for å lage
3224 drivstoff til fly og/eller andre kjøretøy, bidrar man både til bedre ressursutnyttelse av
3225 skogen og til å skape lønnsomhet i hele verdikjeden i industrien. Det er konkrete
3226 industrielle norske initiativ for produksjon av biodrivstoff i dag.

3227

3228 Venstre vil:

- 3229 - Støtte ambisiøse prosjekter som kommersialiserer forskning på nye grønne
- 3230 produkter fra skog.
- 3231 - Satse på kompetanseklynger og sentre for fremragende forskning som er naturlige
- 3232 startpunkter for fremtidig vekst i svært kompetansekrevende næringer. Dette er
- 3233 viktig for at Norge ikke bare blir råvareleverandør for fremtidens bærekraftige
- 3234 produkter fra skogen.
- 3235 - satse på videreforedling og industrialisering av skog, med minimale
- 3236 transportbehov. Mer gods må i fremtiden fraktes på jernbane og båt.
- 3237 - ha en avgifts- og incentivpolitikk som gjør fornybare produkter billigere enn fossile
- 3238 konkurrenter. Offentlige innkjøpsordninger må brukes aktivt.
- 3239 - ha langsiktige og forutsigbare rammevilkår for investeringer innen bioøkonomien
- 3240 og en konkretisering av hvordan det skal kanaliseres mer statlige penger til
- 3241 investeringer og risikoavlastning innen biosektoren generelt og skognæringen
- 3242 spesielt.

3243

3244

3245 **Forslag nr 50**

3246 **Arbeid til alle**

3247 Forslagstiller: Norges Unge Venstre

3248

3249 Vi står i dag overfor den mest dramatiske arbeidsledighetssituasjonen på lang tid. I
3250 de tre siste månedene av 2015 var 4,5 prosent av arbeidsstyrken på jakt etter nytt
3251 arbeid. På samme tid er det fortsatt en betydelig andel av befolkningen som står helt
3252 utenfor arbeidslivet. Når oljeindustriens utsikter på samme tid fortsatt er uvanlig
3253 dystre, er det liten tvil om at det kreves mer langsiktige og dyptgående tiltak enn
3254 høyere oljepegebruk for å møte disse utfordringene.

3255

3256 For å bidra til at flere kommer raskt tilbake i arbeid mener Venstre at tiden er inne for
3257 å se på hvordan arbeidsledighetstrygden er utformet. I dag har en rett på 62,4
3258 prosent av inntektsgrunnlaget opp til 6G i dagpenger i enten ett eller to år, avhengig
3259 av hvor mye en tjente før en ble arbeidsledig. Om en hadde økt satsen den første
3260 tiden av arbeidsledigheten er det grunn til å tro at det ville bidratt til å få flere
3261 tilbake i arbeid tidligere. Forskning fra Frisch-senteret har for eksempel vist at at
3262 andelen som finner arbeid øker betydelig i den siste måneden før trygdeperioden går
3263 ut, selv om en annen trygdeordning følger. Derfor ønsker Venstre at en øker satsen
3264 for dagpenger til 80 prosent de første tre månedene.

3265

3266 Samtidig som motivasjonen til å finne seg arbeid styrkes, vil en slik innretning også i
3267 større grad forsikre arbeidstakere mot et uventet fall i inntekten, med de
3268 likviditetsutfordringene det innebærer. Forhåpentligvis vil den også føre til at færre
3269 velger "helseveien" til NAV, og slik havner i et spor som leder til passivitet fremfor
3270 aktivitet.

3271

3272 En smartere innretning av arbeidsledighetstryggen kan ikke bare stimulere til flere i
3273 arbeid, men også føre til mer nyskaping og flere bedriftsetableringer. Erfaring fra
3274 Frankrike viser at å la arbeidsledige som starter egne bedrifter beholde retten til
3275 dagpenger de første årene av bedriftens levetid kan bidra til fremveksten av flere
3276 lønnsomme bedrifter. Gründerne får da mulighet til å motta dagpenger igjen, skulle
3277 bedriften enten gå konkurs eller ha lavere inntjening enn hva en har rett på i
3278 dagpenger. Venstre tror at lignende regler i Norge kan ta bort deler av
3279 nedsiderisikoen ved å starte bedrift og styrke etableringen av nye bedrifter, særlig i
3280 en tid med mange arbeidsledige med kompetanse innen IT og ingeniørfag.

3281

3282 Også på skattesiden er det mulig å tenke nytt. Ordninger hvor en gir støtte til
3283 arbeidstakere for å være i inntektbringende arbeid, såkalte jobbskattefradrag, har i
3284 land som Sverige og USA vist seg som svært effektive når målet er å få flere i arbeid.
3285 Ved å senke den reelle marginalsatten gjør jobbskattefradrag det mer lønnsomt å
3286 arbeide, noe som særlig har effekt for dem med lavt inntekspotensial. Venstre
3287 mener derfor at det må utredes ulike modeller for jobbskattefradrag, slik at den som
3288 passer best for norske forhold kan innføres.

- 3289
- 3290 Et annet aktuelt virkemiddel for å få flere av dem med lavt inntektspotensial ut i
- 3291 jobb er å myke opp regelverket for allmenngjorte tariffavtaler. I de bransjene hvor
- 3292 tariffavtalen er allmenngjort, for det meste lavinntektsbransjer, er det skapt en
- 3293 rigiditet hvor dem som er innenfor får godt betalt, mens dem som arbeidsgiverne av
- 3294 ulike grunner ikke kan tilby tarifflønn skyves over på trygdeytelser. Denne negative
- 3295 effekten kan en bøte på ved å la personer som har stått lenge utenfor arbeidslivet
- 3296 og nyankomne flyktninger få jobbe for en lavere lønn de første årene, med forbehold
- 3297 at det kun gjelder de første årene av en fast ansettelse. Derfor mener Venstre at
- 3298 også en ordning med innslutingslønn bør vurderes.
- 3299 Venstre vil:
- 3300
- 3301 • Øke satsen for dagpenger de første tre månedene til 80 prosent
- 3302
- 3303 • La arbeidsledige som starter egen bedrift få beholde retten til dagpenger i tre år,
- 3304 etter fransk modell
- 3305
- 3306 • Utrede modeller for jobbskattefradrag, og innføre den mest hensiktsmessige
- 3307
- 3308 • Åpne for innslutingslønn for nyankomne flyktninger og personer som har stått lenge
- 3309 utenfor arbeidslivet
- 3310
- 3311

3312 **Forslag nr 51**

3313 **Naturressursene tilhører folket**

3314 Forslagstiller: Akershus Venstre

3315

3316 Stortingets vedtak om hjemfallsrett for vannfall i 1909 var første skritt i å sikre at
3317 verdien av naturressursene skulle tilhøre det norske folket. Det er nå på tide at det
3318 blir igangsatt en bred vurdering av hvordan ikke bare olje, gass og
3319 elektrisitetsproduksjon kan ha en naturressursskatt, men også fiskeressursene,
3320 oppdrettsrettigheter, radiofrekvenser og andre statlige tildelte monopoler.

3321

3322 I en tid med ubeskattet lisensinntekter fra «delingsøkonomien», og internasjonal
3323 skattekonkurransen må skattegrunnlaget utvides til å inkludere ubeskattet
3324 grunnrente på naturressurser og naturlige monopoler. Med en selskapsskatt på vei
3325 ned mot 22% , og mulig ubeskattet utbytte til utenlandske aksjonærer må
3326 skattegrunnlaget utvides.

3327

3328 Den eksisterende fiskerireguleringen (kvoter, landingsplikt, osv) er utviklet med basis
3329 i forrige århundres fiskeristruktur, hvor landingsanlegg lå i ro-avstand fra
3330 fiskefeltene. Fiskerireguleringen åpner ikke opp for nødvendig strukturrasjonalisering
3331 som kan gi mer levedyktige fiskerisamfunn langs kysten, samt øke velferden i hele
3332 landet. I dag ødelegges verdiene i en ineffektiv struktur, forsvinner i lommene til
3333 lokale eller nasjonale kvotebaroner eller forsvinner til aksjonærer i Oslo eller utlandet.

3334

3335 Dagens oppdrettsnæring har de siste årene hatt en fantastisk lønnsomhet. Dette
3336 overskuddet er basert på utnyttelse av kystarealer og fjorder som er løyver tildelt av
3337 Staten, og tilfaller selskapshovedkvarter i de store byene og aksjonærer på Kypros
3338 og i Japan. Den lokale verdiskapningen består i arbeidsplasser for å drifte
3339 oppdrettsanleggene. Det har vært foreslått en ressursavgift til kommunen som har
3340 oppdrettsanleggene, men dette er avvist delvis fordi en slik ressursavgift vil kunne
3341 ramme også i tider med lave priser og gi for sterke incentiver til lokal overetablering.

3342

3343 Grunnrenten kan også utvides til områder som mineralutvinning og til
3344 mobiltelefonselskaper, hvor for eksempel Telenor i Norge har hatt et overskudd etter
3345 skatt og avskrivninger på mellom 25 % og 30 % de siste årene.

3346

3347 Grunnrente er en effektiv og velprøvd skattemetode i Norge. I dag er det bare olje-
3348 og gassutvinning og elektrisitetsproduksjon som har grunnrente. Grunnrenten er en
3349 skatt på et selskaps overskudd og kommer i tillegg til skatten på overskudd (i 2016
3350 på 25%).

3351

3352 Fordelen med en grunnrente, framfor produksjonsavgifter, er at grunnrenten ikke
3353 kommer til betaling i år med lave internasjonale ressurspriser (mineraler, fisk, laks,
3354 osv.), eller hvis konkurransen er hard og virksom i løyvemarker. En grunnrente

- 3355 beskatter også oligopoleffekten fra den sterkeste aktøren i et løyvemarked, på en
3356 bedre måte enn en lik ressursavgift for alle aktører, og bidrar dermed til bedre
3357 konkurranse i markedet. Grunnrenten fanger også opp verdiskapningen som ikke
3358 tilhører selskapet, men felleskapet.
3359
- 3360 En grunnrenteinntekt må fordeles mellom storsamfunnet og lokalsamfunnet, slik det
3361 gjøres med dagens grunnrente på elektrisitetsproduksjonen, hvor kraftkommuner får
3362 en betydelig andel av inntektene. Hvor stor del av grunnrenten som skal tilfalle
3363 lokalsamfunnet, og hvor stor del som skal tilfalle storsamfunnet må utredes.
3364
- 3365 For fiskerinæringen må innføringen gjøres gradvis over 10-20 år ved fornyelse av
3366 tidsbegrensede fiskerikvoter og av forskjellige landingsplikter m.m. forbundet med
3367 disse kvotene. Det er nødvendig for å få en gradvis omstilling av fiskerisamfunn
3368 langs kysten. Overgangstiden til grunnrentebeskatning for kystfiskeflåten må
3369 vurderes særskilt. Det er i første rekke hav-trålerne og de større aktørene som bør
3370 omfattes av en grunnrentebeskatning av høsting av fiskeressursene.
3371
- 3372 Venstre vil:
- 3373 - Ha en bred utredning av hvor stor den ubeskattede grunnrenten er i dagens Norge
  - 3374 - Ha en bred utredning som foreslår hvilke naturressurser og monopoler som skal
  - 3375 omfattes av grunnrentebeskatning
  - 3376 - Ha en bred utredning av hvordan grunnrenten best kan beskattes – enten som økt
  - 3377 selskapsskatt, eller som sektorspesifikke avgifter
  - 3378 - Ha en grunnrente- og formue-/eiendomsskatt som gjør at lokalsamfunnene som
  - 3379 berøres av utnyttelse av naturressursene får en andel av grunnrenten.
  - 3380 - Opprettholde prinsippet om tidsbegrensede løyver og kvoter
  - 3381

3382 Forslag nr 52

3383 **Arbeidsplasser med fokus på psykisk helse får gode**
3384 **arbeidsmiljøer og lavt sykefravær**

3385 Forslagstiller: Frogner Venstre og Nordre Aker Venstre (Oslo)

3386

3387 Psykiske plager underkommuniseres i norsk arbeidsliv. Det koster samfunnet store
3388 summer hvert eneste år og utsetter mange mennesker for store lidelser og tap av
3389 livskvalitet. Dagens lovverk på dette område går langt når det gjelder å kartlegge
3390 fysiske og praktiske forhold på arbeidsplassen. Når det gjelder de psykososiale
3391 forholdene og de ansattes psykiske helse er det ofte slikt at arbeidsgiver og
3392 vernetjenesten ikke har den nødvendige kompetansen til å identifisere faresignalene
3393 i en tidlig fase. Tiltakene blir derfor ofte heller ikke optimale. I verste fall kan dette få
3394 fatale følger for den enkelte arbeidstaker som kan gå inn i en lengre sykmeldingsfase
3395 mens arbeidsmiljøet står ribbet tilbake.

3396

3397 Venstre vil derfor at lovgiver skal vurdere å styrke kravene til arbeidsgivers fokus på
3398 psykisk helse både med tanke på informasjon, forebyggende tiltak og
3399 kompetanseheving.

3400

3401

3402 Venstre ønsker at:

3403 - kunnskap om psykisk helse skal inngå i den obligatoriske delen av pensum i
3404 godkjente lærer og lederutdanninger

3405

3406 - arbeidsmiljøloven skal stille tydelige krav om dokumentert opplæring av HMS
3407 ansvarlige/verneombud om psykisk helse herunder forebyggende tiltak og forståelse
3408 av faresignaler ,oppfølging og rehabilitering

3409

3410 - arbeidsmiljøloven skal tydeliggjøre arbeidsgivers ansvar for oppfølging og
3411 tilrettelegging av arbeidsforholdene for ansatte som sliter psykisk.

3412

3413 - alle kommuner skal kunne dokumentere minst ett lavterskeltilbud for personer med
3414 psykiske plager

3415

3416 - at skolehelsetjenesten i kommunene skal styrkes med fagfolk innenfor psykisk
3417 helsevern

3418

3419

3420 **Forslag nr 53**

3421 **Universell livsverdi**

3422 Forslagstiller: Norges Unge Venstre

3423

3424 Venstre holder på en frihetsideologi som bygger på toleranse og likeverd. Alle
3425 mennesker er ulike, men av lik verdi uansett bakgrunn og livsstil. Etthvert menneske
3426 er et mål i seg selv, og ikke et middel for andres vilje. Venstre mener at det samme
3427 bør gjelde for alle livsformer. Derfor bør vi gjøre en innsats for å hindre at nordmenns
3428 handlinger ikke reduserer andre dyrs livsverdi.

3429

3430 Å bevisst utrydde en annen art er kanskje den sterkeste formen for frihetsberøvelse.
3431 Venstre mener at mennesker ikke har rett til å aktivt utrydde andre arter, eller ved
3432 sin kollektive levemåte sørge for at arter på jorda dør ut i et omfang langt over det
3433 normale. Det fører til at både små og store økosystemer risikerer å kollapse, som i
3434 seg selv er uholdbart, sett fra et liberalt standpunkt, uavhengig av hvor sterkt det
3435 berører mennesker. Å drepe ett individ fratår det sitt liv, å utrydde en hel art fratår
3436 alle potensielle etterkommere å i det hele tatt kunne bli født, og fratår arten all
3437 mulighet til å utvikle seg.

3438

3439 Venstre ønsker at alle skapninger skal ha mest mulig frihet til å leve et naturlig og
3440 godt liv. Det fordrer at dyr som holdes i fangenskap kun for å utgjøre en nytte for
3441 mennesker, bør kunne utføre artstypisk atferd, og ha høyest mulig livskvalitet. I
3442 landbruket bør griser kunne bade, grave og være sosiale, mens kuer bør ha mulighet
3443 til å beite året rundt. Også dyr har et sterkt morsinstinkt, og nyfødte dyr i landbruket
3444 bør ikke separeres fra mor rett etter fødsel. Smertevoldende inngrep for tilpasning,
3445 slik som bruk av strøm, bør forbys. Næringer slik som de norske pelsfarmene har i
3446 flere tilfeller dyr som ifølge veterinærforeningen ikke viser artstypisk atferd. Etter at
3447 det har blitt gjort gjentatte forsøk på å forbedre industrien, uten hell, burde industrien
3448 avvikles. Venstre mener at dyrevelferd skal strekke seg over landegrensene. Vi skal ta
3449 ansvar for dyrevelferd innad i landet, men også sikre dyrevelferden ved importerte
3450 produkter. Derfor vil vi stoppe import av pelsprodukter hvor fangsten eller dyreholdet
3451 ikke kan påvises godkjent etter norske forskrifter.

3452

3453 Alle skapninger skal ha mest mulig frihet, og vi må derfor passe på at et individs
3454 frihet ikke kommer på bekostning av andre. Derfor skal man gå langt for at
3455 nytteverdien mennesker drar fra dyr ikke skal gå utover dyrenes livsverdi. Sammen
3456 med EU har Norge fått forbud mot kosmetikktesting, men det blir fremdeles tatt i
3457 bruk dyreforsøk på andre områder. I Norge gjelder dette spesielt i fiskeoppdrettene, i
3458 tillegg til i andre typer industri og landbruk hvor dyreforsøk benyttes for å øke
3459 inntjeningen. Venstre vil støtte utvikling og forskning på metoder som kan erstatte
3460 dyreforsøk og avgrense dyreforsøk til medisinsk forskning.

3461

3462 Det første steget for mange dyreliv starter i dyrebutikken. Det er viktig at dyrenes
3463 behov blir tilfredsstilt også i dette miljøet. Et problem oppstår ofte for gnagere som

3464 kaniner, hamstere, marsvin og mus, som blir utsatt for unødvendig stress når de er
3465 plassert i bur med glassvegger. Dette er en krenkelse av dyrs behov og legger ikke
3466 grunnlaget for et godt liv. Etter at dyret er blitt solgt ligger skjebnen deres i en ny
3467 eier. En tidligere dømt dyremishandler har ingen problemer med å kjøpe et dyr fra en
3468 dyrebutikk. Venstre mener at å ha et husdyr kan være positivt for både eier og dyret,
3469 men for å ivareta dyrets behov må det stilles strengere krav til dyrebutikker og de
3470 nye eierne av dyret. Venstre mener det nå er på tide å utvide begrepet
3471 menneskeverd til livsverd og finne en klarere grense for til hvilken pris mennesket har
3472 rett til å utrydde andre arter, ta dyrs liv og til å påføre dyr smerte.

3473
3474 Venstre vil:

- 3475 • At artstypisk atferd bør være et overordnet hensyn i landbruket
- 3476
- 3477 • At dagens kyllingrase bør byttes ut.
- 3478
- 3479 • Ha et avgiftssystemet som belønner god dyrevelferd og fridrift, og straffer ufrihet i
- 3480 form av båsdrift, binger og burdrift
- 3481
- 3482 • Stoppe import av produkter fra fangst eller dyrehold som ikke kan påvises godkjent
- 3483 etter norske forskrifter
- 3484
- 3485 • Støtte utvikling og forskning på metoder som kan erstatte dyreforsøk.
- 3486
- 3487 • Avgrense dyreforsøk til medisinsk forskning og så langt det er mulig unngå smerte,
- 3488 stress og angst for dyrene
- 3489
- 3490 • Det bør stilles flere krav til dyrebutikker, som større bur, mer skjerming fra
- 3491 unødvendig stress, en bedre opplæring av ansatte og høyere krav til stenging og
- 3492 sikring av butikkene
- 3493
- 3494 • Det bør opprettes et register av folk som har blitt fratatt retten til å ha dyr og
- 3495 dyrebutikker bør følge opp dette
- 3496
- 3497 • Matadoravl og sterk innavl skal forbys

3498

3499

3500 **Forslag nr 54**

3501 **Opplevelsessenter for teknologi**

3502 Forslagstiller: Sør-Trøndelag Venstre
3503

3504 Norge mangler et opplevelsessenter for teknologi. Å skape interesse for innovasjon
3505 og ny teknologi, ikke minst blant unge, er helt nødvendig for det grønne skiftet vi nå
3506 er inne i. Et senter som kan konkretisere hva som må gjøres for å omdanne
3507 samfunnet i miljøvennlig retning.

3508 Et opplevelsessenter må også fortelle den spennende historien om de viktigste
3509 teknologiske sprangene vi har hatt i Norge, fra råvarebaserte næringen til ny
3510 kommunikasjonsteknologi og medisinsk forskning.

3511
3512 NTNU er blitt landets største universitet med forsterket vekt på teknologi. Sintef er
3513 en av Europas fremste teknologiske forskningsmiljø. Det er naturlig at et
3514 opplevelsessenter for teknologi blir lagt til Trondheim – landets ubestridte
3515 teknologihovedstad.

3516
3517 Et opplevelsessenter for teknologi vil bidra å fremme interessen for nødvendige
3518 teknologiske nyvinninger både for ungdom, innbyggerne generelt – og for
3519 tilreisende.

3520 Norge har mange steder som formidler historien, men ingen steder med hovedvekt
3521 på verdiskaping og teknologi. Det er viktig at et slikt senter legges i et miljø som
3522 også er i front i utvikling av ny teknologi og nye næringer.

3523
3524 Landsmøtet i Venstre vil at det avsettes midler til et slikt senter på statsbudsjettet
3525 for 2017. Det er viktig at utviklingen av et slik senter skjer i nært samarbeid med
3526 NTNU, Sintef og det innovative teknologimiljøet i Trondheim. Norge trenger et
3527 moderne høyteknologisk opplevelsessenter i teknologihovedstaden.

3528

3529

3530 **Forslag nr 55**

3531 **Sats på gammelt håndverk til unge håndverkere**

3532 Forslagstiller: Akershus Venstre

3533

3534 Regjeringen må komme med konkrete tiltak for å sikre norske håndverksfag. Venstre
3535 vil at fylkene gjennom videregående opplæring og bygningsvernssentrene ved
3536 museene skal ta en lederrolle i å utdanne fagarbeidere innenfor tradisjonshåndverk.
3537 Tiltakene må sees i sammenheng med opplæringen som tilbys gjennom fagskolene
3538 og Høyskolen i Trøndelag.

3539

3540 Norsk bygningskultur er landet rundt i ferd med å forsvinne. Det går særlig hardt
3541 utover vår bygningsarv i tre, et område hvor Norge har lange tradisjoner og et
3542 internasjonalt omdømme. En satsing på håndverksfag vil bidra til å sikre norsk
3543 bygningshistorie samtidig som sysselsetning og rekruttering til håndverksfagene
3544 økes.

3545

3546 Riksantikvaren har dokumentert behovet for en større satsing for å redde fredede
3547 eiendommer i privat eie og bygninger på museum. I dag må Riksantikvarene og
3548 museene prioritere bort deler av vår bygningsarv. De mangler både budsjetter og
3549 håndverkere for å løse sine oppgaver. Vi er i en situasjon hvor samfunnet er i ferd
3550 med å miste sin hukommelse. Denne utviklingen må stoppes.

3551

3552 Skal håndverksfagene og bygningsarven ivaretas trengs tiltakspakker til
3553 istandsetting og restaurering av vår bygningsarv. Tiltakene må brukes bevisst slik at
3554 de bidrar til å øke rekrutteringen og kompetansen innen håndverksfagene. Dette vil
3555 også bidra til å stimulere byggenæringen og særlig mindre håndverksbedrifter over
3556 hele landet, og er god motkonjunkturpolitikk.

3557

3558 Venstre vil:

- 3559 - Få på plass en nasjonal plan for å sikre utdanningsløp innen håndverksfag
- 3560 - Videreføre strategiplan for yrkesfagløftet og motivere til yrkesfag og tradisjonsfag.
- 3561 - Øke andelen elever på yrkesfaglig Vg2 som har overgang til læreplass.
- 3562 - Gjøre bygningsvernssentre til permanente ordninger i alle fylker og knytte dem til
3563 yrkesfagutdanningen.
- 3564 - Øke samarbeidet mellom utdanningen og kompetansemiljøer, som eksisterende
3565 håndverksbedrifter, museene, lokale bygningsvernrådgivere og frivillig sektor som
3566 Fortidsminneforeningen.
- 3567 - Tilby etterutdanning til bedrifter som vil utvikle og styrke sin kompetanse og
3568 bevissthet rundt tradisjonshåndverk, metoder og materialer ved istandsetting av
3569 verneverdig bygningsmasse.
- 3570 - Øke Riksantikvarens tilskuddsramme, slik at flere bygninger i privat eie kan få
3571 tilskudd til restaurering.
- 3572 - At ansvaret for truede og små håndverksfag fordeles fylkesvis.

3573 Begrunnelse:

3574 Denne uttalelsen er i utgangspunktet en skolesak rettet mot yrkesfag, men er
3575 samtidig aktuell i forhold til kulturpolitikken, distriktspolitikk, turisme og reiseliv,
3576 økonomi og marked og som motkonjunktur politikk og næringslivspolitik, ettersom
3577 bygge- og reiselivsnæringen vil trekke veksler på uttalelsen.
3578 Kulturminne/bygningsvernfeltet ligger åpent for politisk eierskap, her kan Venstre
3579 med relativt små ressurser markere seg over hele landet. Håndverkere og bygg
3580 kysten rundt og fra fjell til fjord vil kunne løftes gjennom de tiltakene som foreslås i
3581 uttalelsen.

3582

3583 **Forslag nr 56**

3584 **Brudd på kvinners rettigheter aksepteres ikke**

3585 Forslagstiller: Oslo Venstrekvinnelag

3586

3587 Brudd på kvinners rettigheter aksepteres ikke

3588

3589 De siste månedene har trakassering og vold mot kvinner begått av flyktninger og
3590 asylsøkere fått mye oppmerksomhet i media. Kvinners rettigheter brytes over hele
3591 verden. Forskjellige kulturer har ulike normer og ulik praksis, men kvinners rettigheter
3592 er universelle og skal respekteres uavhengig av kultur. Opplæring som bidrar til
3593 forståelse og respekt for disse universelle verdiene må prioriteres. Samtidig må
3594 myndighetene tydelig sanksjonere individer som bryter norske lover.

3595

3596 Oslo Venstrekvinnelag fordømmer ethvert angrep mot kvinner og deres frihet. I Köln
3597 skal flere hundre kvinner ha blitt antastet og ranet av flere titalls menn sist
3598 nyttårsaftnen. I etterkant av denne hendelsen kom det ut i offentligheten at lignende
3599 skal ha skjedd i løpet av flere år på en Stockholmsfestival.⁹ Videre skal
3600 Stockholmspolitiet ha tiet om dette, og forklaringen er at man ikke ønsket å helle
3601 bensin på bålet for Sverigedemokratene.

3602

3603 Dette er et godt eksempel på hvordan man kan gi grobunn for mistro til statens
3604 maktapparat og økt fremmedfrykt og -fiendtlighet, og det viser hvor viktig
3605 forebyggende tiltak mot vold er.

3606

3607 I Norge har det de siste par årene vært organisert dialoggrupper mot vold på flere
3608 asyl- og flyktingemottak rundt omkring i landet. Kursene har vært finansiert av UDI
3609 og holdt av stiftelsen Alternativ til Vold. Målet med kursene har vært å gi opplæring i
3610 norske lover og verdier, samt gi asylmottakene et «verktøy i det forebyggende og
3611 holdningsskapende arbeidet».

3612

3613 Det har nå kommet frem at UDI har kuttet støtten til disse kursene.¹⁰
3614 Asylmottakene må da selv finansiere kursene hvis de skal holdes, og konsekvensen
3615 kan være at kursene legges ned.

3616

3617 Oslo Venstrekvinnelag mener at forbyggende arbeid mot vold mot kvinner må
3618 prioriteres, og at opplæring i verdier, normer og lover som ivaretar kvinners frihet og
3619 rettigheter er av svært stor betydning for en god integrering og fredelig
3620 sameksistens i samfunnet vårt.

3621

3622 Forebyggende arbeid alene er ikke nok for å sikre kvinners trygghet. Det er derfor
3623 viktig at politi og påtalemyndighet prioriterer arbeidet høyt. En større andel av
3624 overgrepene enn i dag må pågripes og straffes. En egen task force i politiet dedikert
3625 til kvinnevold vil øke pågripelsesraten og slik gi allmennpreventiv effekt.

- 3626
3627 Oslo Venstre ønsker derfor:
- 3628 • at holdningsskapende opplæring i kvinners rettigheter og mot vold og trakassering
  - 3629 blir obligatorisk på alle mottak
  - 3630 • at det gis støtte til kursene holdt av Alternativ til vold
  - 3631 • at det gis støtte til organisasjoner som ønsker å jobbe mot kvinnevold med fokus
  - 3632 på kulturforskjeller
  - 3633 • at vold mot kvinner prioriteres klart høyere enn i dag av politiet og i rettsvesenet,
  - 3634 for eksempel gjennom en dedikert task force.
  - 3635 • at asylsøkere som bryter norsk lov på dette området, utvises raskt

3636 Begrunnelse:

- 3637 Kvinner og menn er likestilte i Norge. Kvinner skal ikke utsettes for trakasering og
- 3638 vold, hverken i det offentlige rom eller i hjemmet. Flere kvinner er i dag redde for å gå
- 3639 alene på gaten, og andre blir nektet å delta i det norske samfunn. Psykisk og fysisk
- 3640 vold skal straffes.

3641
3642

3643 Denne uttalelsen ble sendt inn 31. mars, etter fristen som var den 25. mars. For at
3644 denne skal kunne behandles kreves 2/3 flertall i landsmøtet. Redaksjonskomitéen har
3645 ikke behandlet denne.

3646 **Forslag nr 57**

3647 **Rett til å bestemme over egen kropp (om**
3648 **kjønnslemlestelse)**

3649 Forslagstiller: Østfold Venstre
3650

3651 Inngrep i friske kjønnsorgan som påfører varig endring er forbudt i Norge, men bare
3652 om barnet er jente. At gutter ikke har likt vern er diskriminering.
3653

3654 I 1995 fikk Norge Lov om forbud om kjønnslemlestelse som skulle hindre at kvinner
3655 ble omskåret. I 2015 ble denne loven erstattet av alminnelig Lov om straff. Dette er
3656 en uomtvistelig beskyttelse for alle kvinner i Norge.
3657

3658 Gutter har ikke samme beskyttelse. Lov om rituell omskjæring av gutter trådte i kraft
3659 2015-01-01 og tillater rituell omskjæring med nødvendig smertelindring gjort av lege.
3660 Tilbudet er en del av det offentlige helsevesen. Begrunnelsen for å få dette inn i
3661 ordnede former er tvilsom: Det er fremdeles et inngrep uten samtykke fra den
3662 inngrepet blir utført på.
3663

3664 Foreldre kan med loven i hånd få utført et unødvendig, irreversibelt inngrep som
3665 primært gjøres av tradisjonelle grunner. Det er ikke påvist noen sikker medisinsk
3666 nytteverdi av omskjæring (med unntak av ved trang forhud). Komplikasjoner
3667 forekommer - og kan i verste fall resultere i dødsfall - i Norge sist i 2012.
3668

3669 Ut fra barneloven, legeloven, FNs barnekonvensjon, Europarådets resolusjon om
3670 barns rett til fysisk integritet, samt forannevnte straffelov er Lov om rituell
3671 omskjæring av gutter en ytterst tvilsom lov.
3672

3673 Individets rett til fysisk integritet og selvbestemmelse over egen kropp, samt rett til
3674 senere å velge religiøs og kulturell tilhørighet, er en grunnleggende og lovfestet
3675 menneskerettighet. Foreldres religionsfrihet blir i denne sammenhengen sekundær.
3676

3677 Venstre vil:

- 3678
- 3679 • Oppheve Lov om rituell omskjæring av gutter.
  - 3680 • Tillate selvbestemt omskjæring etter fylte 15 år.

3681

3682 Denne uttalelsen ble sendt inn 31. mars, etter fristen som var den 25. mars. For at
3683 denne skal kunne behandles kreves 2/3 flertall i landsmøtet. Redaksjonskomitéen har
3684 ikke behandlet denne.

3685 **Forslag nr 58**

3686 **Grønn Eiendomsskatt - enkel klimapolitikk**

3687 Forslagstiller: Østfold Venstre

3688

3689 Venstre vil la kommunene bruke eiendomsskatten som et miljøpolitisk virkemiddel.
3690 Vi vil endre eiendomsskatteloven slik at kommunene kan gi letter i eiendomsskatten
3691 for særlig miljøvennlig bruk av eiendommen og for investeringer i klimafremmende
3692 tiltak. Slik skal kommunene kunne gi skatteletter til de som bygger og bruker
3693 lavutslippshus, passivhus, positivhus, eller gjør eksisterende bolig mer energieffektiv.
3694

3695 Dagens lovverk åpner ikke for å innføre miljøfradrag på eiendomsskatten. Venstre
3696 mener derfor at eiendomsskatteloven bør endres slik at kommuner som ønsker det,
3697 kan benytte ulike modeller til fradrag for redusert energibruk eller andre
3698 klimafremmende tiltak. Her kan man både vurdere fradrag for klimafremmende
3699 investeringer og, varig, for bruk av klimavennlige bygninger. Incentivene kan benyttes
3700 både for næringseiendommer og for boliger.

3701 Det grønne skiftet skjer nå. Omlegging til grønn eiendomsskatt er et lett
3702 gjennomførbart virkemiddel for å fremme klimatiltak i nye og eksisterende
3703 bygninger.